

Provodenje istraživanja o 'Stanju učešća građana u odlučivanju u BiH' za 2008. godinu
finansijski je omogućio

Fond Otvoreno Društvo BiH

'Izvještaj o stanju učešća građana u odlučivanju u BiH za 2008 godinu'

Izdavač: Centri Civilnih Inicijativa (CCI) BiH

Za izdavača: Zlatan Ohranović

Izdanje priredio: Igor Stojanović

Projektni tim: Saša Vujičić – asistent istraživanja i

Dalida Demirović - analiza pravnog okvira.

Stručna podrška u istraživanju:

- Partner Marketing Consulting Agency, Banja Luka

Tiraž: 200 kom

Dizajn i priprema: 'Markos', design & print studio, Banja Luka

Banja Luka, januar 2009

© 2009 Centri Civilnih Inicijativa (CCI)
www.ccibh.org

IZVRŠNI SAŽETAK

Centri Civilnih Inicijativa (CCI) od 2005 godine na godišnjem nivou istražuju stanje učešća građana u procesima odlučivanja u BiH. Procjenjujući percepciju i iskustva građana i javnih službenika prema kriterijumima u vezi sa pravnim okvirom i praksom vlasti u uključivanju građana, CCI daje ocjenu napretka uticaja građana na odlučivanje.

Po provedenim analizama rezultata istraživanja može se zaključiti da 2008 godina nije bila dobra za učešće građana u odlučivanju u lokalnim samoupravama. Iako su društveni problemi u zajednicama rasli, a sa njima i interes građana da budu uključeni u njihovo rješavanje, lokalne samouprave nisu adekvatno odgovorile ovom izazovu. Umjesto napretka u oblastima otvaranja komunikacije sa građanima oko pitanja poboljšanja uslova života u zajednicama i korištenja postojećih zakonskih mehanizama učešća građana, parametri pokazuju opadanje ili stagnaciju u pomenutim oblastima. Vlasti su nudile manje prilika za učešće građanima, angažman građana je dao manje vidljivih rezultata nego u 2007, informisanost građana je primarno bazirana na medijima i prijateljima (?), a ne na formalnim mehanizmima vlasti. Opisano je dovelo do opadanja povjerenja građana u rad lokalnih vlasti i niskog stepena zadovoljstva građana radom njihovih vlasti. Utisak nedovoljno otvorene ili čak zatvorene vlasti i netransparentnog odlučivanja udaljenog od realnih građanskih potreba kao i efikasnog zadovoljavanja istih karakteriše 2008 godinu.

Pristup korišten tokom istraživanja za 2008 godinu imao je, kao i u ranijim istraživanjima, dva ključna pravca:

- analiza pravnog okvira u vezi učešća građana i
- istraživanje iskustava građana o njihovom učešću u lokalnom odlučivanju.

Unutar procjene pravnog okvira obuhvaćeni su relevantni pravni akti¹ koji u obavezujućem smislu definišu mogućnost građana da učestvuju u procesima odlučivanja.

¹ Istraživanjem su obuhvaćeni ključni pravni akti uključujući: Ustav BiH i Ustave entiteta i kantona u FBiH; poslovnike Parlamentarne skupštine BiH kao i skupština RS, FBiH, kantona u FBiH i selektiranih opština iz oba entiteta; Zakone o lokalnoj samoupravi RS i FBiH; Statute 14 opština obuhvaćenih istraživanjem.

Istraživajući iskustva građana u učešću u lokalnom odlučivanju CCI je u 14 selektiranih opština¹, na uzorku od 996 punoljetnih građana i 99 zaposlenih u lokalnim samoupravama, istraživao njihovu percepciju i iskustva u učešću građana u donošenju odluka.

I u budućnosti CCI ima namjeru provoditi opisano istraživanje svake godine kako bi se kontinuirano pratilo stanje učešća građana te bazirano na tome procjenjivale pozitivne ili negativne tendencije. Kako je jedan od standarda EU, a kojima BiH teži, povezan upravo sa otvorenosću vlasti za saradnju sa građanima², rezultati istraživanja služiće i kao osnova kako za kreiranje preporuka za poboljšanje aktuelnih politika tako i za procjenjivanje napretka BiH društva u približavanju EU standardima u ovoj oblasti.

¹ Opštine koje su obuhvaćene istraživanjem: Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Teslić, Trebinje, Zenica, Čapljina, Mostar, Prozor, Doboј, Sarajevo, Tuzla, Srebrenica, Bihać

² (COM white paper on European Governance from 2001)

Generalna ocjena stanja u 2008 god

Građani ni tokom 2008 nisu imali realnog uticaja na odlučivanje niti su bili stvarni partner vlastima. Svi glavni indikatori su u padu u odnosu na 2007 što je znak da su vlasti samo verbalno opredjeljene prema saradnji sa građanima, a u stvarnosti odluke se donose netransparentno i sa sve manje učešća građana.

Uočeno stanje nije u skladu sa izraženom spremnošću građana na učešće niti sa principima dobre uprave Komisije Evropskih zajednica¹, kojima su vlasti u BiH verbalno opredjeljene.

Konkretnije, pozitivno je da:

- I dalje raste (kao i prošle godine) spremnost građana da učestvuju u odlučivanju i sarađuju sa lokalnim samoupravama – gotovo 70% anketiranih građana je to izjavilo; posebno je porastao interes građana za učešće u rješavanju pitanja infrastrukture (+6.1%), planiranja budžeta (+5.9%) i egzistecijalnih pitanja (+6.3%).
- U odnosu na 2007, porastao je i stepen 'društvenog angažmana' građana jer je blizu 20% anketiranih odgovorilo da su članovi sindikata ili NVOa (iako je ukupan procenat još uvijek mali),
- Konačno, postoji napredak u razvoju pozitivnog stava javnih službenika prema učešću građana koji je porastao i promjenio negativnu tendenciju iz 2007; 7.8% je porastao broj službenika koji smatraju bitnim da građani učestvuju u odlučivanju, tako da je broj onih koji koji ne žele građane u odlučivanju pao na blizu 20%.

Nažalost sve ostalo u vezi sa praksom lokalnih vlasti u uključivanju građana, prema anketiranim građanima je negativno:

- zadovoljstvo radom lokalnih vlasti je približno isto kao i u 2007 što nije ohrabrujuće (trebalo je biti veće) - samo 50% građana je zadovoljno radom vlasti; primjer Ljubljane gdje je gradonačelnik krajem 2007 imao podršku i povjerenje 80% građana),

¹ White Paper on European Governance 2001 - http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf

- korištenje mehanizama učešća građana je u padu (javna rasprava, zbor građana a najviše građanska inicijativa – čak 11,1%) ili stagnira (referendum), a samo MZ lagano raste,
- otvorenost lokalnih vlasti prema građanima i komunikacija su u padu (-8,2% procenat građana koji su dobili ili vidjeli poziv vlasti na saradnju; opao je i broj građana koji znaju za zakonom propisane mehanizme učešća građana – stalni pad od 2006 na ovamo, o radu lokalne samouprave građani se primarno informišu preko prijatelja (nevjerovatnih 79,1% njih) dok zvanične mehanizme informisanja (letci, brošure) koristi jedva 25% građana,
- povjerenje građana u rad lokalnih vlasti je takođe u padu (5,8% anketiranih građana manje ima povjerenja u rad lokalnih vlasti; dalje je nastavio opadati i nivo povjerenja u rad MZ – stalni pad od 2006; opao je i % građana koji bi se odazvali pozivu vlasti na saradnju – uglavnom iz razloga neizvjesnosti postizanja rezultata tog angažmana; više građana se tokom 2008 nego 2007 obraćalo medijima za riješenje nekog problema u zajednici, a ne vlastima i taj procenat stalno raste – ukupno +8.2% od 2006).

Pravni okvir u vezi sa učešćem građana tokom 2008 i dalje stagnira uz minimalni napredak na nivou opština u FBiH koji su, jednim dijelom, uskladili statute i poslovnike skupština sa Zakonom o principima lokalne samouprave FBiH. Ipak, činjenica da i dalje nisu svi kantoni i opštine uskladile pravne akte za zakonom (iako je zakonski rok istekao prije dvije godine) daje realan pogled na opisani proces koji bi se teško mogao nazvati napretkom.

Moguće je izdvojiti inicijative za reformisanje Ustava RS kao i donošenje Strategije razvoja lokalne samouprave u RS, pokrenute tokom 2008, kao perspektivne i potencijalno afirmativne prema pitanju neposrednog učešća građana ali još uvijek nema konačnih politika te će naknadno procjeniti njihove efekti. Činjenica da su ovi procesi lokalno vođeni, a ne inicirani pritiskom međunarodne zajednice, ohrabruje.

reporuke za poboljšanje stanja učešća građana u budućnosti nažalost su iste kao i u prethodnim godinama zbog nespremnosti vlasti da realno sarađuju sa građanima (ne samo tokom predizbornog perioda). Preporuke se primarno tiču modernizovanja postojećih mehanizama učešća građana kako bi zaista služili svojoj svrsi, kao i osposobljavanja građana i vlasti/službenika za efikasniju međusobnu komunikaciju i saradnju:

- Reformisati i zakonski urediti (Zakonom o LS) trenutnu ulogu mjesnih zajednica (MZ), obaveznost uspostavljanja dodjeljivanje dodatnih mehanizama za efikasniji rad MZ (mogućnost projektnog komuniciranja sa opštinama/gradovima, raspolaganje određenim budžetom u samoj MZ)¹ kao i uspostavljanje naprednijih procesa kako bi se ojačalo liderstvo u MZ (izbori i odgovornost lidera u MZ, nadoknada za rad, obavezna edukacija izabralih lidera u MZ itd),
- Donijeti i provesti sveukupnu višegodišnju strategiju edukovanja građana (ali i javnih službenika) o pitanjima učešća građana u procesima odlučivanja sa jasnim ulogama svih nivoa vlasti u provođenju te strategije, a koja će uključiti i kvalitetniji obrazovni portfolio u srednjim školama i fakultetima u smislu da učenici dobiju više informacija o ulozi građana (dakle svojoj) u doноšenju odluka i upravljanju društvom,
- Ojačati transparentnost odlučivanja – u procesu planiranja budžeta po MZ precizirati ciljeve, sredstva i vremenski okvir, poboljšati zakon o slobodi pristupa informacijama (odgovornost za provođenje), javnost rada skupština (na svim nivoima vlasti) i unaprijediti zakon o javnim nabavkama,
- Uskladiti postojeći zakonski okvir u oblasti učešća građana (trenutni Zakoni o LS su 'stariji' od Ustava(ā) u BiH – zakoni razrađuju oblast neposrednog učešća građana u odlučivanju, a da Ustav(i) ne prepozna kategoriju neposrednog učešća građana i jasno favorizuju posredno učešće građana – preko izabralih predstavnika,

530

¹ Dodatni mehanizmi uz postojeće prisustvo MZ u procesu planiranja lokalnih budžeta, iako i sam proces učešća MZ u kreiranju opštinskih budžeta treba reviziju i poboljšanje s obzirom da je taj proces i praksa uglavnom naslijedena iz prethodnog sistema i odvija se at-hok, a ne sistemski i prema definisanom procesu.

Sadržaj

▪ Ključni nalazi istraživanja za 2008 godinu.....	11
▪ Matrica provedenog istraživanja.....	16
▪ Opis metodologije istraživanja.....	17
▪ Nalazi istraživanja	
○ Pravni okvir	20
○ Praktični aspekt	22
1. Anketiranje građana – analiza rezultata za 2008	19
2. Anketiranje službenika – analiza rezultata za 2008.	50
3. Anketiranje građana – poređenje 2006/2007/2008.....	70
4. Anketiranje službenika – poređenje 2006/2007/2008.....	82

I Percepcija građana i javnih službenika o stanju učešća u donošenju odluka

POZITIVNI POMACI ☺

Pozitivni pomaci su uglavnom na strani povećanja spremnosti građana da učestvuju u odlučivanju – kako bi poboljšali svoje uslove života (infrastruktura, planiranje bužeta itd). Ovaj otklon je u skladu sa opadanjem povjerenja u rad vlasti (koje je identifikovano ovim istraživanjem) i spremnošću građana da ličnim angažmanom doprinesu da njihovi problemi budu riješeni, a ne da samo puste vlasti da se time bave. Loša iskustva očigledno motivišu građane. Generalno gledajući, takvo opredjeljenje građana je dobro za zajednice i društvo u cjelini.

Dodatno je pozitivno što građani sve više koriste internet za sopstveno informisanje – približavamo se procentu od 50% ispitanih koji navode internet kao način informisanja. Srednjeročno, to može donijeti značajan podsticaj efikasnosti u pružaju javnih usluga kao i otvoriti nove perspektive e-učešća građana.

Konkretnije:

- Zanimanje građana za učešćem u odlučivanju je blago poraslo u odnosu na 2007; ukupno zanimanje građana je i dalje jako visoko jer je cca 70% anketiranih izjavilo da ih zanima rad lokalne samouprave,
- Građani više nego u 2007 žele učestvovati u odlučivanju i misle da nakon izbora trebaju dalje sarađivati sa vlastima,
- Evidentan je porast zanimanja za učešće građana kako bi se riješila pitanja iz oblasti infrastrukture (+ 6,1%), nacrta budžeta (+ 5,9%) i drugih egzistencijalnih pitanja (+ 6,3%);
- Blago je porastao procenat građana koji su članovi sindikata ili NVOa; iako mali trend rasta je stalan i od 2006 je + 6,2 %; indikator rasta socijalnog angažmana građana,
- Značajan porast stava zaposlenih u lokalnoj samoupravi da 'građani trebaju učestvovati u donošenju odluka' za +7,8% - što je pozitivan zaokret u odnosu na 2007 koja je imala negativan smjer,
- Interna informisanost u opština/gradovima je porasla (13,3%) vjerovatan rezultat napora opština na internoj integraciji i jačanju efikasnosti.

NEGATIVNI POMACI ☹

Nažalost, nazadovanje ili stagnacija je zabilježena kod značajno većeg broja istraženih indikatora nego što je to slučaj sa pozitivnim pomacima. Zadovoljstvo građana radom lokalnih vlasti je i dalje nisko, korištenje mehanizama učešća građana opada (izuzev mjesne zajednice), realna otvorenost vlasti prema učešću građana takođe pada, što je na kraju dovelo i do pada ukupnog povjerenja građana u rad vlasti u 2008 u odnosu na 2007.

Konkretnije,

- Kao i tokom 2007 približno isti procenat građana je zadovoljan radom lokalne samouprave, tj oko 50% anketiranih je to izjavilo – što je i dalje jako malo (primjer gradonačelnika Ljubljane g-dina Jankovića koji je na sličnom istraživanju dobio mišljenje oko 80% građana da su zadovoljni njegovim radom i na osnovu toga je isti uzeo svoju platu u punom iznosu),
- Opao je broj građana koji znaju za zakonom propisane mehanizme učešća u procesima odlučivanja – generalno evidentan je negativan trend u zadnje tri godine,
- Praksa učešća građana je najviše porasla kroz MZ (+ 4.8%), referendum je približno isti kao i tokom 2007 dok je korištenje svih ostalih mehanizama učešća građana (zbor građana, građanska inicijativa, javna rasprava) u padu (najviše je opala građanska inicijativa: - 11,1%),
- Procenat građana koji znaju za pozitivne efekte/rezultate angažmana građana je takođe blago pao u odnosu na 2007 za: - 3.5%,
- Lokalne vlasti su manje pozivale građane na saradnju i učešće tokom 2008 – za 8,2% opao je procenat građana koji su dobili ili vidjeli poziv vlasti na učešće u nekom procesu odlučivanja, što je posebno loše jer je prižno isti procenat građana kao i u 2007 (cca 60% ispitanika) koji su izjavili da bi se odazvali takvom pozivu – najviše iz razloga bolje informisanosti i rješavanja nakog problema u zajednici,
- Građani se ne bi odazvali pozivu na učešće najviše iz uvjerenja da njihovi prijedlozi neće biti usvojeni – dodatni blagi pad u odnosu na 2007 od -3% i indikator neizvjesnosti procesa upravljanja odnosno odsustva jasnih pravila i kriterijuma u odlučivanju koji daju puno prostora za diskretnost koja naginje političkim ili ciljevima grupa i/ili pojedinaca, umjesto prema interesima zajednica,

- Blago opadanje povjerenja u rad savjeta MZ; iako je mali taj negativan trend je stalan i od 2006 ukupno je povjerenje palo cca 7,5 % - ovo dodatno pokazuje potrebu reformisanja uloge mjesnih zajednica,
- Ukupno povjerenje građana u rad lokalne samouprave je palo u 2008 za - 5,8%
- Informisanost o radu lokalne samouprave građani ostvaruju preko savjeta MZ (+ 4,6% u odnosu na 2007) dok su ostali oblici (lokalni mediji, opštinski letci – brošure isl) u blagom padu ili na istom nivou kao u 2007; indikativno je da se čak 79,1% građana se informiše preko prijatelja, a letci/brošure informišu samo 25% građana iako je to njihove primarna namjena,
- Blago je opao procenat građana koji su učestvovali u riješavanju nekog problema u zajednici (-3%) što je u skladu sa opadanjem učešća građana i inicijativama ali i u skladu sa opštim padom povjerenja u saradnju sa vlastima,
- Porastao je procenat građana koji su putem medija iznosili nekakav problem iz zajednice kako bi isti bio riješen (+3%) – postoji stalan pozitivan trend od 2006, ukupno + 8,2%; ovo je pozitivno jer je indikator spremnosti građana da reaguju na anomalije u zajednici, ali je istovremeno i loše jer bi se građani trebali obraćati sa ovakvim inicijativama upravo lokalnim vlastima, a ne medijima. Ovo pokazuje da građani ipak više vjeruju da će mediji moći uraditi više za njihov problem nego oni sami; takođe to je indikator zatvorenosti vlasti za inicijative građana što je u skladu sa nalazima ovog istraživanja u oblasti pada uspješnosti građanskog angažmana (- 3,5%) kao i pada pozivanja vlasti prema građanima na učešće (-8,2%),
- Postoji i opadanje pozitivnih stavova službenika prema učešću građana, 'jer učešće građana usporava proces odlučivanja' (-2,5%) ali je taj pad blag i uglavnom na nivou iz 2007 – ukupno gledano još uvijek su ti pozitivni stavovi službenika niski (ukupno 22,2% anketiranih službenika ne misli pozitivno),
- U vezi sa mehanizmima neposrednog učešća građana službenici u opštinama ocjenjuju da su građani tokom 2008 najviše koristili MZ (+5,7% - slično kao i građani), a ostali mehanizmi imaju negativne smjerove (ponovo slična ocjena kao i kod građana; najviše zbor građana -7,6%),
- Po mišljenju službenika za teme od posebnog interesa za učešće građana - jedino je blago porastao procenat za infrastrukturna pitanja (+ 1,6%), a svi ostali razlozi su ocjenjeni od strane službenika da su građani manje nego u 2007 zainteresovani za ta

pitanja. To je potpuno opozitno mišljenju građana u ovoj oblasti gdje su građani naglasili povećan interes za pitanja infrastrukture (+6,1%), kreiranja budžeta (+5,9%), egzistencije (+6,3%) itd. Ovakva razlika pokazuje ranije identifikovanu zatvorenost vlasti za građane u procesima odlučivanja, a to je i jedan od razloga zašto se građani sve više i više okreću medijima u naporima da riješe svoje probleme u zajednicama,

- Službenici se o pitanjima odlučivanja u lokalnoj samoupravi informišu značajno drugačije od građana; tokom 2008 manje preko medija (-13,7%), a više preko službenih obavijesti (+10,3%), za razliku od građana koji se najviše informišu preko medija, a potom od prijatelja, pa MZ itd. Indikativno je da nema službenih mehanizama lokalnih samouprava za informisanje građana (letci, brošure itd) pri vrhu načina informisanja građana – postavlja se pitanje čemu ti mehanizmi zaista služe,
- Identifikovan je veliki negativni porast stavova zaposlenih u lok. samoupravama koji smatraju da je interes građana za učešće pao u odnosu na 2007 za -14,4%. To je takođe potpuno suprotno izraženim stavovima građana koji su izrazili blagi porast interesovanja za učešće i sada je ukupno na oko 70% ispitanih. Očigledno su službenici svojim izjavama na liniji davanja 'službeno korektnih odgovora' jer i politički lideri uglavnom zastupaju mišljenje da je realan interes građana za učešćem mali, a da vlasti čine sve što je u njihovoј moći da uključe građane. Bazirano na predstavljenim podacima realnija je procjena da ne postoji stvarna spremnost vlasti da uključe građane u odlučivanje.

Zakonski okvir u vezi sa učešćem građana – stagnira i nema značajnijeg napretka

Pravni okvir u vezi sa učešćem građana tokom 2008 i dalje stagnira uz minimalni napredak na nivou opština u FBiH koje su, jednim dijelom, uskladile statute i poslovnike skupština sa Zakonom o principima lokalne samouprave FBiH. Ipak, činjenica da i dalje nisu svi kantoni i opštine uskladile pravne akte za zakonom (iako je zakonski rok istekao prije dvije godine) daje realan pogled na opisani proces koji bi se teško mogao nazvati napretkom.

Moguće je izdvojiti inicijative za reformisanje Ustava RS kao i donošenje Strategije razvoja lokalne samouprave u RS, pokrenute tokom 2008, kao perspektivne i potencijalno afirmativne prema pitanju neposrednog učešća građana ali još uvijek nema konačnih politika te će naknadno procjeniti njihove efekti. Činjenica da su procesi lokalno vođeni, a ne inicirani pritiskom međunarodne zajednice, ohrabruje.

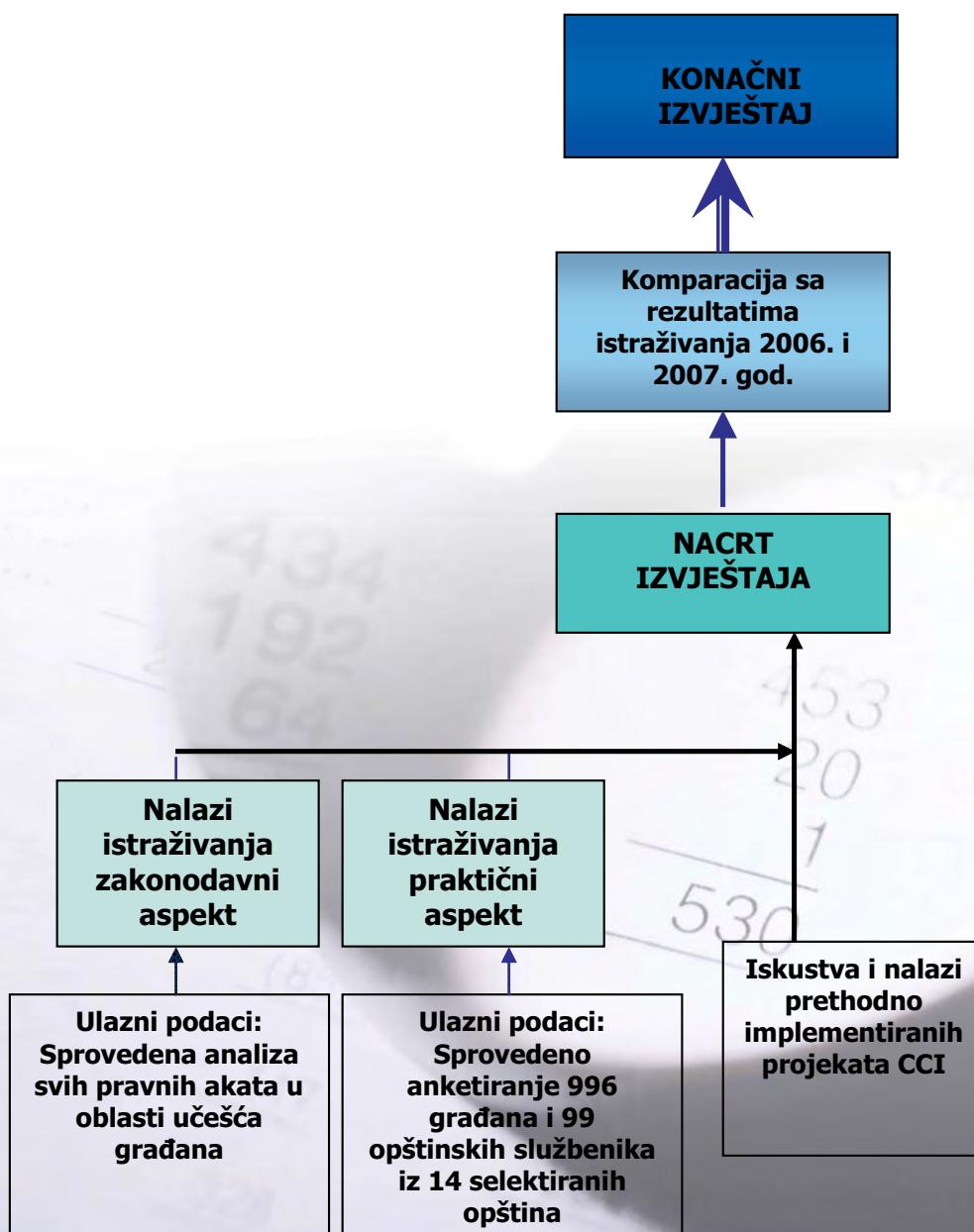
Uloga i važnost medija u informisanju i jačanju učešća građana je i dalje značajna ali najznačajniji rast i tokom 2008 ima internet

TV je i dalje najvažniji način informisanja građana (+ 1,6% za 2008, a ukupno 92,6% građana), slijede štampane dnevne novine (+ 3,7% za 2008, a ukupno 74,3% građana) dok je tokom 2008 najveći rast imao internet sa +6,5% (ukupno internet ima stalana rast iz godine u godinu i porastao je za +17,7% u zadnje tri godine na ukupno 46,2% građana čime je pretekao sedmične novine); Ukoliko se nastavi ovim trendom vjerovatno tokom 2009, a veoma vjerovatno tokom 2010 internet će prestići i radio kao način informisanja građana.

MATRICA PROVEDENOG ISTRAŽIVANJA

Kao ulazni podaci pri kreiranju ovih nalaza korišteni su rezultati analize pravnih akata koja regulišu učešće građana u procesu donošenja odluka, te rezultati sprovedenog anketiranja 996 građana i 99 opštinskih službenika u četrnaest opština uzorka. Pri kreiranju zaključaka korištena su i iskustva/nalazi prethodno implementiranih projekata CCIa, a nakon toga je izvršena komparacija dobijenih rezultata iz 2008 sa rezultatima istraživanja iz 2007 i 2006 god.

Matrica provedenog istraživanja

OPIS METODOLOGIJE ISTRAŽIVANJA

U cilju utvrđivanja stanja učešća građana u procesu donošenja odluka u BiH sprovedeno je i četvrt po redu godišnje istraživanje. Provedeno je u novembru i decembru 2008. godine u četrnaest opština u Bosni i Hercegovini (istraživanjem su obuhvaćene iste opštine kao i prethodnih godina) i to: Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Teslić, Trebinje, Zenica, Čapljina, Mostar, Prozor, Dobojski, Sarajevo, Tuzla, Srebrenica i Bihać.

Kao i u prethodnim slučajevima, istraživanje je sprovedeno u sljedećim oblastima:

- Postojanje pravnih rješenja za neposredno učešće građana u procesima donošenja odluka na svim nivoima vlasti,
- Najčešće korišteni oblici učešća građana i stepen zadovoljstva građana,
- Stepen informisanosti građana o mogućnostima učešća,
- Motivacija građana da učestvuju u procesima donošenja odluka,
- Percepcija građana i javnih službenika o važnosti učešća,
- Postojanje dodatnih pravnih ili praktičnih rješenja s ciljem jačanja stepena učešća građana u donošenju odluka.

Pravni okvir, u vezi sa učešćem građana, koji je analiziran tokom istraživanja uključivao je:

Državni nivo:

- Ustav Bosne i Hercegovine,
- Poslovnik o radu Parlamentarne skupštine BiH,

Entitetski nivo:

- Ustavi entiteta,
- Poslovnici o radu entitetskih parlamentara,
- Entitetski zakoni o lokalnoj samoupravi,

Kantonalni nivo:

- Ustavi kantona,
- Poslovnici o radu skupština kantona,
- Kantonalni zakoni o lokalnoj samoupravi,

Lokalni nivo:

- Statuti opština iz uzorka,
- Poslovnici o radu Skupština opština/općinskih vijeća.

Sa druge strane, stvarno - praktično prisustvo građana istraživano je na uzorku od 14 selektiranih opština u kojima je ispitano 996 punoljetnih građana Bosne i Hercegovine, a korištena je takozvana face-to-face metoda intervjuja u i ispred zgrade opštine, sa ispitanicima/ama koje su u tom trenutku završavali privatne poslove u opštinskim službama. Intervjuisan je svaki peti građanin koji je izlazio iz zgrade opštine nakon korištenja usluge lokalne administracije, s tim da je u slučaju odbijanja intervjuisan prvi sljedeći građanin koji je pristao na intervju, a nakon njega ponovo svaki peti. U istim opštinama intervjuisano je i 99 službenika lokalne uprave, takođe po određenom koraku u zavisnosti od broja zaposlenih, a korišten je spisak zaposlenih u lokalnoj upravi. Sva anketiranja su obavljena tokom novembra i decembra 2008.godine, a analizu dobijenih rezultata istraživanja provela je marketinška agencija «Partner»MCA iz Banjaluke.

530

REPUBLIKA SRPSKA			FEDERACIJA BIH		
Grad	Broj ispitanika građana	Broj ispitanika službenika	Grad	Broj ispitanika građana	Broj ispitanika službenika
Banja Luka	120	12	Sarajevo	145	14
Bijeljina	78	8	Zenica	99	10
Doboj	50	5	Bihać	61	6
Trebinje	40	4	Mostar	110	11
Srebrenica	40	4	Capljina	60	6
Teslic	34	3	Tuzla	70	7
Gradiska	34	3	Prozor/Rama	55	6
ukupno	396	39	ukupno 453 20 1 530	600	60

NALAZI ISTRAŽIVANJA – PRAVNI OKVIR

Uvodna objašnjenja

Pored praktičnog prisustva građana (mjereno kroz individualnu percepciju anketiranih pojedinaca) u procesima odlučivanja, predmet ovog istraživanja bio je i pravni okvir. Analizirani su ključni pravni akti koji na bilo koji način uređuju ili tretiraju pitanje učešća građana u javnim poslovima, a focus procjene bio je na postojanju (ili odsustvu) promjena u pravnim aktima tokom 2008., kao i analizi očekivanih uticaja tih promjena (ukoliko postoje).

Konkretnije, CCI je analizirao sledeće pravne akte:

- Ustav Bosne i Hercegovine,
- Ustav Federacije BiH,
- Ustav Republike Srpske,
- Ustavi kantona u FBiH,
- Zakoni o lokalnoj samoupravi kantona u FBiH,
- Poslovnici o radu zakonodavnih organa državnog i entitetskog nivoa vlasti,
- Zakoni o lokalnoj samoupravi entiteta,
- Zakoni o lokalnoj samupravi kantona u FBiH,
- Statuti i poslovnici opština u FBiH i RS prema uzorku.

Pregled rezultata

Ustav BiH, kao ni ustavi entiteta nisu bili predmet bilo kakvih izmjena u analiziranom periodu.

Tokom 2008 u RS se vodio proces reforme Ustava ali taj nije kompletiran do kraja godine tako da su i dalje na snazi ista Ustavna rješenja.

Poslovnik Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH nisu mijenjani tokom 2008. godine, mada su izmjene i dopune Poslovnika oba doma PSBiH ušle u parlamentarnu proceduru, pa se konačno usvajanje izmjena i dopuna Poslovnika PSBiH očekuje u prvom kvartalu 2009. godine.

Poslovnicima o radu oba doma Parlamenta Federacije BiH, kao i Poslovnik Narodne Skupštine Republike Srpske nisu pretrpjeli izmjene u prethodnom periodu u smislu afirmisanja učešća građana.

Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske; u martu 2008. godine Vlada RS-a je pokušala da izmjeni Zakon o lokalnoj samoupravi Republike Srpske, u smislu da se građanima oduzme pravo direktnog izbora načelnika i gradonačelnika u RS-u. Na ovakav pokušaj Vlade oštro su reagovale nevladine organizacije, međunarodna zajednica ali i većina opštinskih načelnika, te je ovakav prijedlog povučen od strane predлагаča na sjednici Narodne skupštine Republike Srpske.

Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH nije mijenjan u segmentu učešća građana tokom 2008.

Opštinski nivo; Prema Zakonu o principima lokalne samouprave u FBiH (Službene novine FBiH, br. 49/06) kantoni u Federaciji su bili dužni uskladiti zakonski okvir svog djelovanja u roku od šest (6) mjeseci, odnosno do 8. marta 2007. godine, dok je istovremeno pomenuti zakon obavezao opštine u FBiH na početak primjene u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o principima lokalne samouprave u FBiH, od 10 kantona samo je Tuzlanski ispunio ovu obavezu (krajem 2007). Od sedam jedinica lokalne samouprave u

FBiH koje su bile predmet ove analize u njih tri je došlo do izmjene pravnih akata koji se odnose na učešće građana u procesima donošenja odluka, a unutar procesa usklađivanja sa Zakonom o principima lokalne samouprave BiH.

U RS nije bilo promjena u pravnom okviru opština i gradova u smislu afirmacije građanskog učešća.

**TABELARNI PRIKAZ MIJENJANJA NORMATIVNE REGULATIVE
O GRAĐANSKOJ PARTICIPACIJI**

D o k u m e n t	Promjene tokom 2008. god.
Ustav BiH	Ne
Poslovnik o radu Parlamentarne skupštine BiH	Ne
Ustav Federacije BiH	Ne
Ustav Republike Srpske	Ne
Poslovnik rada Parlamenta FBiH	Ne
Poslovnik rada Narodne skupštine RS	Ne
Ustavi kantona u FBiH	Ne
Zakon o principima lokalne samouprave FBiH	Ne
Zakon o lokalnoj samoupravi RS	Ne
Zakoni o lokalnoj samoupravi kantona u FBiH	Ne
Statuti opština u FBiH i poslovnički skupština jedinica lokalne samouprave	Da – u jednom dijelu
Statuti opština u RS i poslovnički skupština jedinica lokalne samouprave	Ne

GRAĐANI

2008

UVOD

Istraživanje je provedeno krajem novembra i početkom decembra u četrnaest opština u Bosni i Hercegovini

Istraživanje je urađeno u slijedećim opštinama:

Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Teslić, Trebinje, Zenica, Čapljina, Mostar, Prozor, Doboј, Sarajevo, Tuzla, Srebrenica, Bihać.

Uzorak je obuhvatio 996 punoljetnih građana Bosne i Hercegovine.

Istraživanje se sprovodi putem tzv. face-to-face intervjua u, i ispred zgrade opštine, sa ispitanicima/ama koje su u tom trenutku završavali privatne poslove u opštinskim službama.

Istraživanje su vršili zaposlenici CCI-a, u njihovim matičnim opštinama.

DEMOGRAFSKI PODACI

Tabela 1. Pol

	Frekvence	Procenti
Muškarci	561	56.3
Žene	435	43.7
Total	996	100.0

Tabela 2. Godine starosti

	Frekvence	Procenti
Od 18 do 29	323	32.3
Od 30 do 44	328	32.8
Od 45 do 59	254	25.4
Stariji od 60 godina	91	9.1
Total	996	100.0

Tabela 3. Obrazovanje

	Frekvence	Procenti
Osnovna škola	92	9.2
Zanat	133	13.4
Srednja škola 4. stepen	492	49.4
Viša i visoka škola	279	28.0
Total	996	100.0

Tabela 4. Ukupan mjesecni prihod domaćinstva

	Frekvence	Procenti
Do 150 KM	18	1.2
Od 151 KM do 250 KM	27	8.1
Od 251 KM do 500 KM	152	26.7
Od 501 KM do 1000 KM	280	28.5
Preko 1000 KM	254	16.3
Ne zna/ odbija	265	26.6
Total	996	100

Tabela 5. Nacionalnost

	Frekvence	Procenti
Bošnjak	441	44.2
Hrvat	177	17.7
Srbin	366	36.7
Drugo	14	1.4
Total	996	100

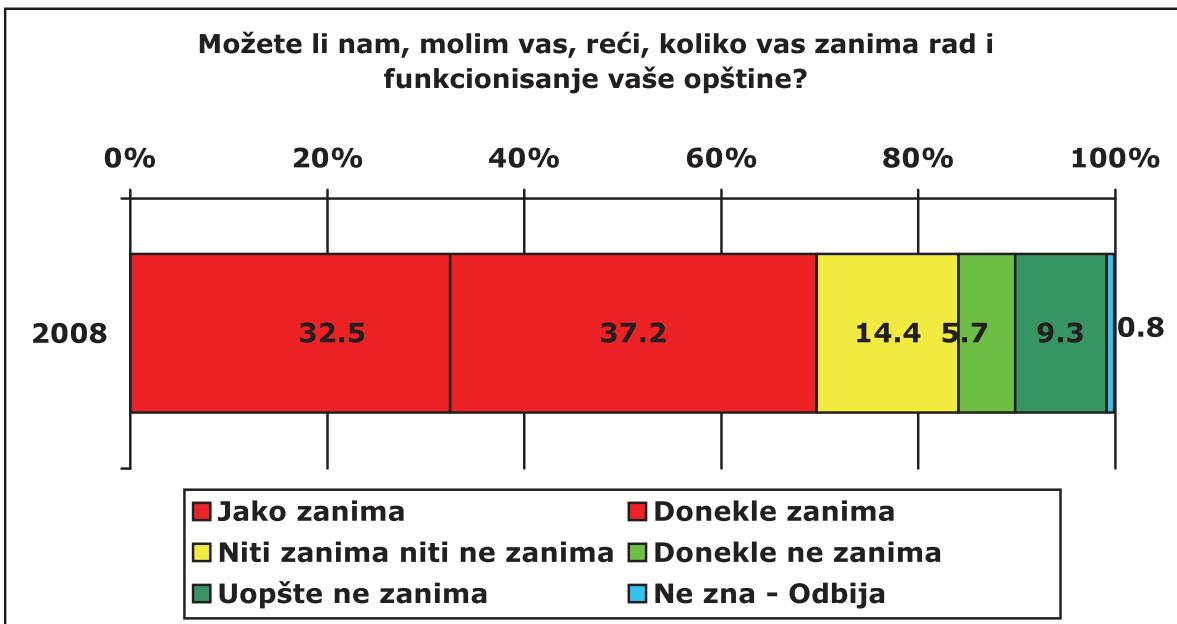
Tabela 6. Entitet

	Frekvence	Procenti
Republika Srpska	397	39.9
Federacija BiH	599	60.1
Total	996	100.0

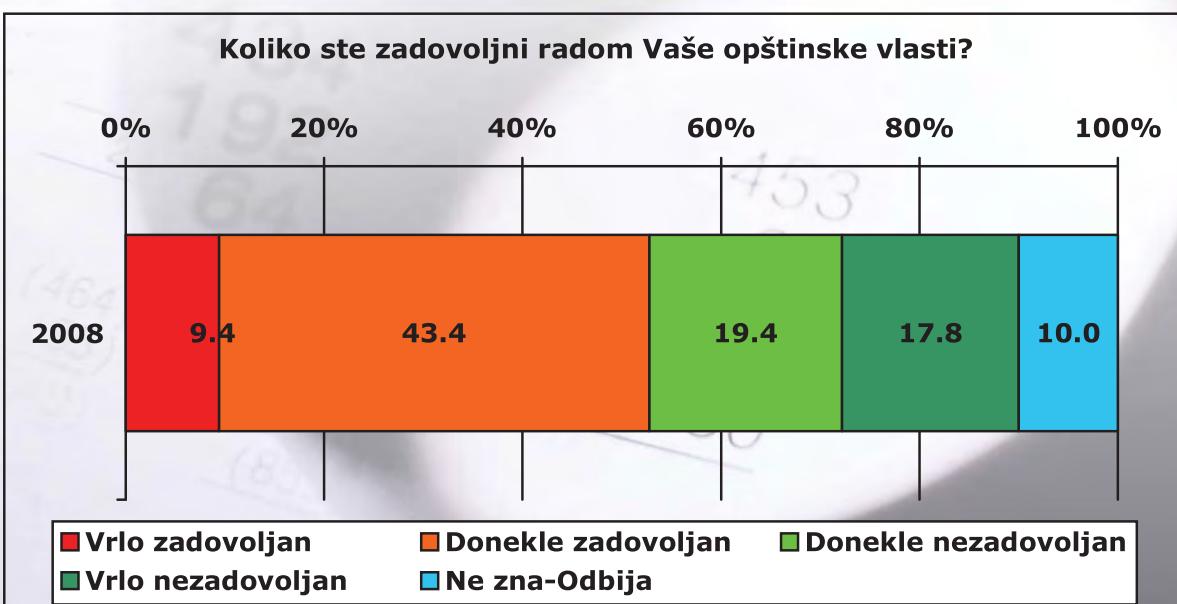
Tabela 7. Šifra opština/općina

	Frekvence	Procenti
Tuzla	70	7.0
Banja Luka	120	12.0
Gradiska	34	3.4
Teslic	34	3.4
Trebinje	40	4.0
Zenica	99	9.9
Capljina	60	6.0
Mostar	110	11.0
Prozor/Rama	55	5.5
Doboj	50	5.0
Sarajevo	145	14.6
Srebrenica	40	4.0
Bihac	61	6.1
Bijeljina	78	7.8
Total	996	100.0

OSNOVNE FREKVENCE- GRAĐANI/KE 2008

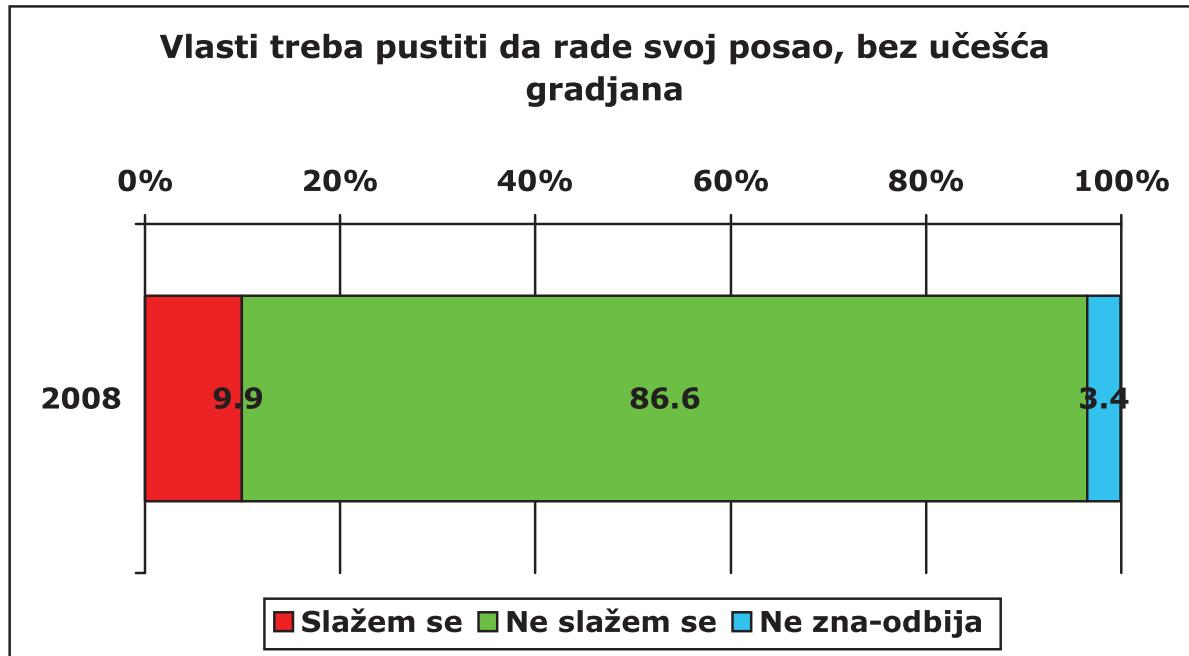

Grafikon 1

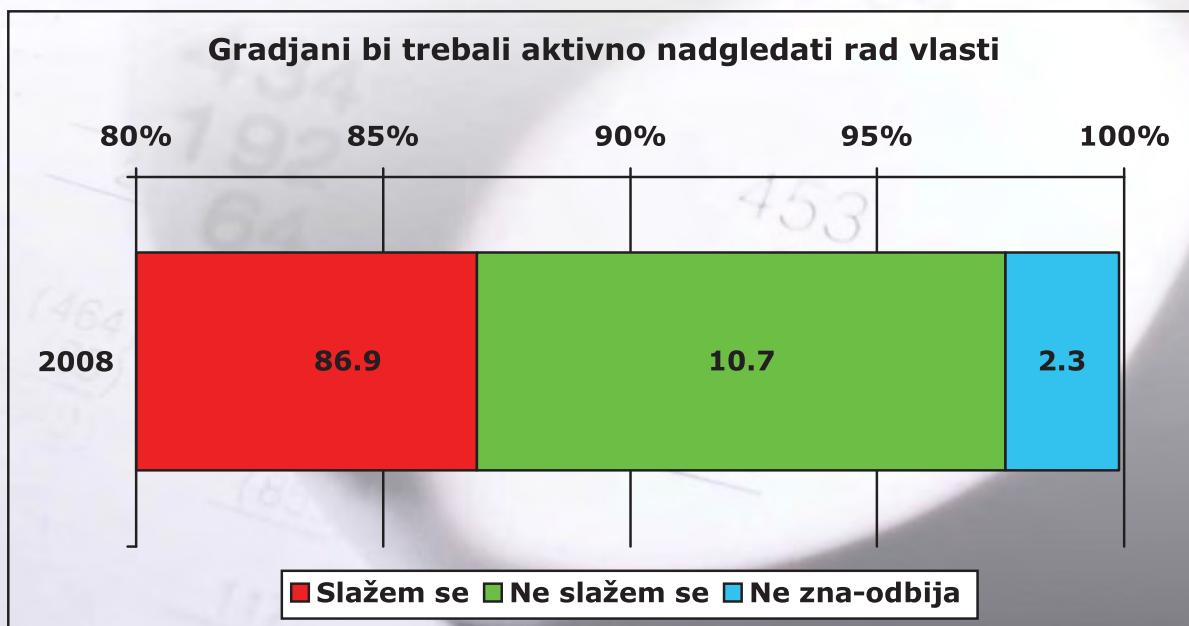

Grafikon 2

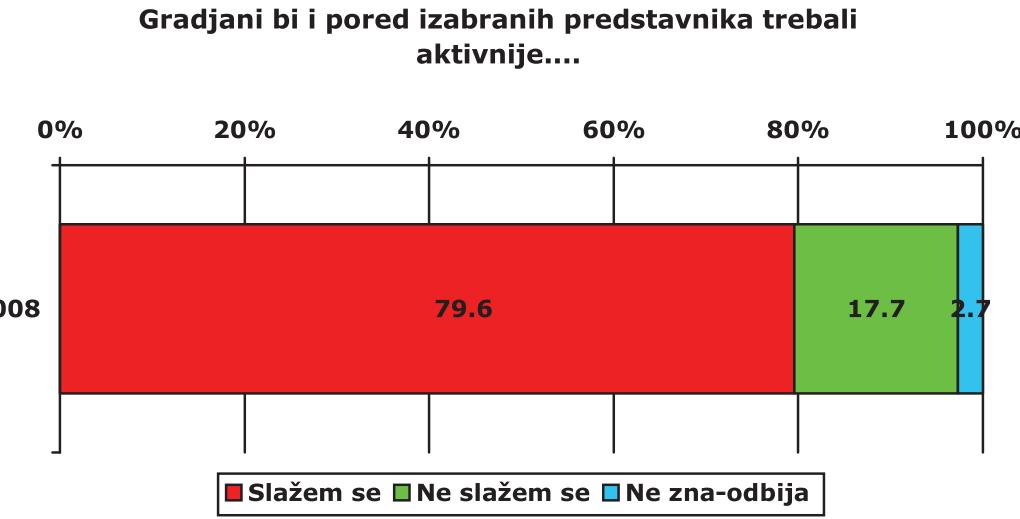
Molimo vas da nam kažete da li se slažete ili ne sa svakom od slijedećih tvrdnji.

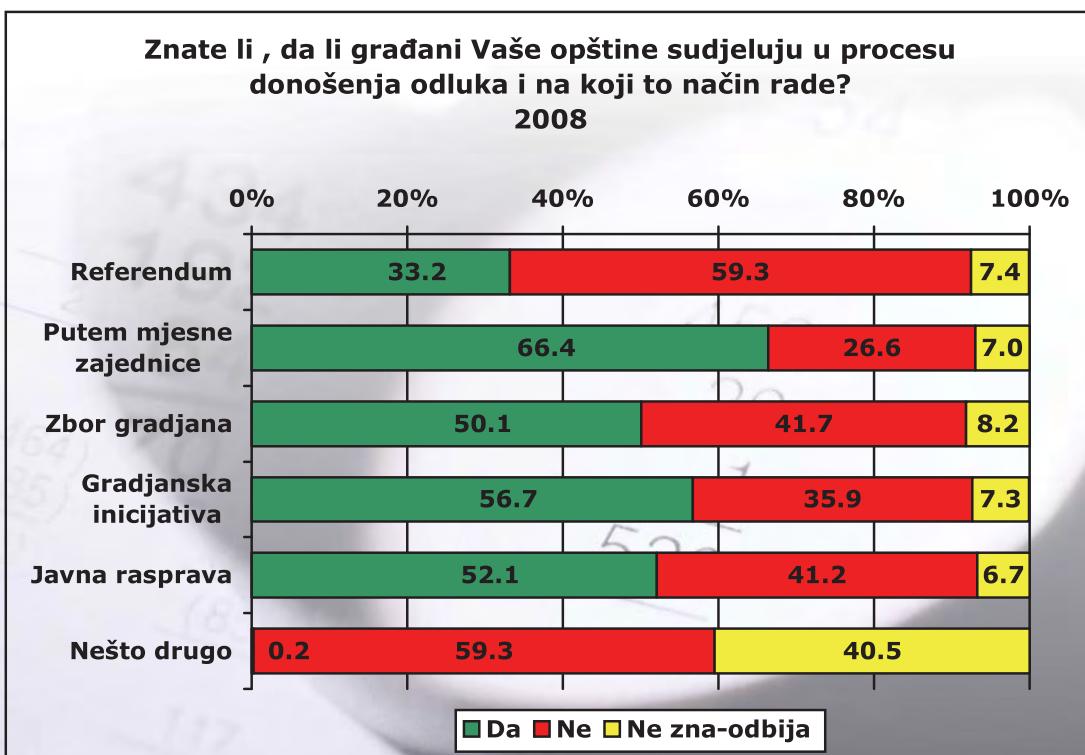
Grafikon 3

Grafikon 4

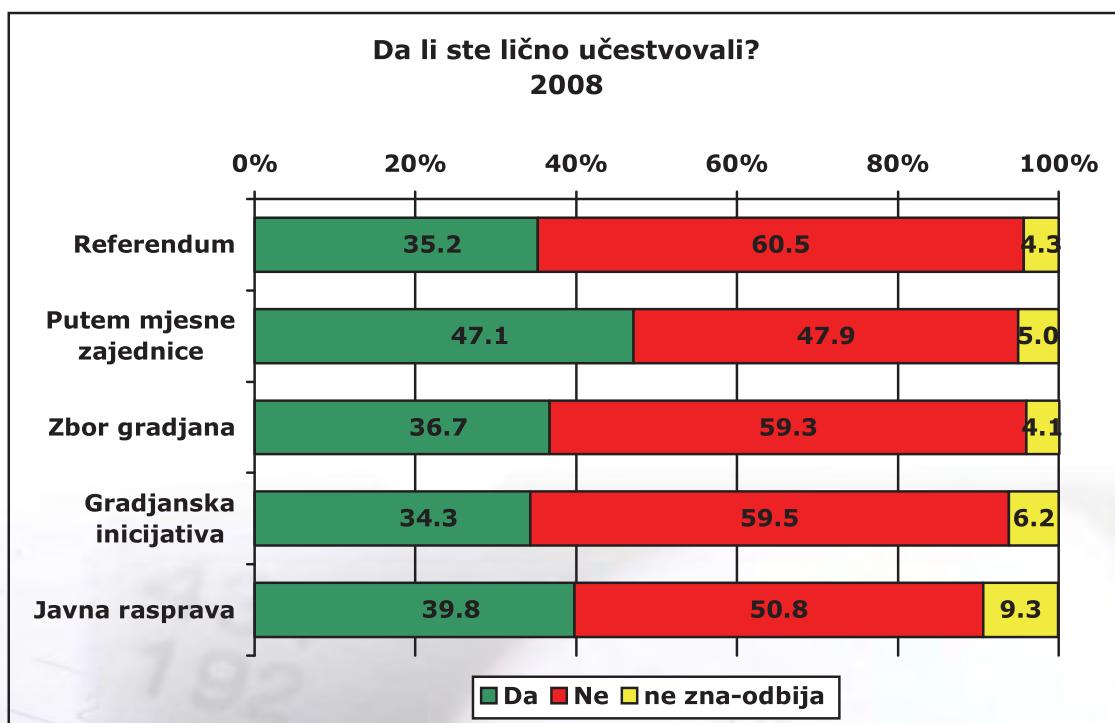

Grafikon 5

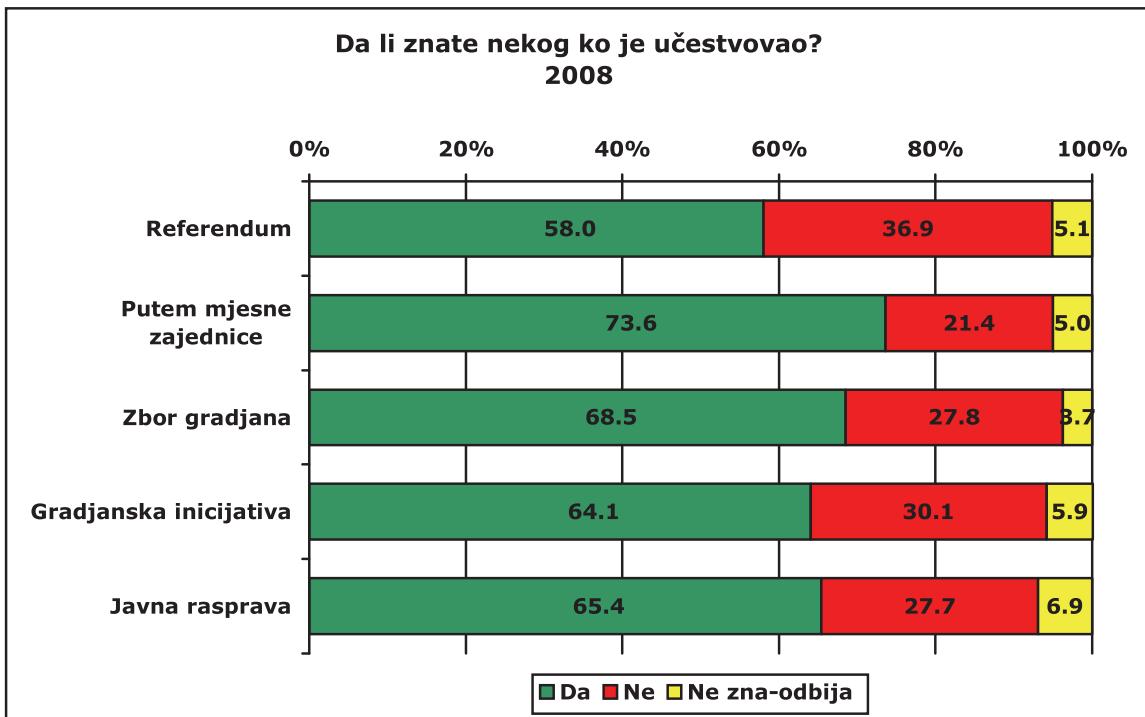
Grafikon 6

*Samo dva ispitanika odgovorila nešto drugo

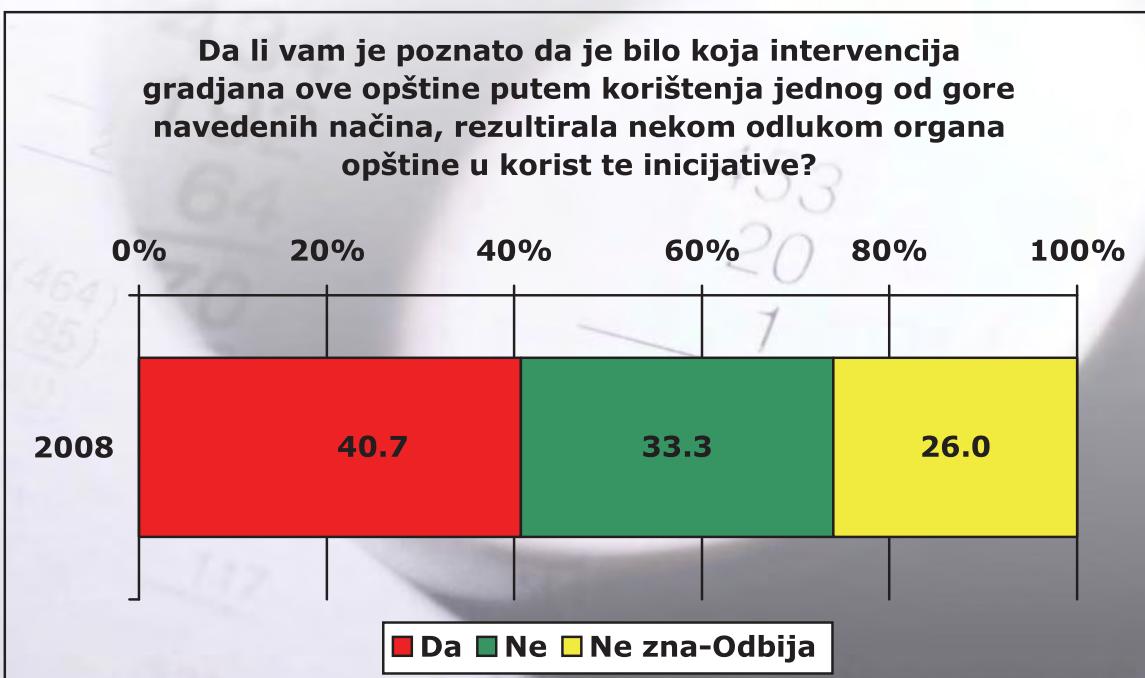
Grafikon 7

*Samo pet osoba rekle nešto drugo

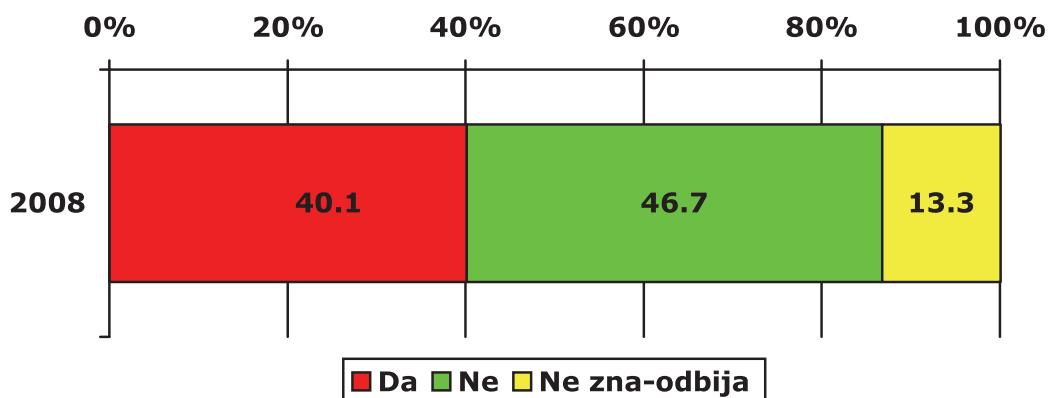
Grafikon 8

*Samo četiri osobe rekle nešto drugo

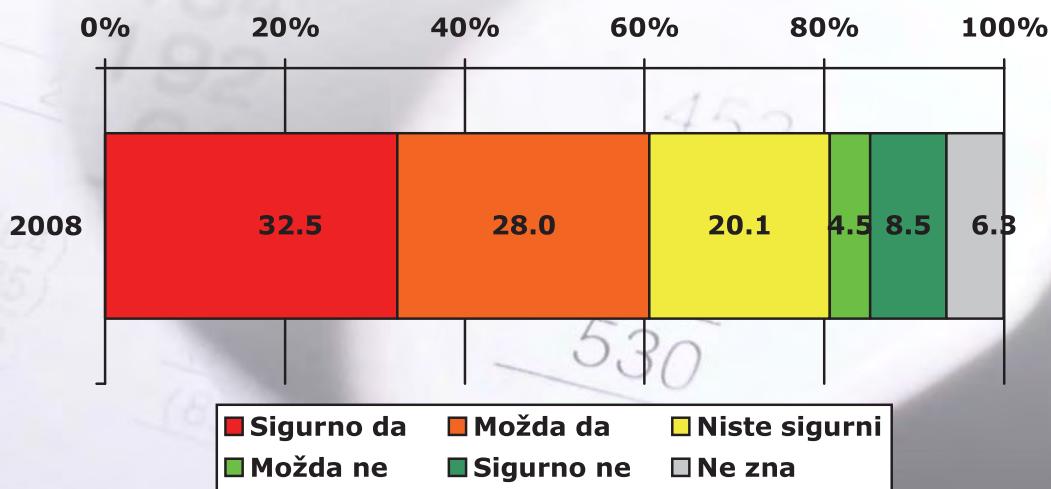
Grafikon 9

Da li ste do sada ikada pozvani lično ili ste vidjeli neki poziv upućen od strane opštine gdje se gradjani pozivaju da učestvuju aktivno sa svojim prijedlozima, komentarima u planiranju ili donošenju neke odluke?

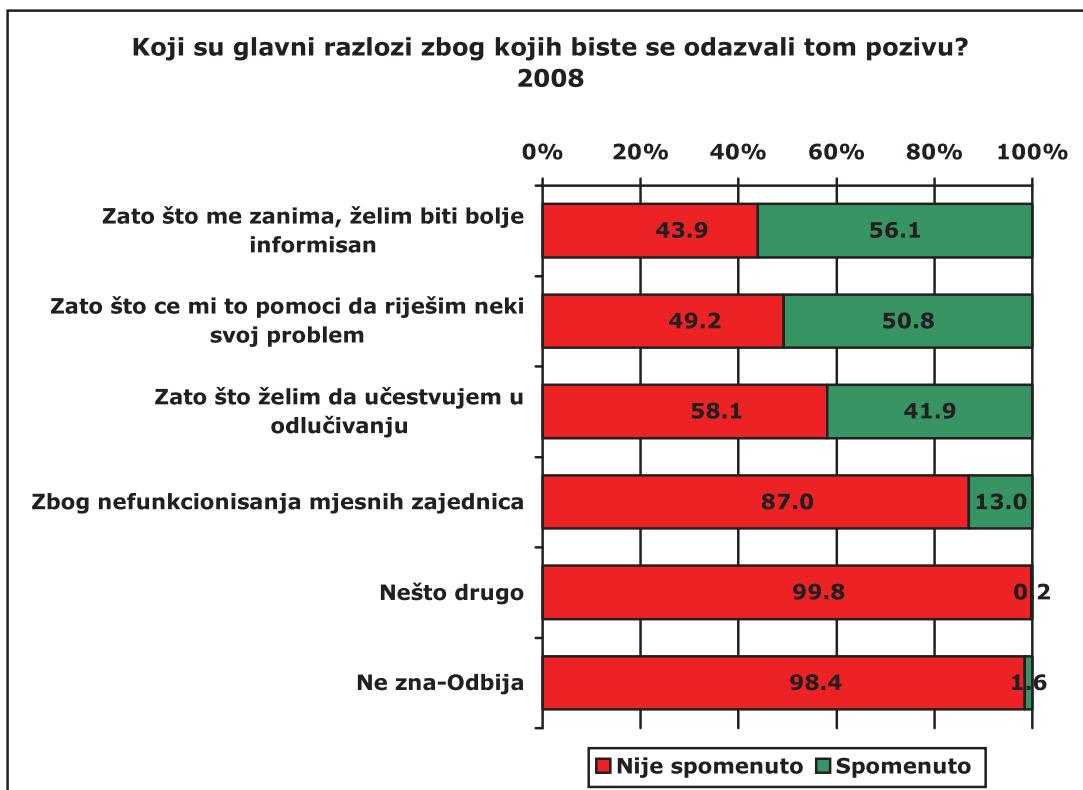

Grafikon 10

Ako biste vidjeli takav poziv, bilo u medijima, bilo da ga lično dobijete, ili budete obavješteni na neki drugi način, koliko je vjerovatno da biste se odazvali tom pozivu?

Grafikon 11

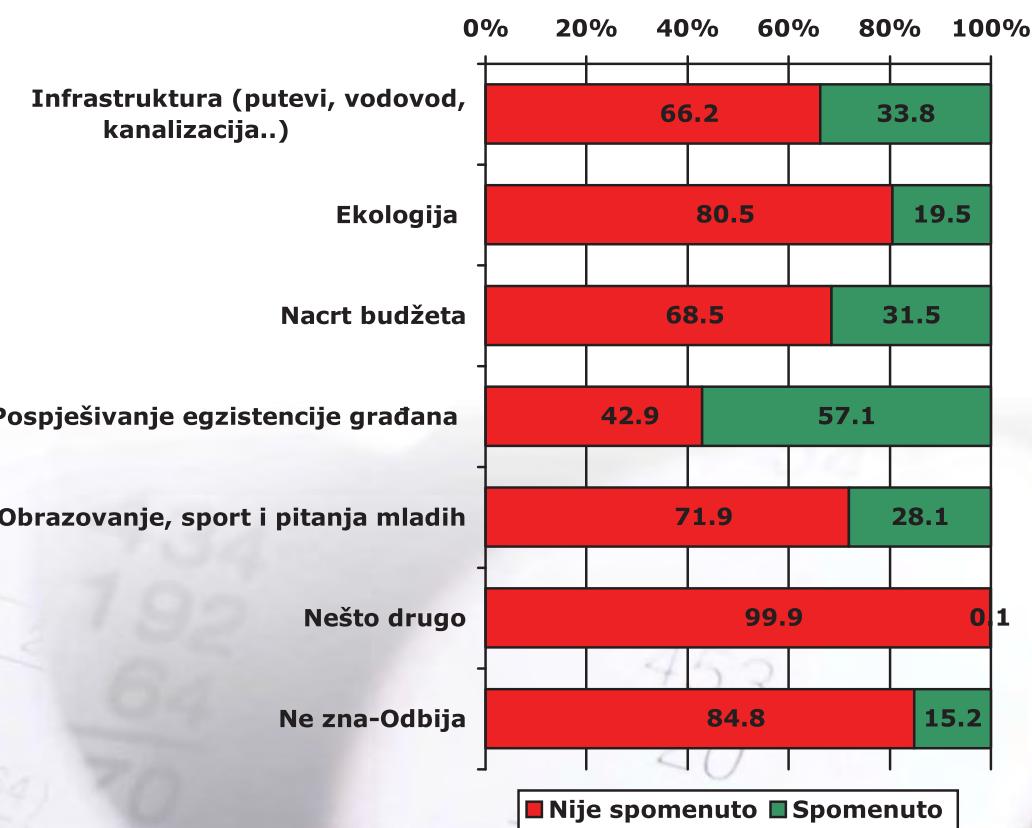

Grafikon 12

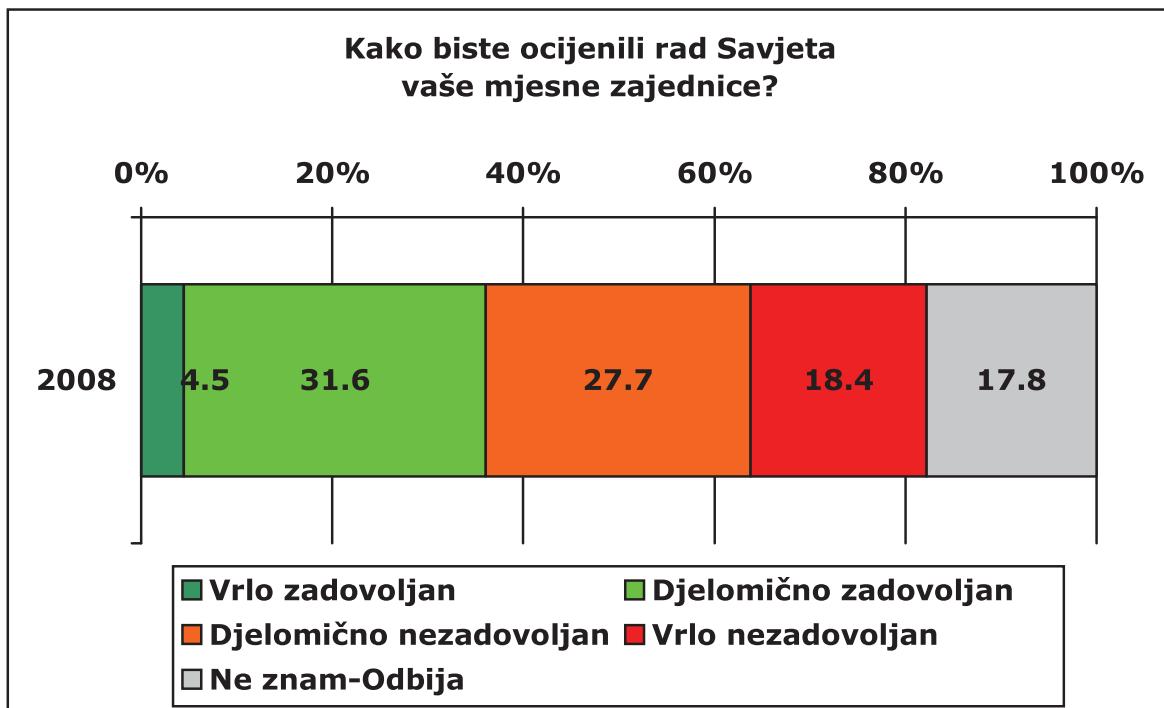

Grafikon 13

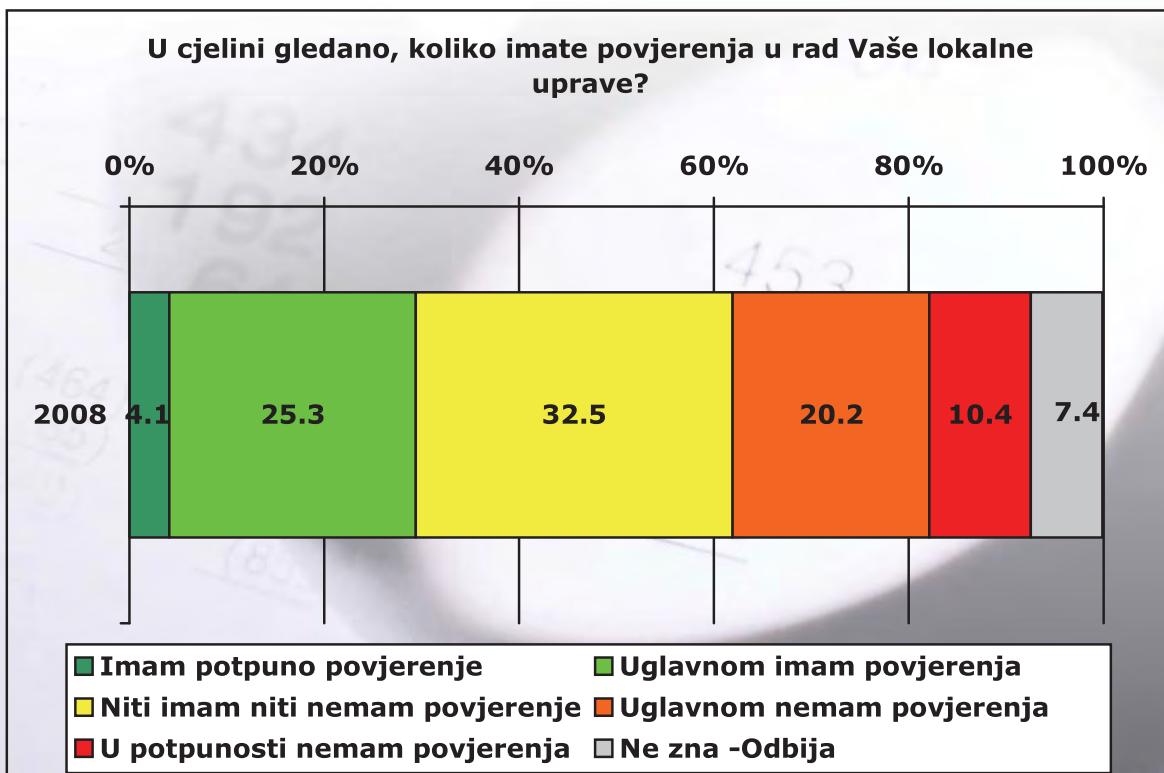
Po vašem mišljenju, koje teme ili pitanja su od posebnog interesa za građane da uzmu učešća u odlučivanju o njima? 2008

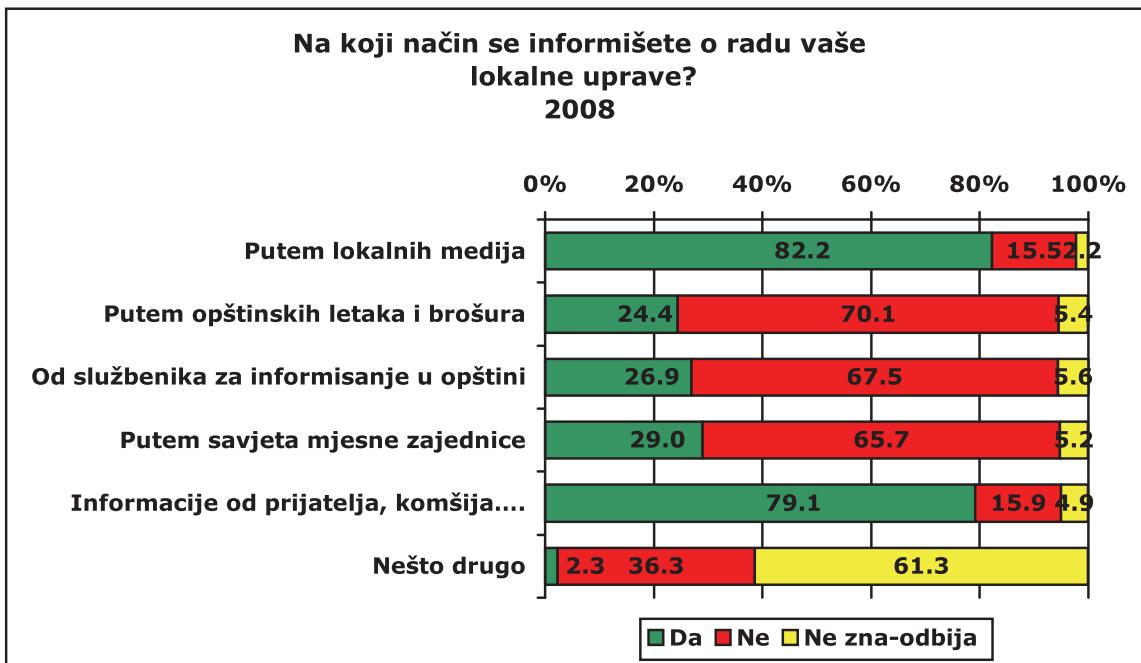
Grafikon 14

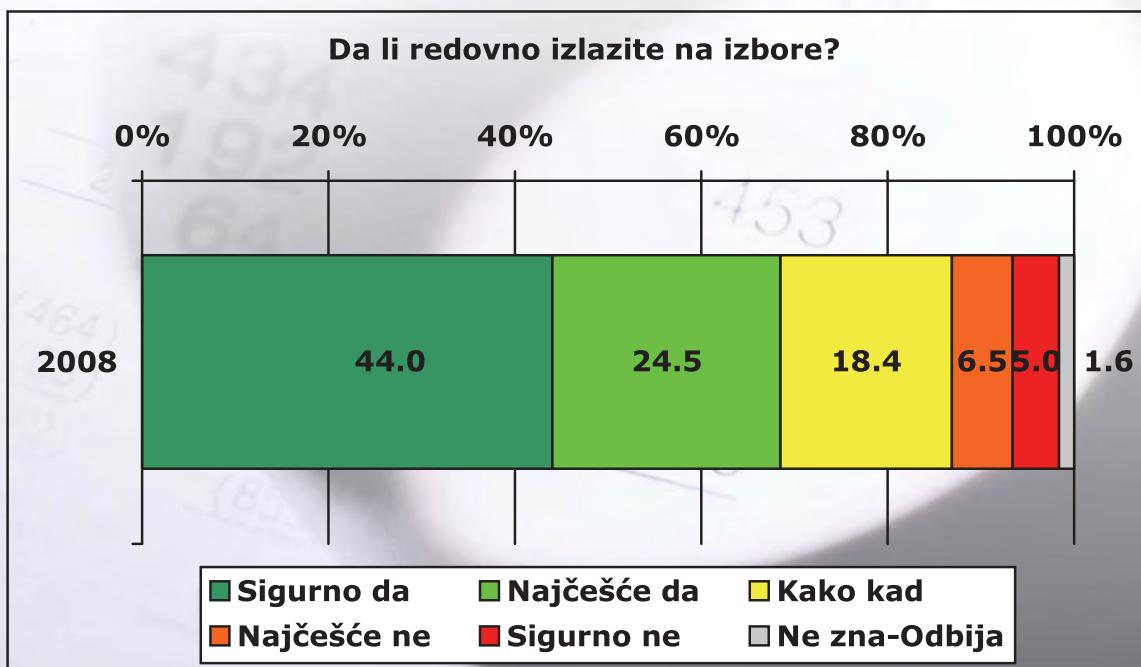
Grafikon 15

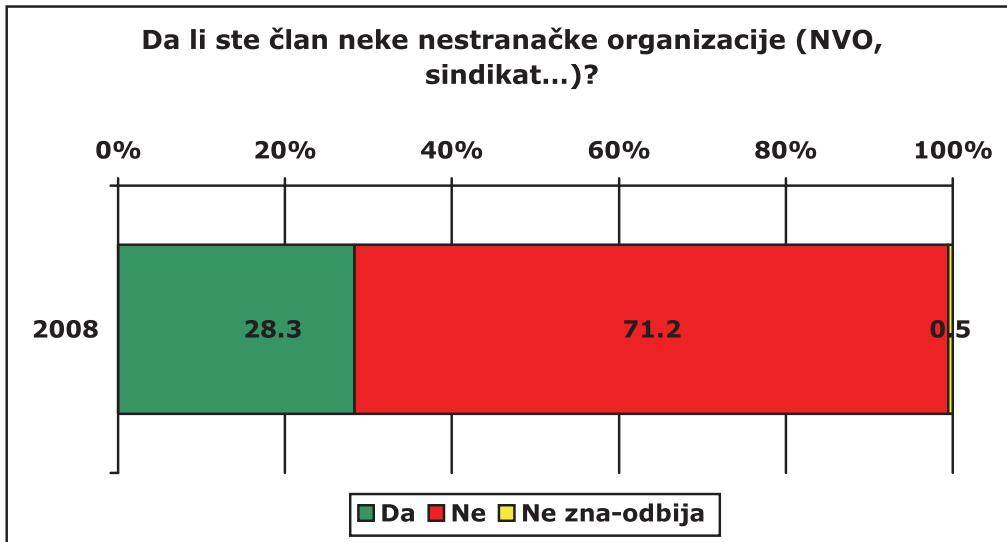
Grafikon 16

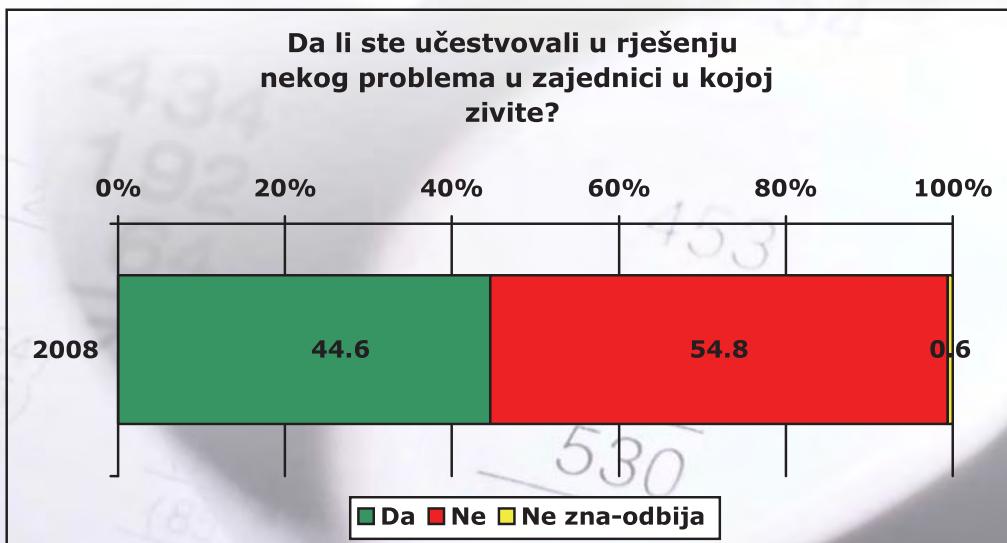
Grafikon 17

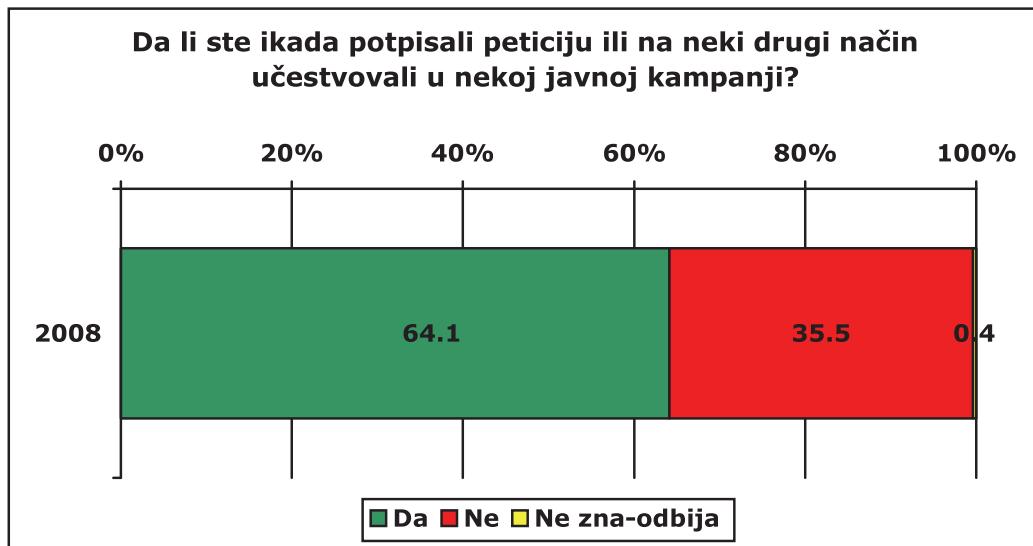
Grafikon 18

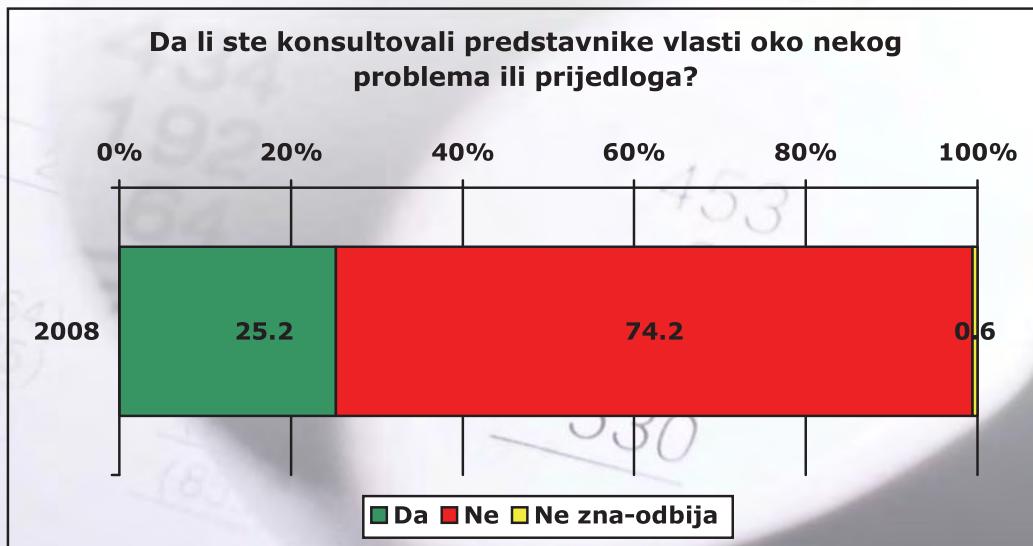
Grafikon 19

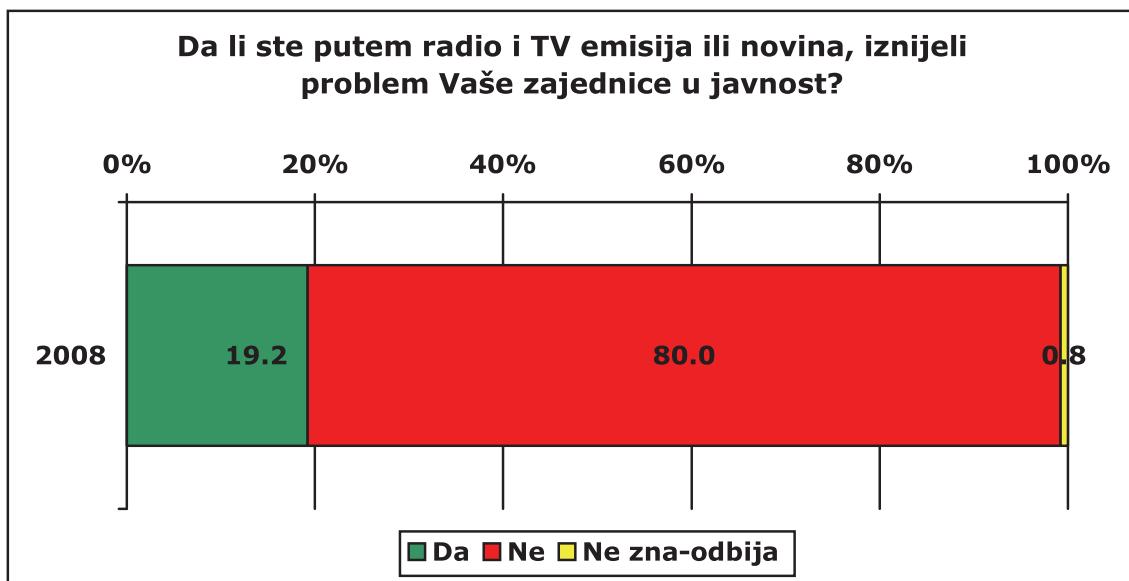
Grafikon 20

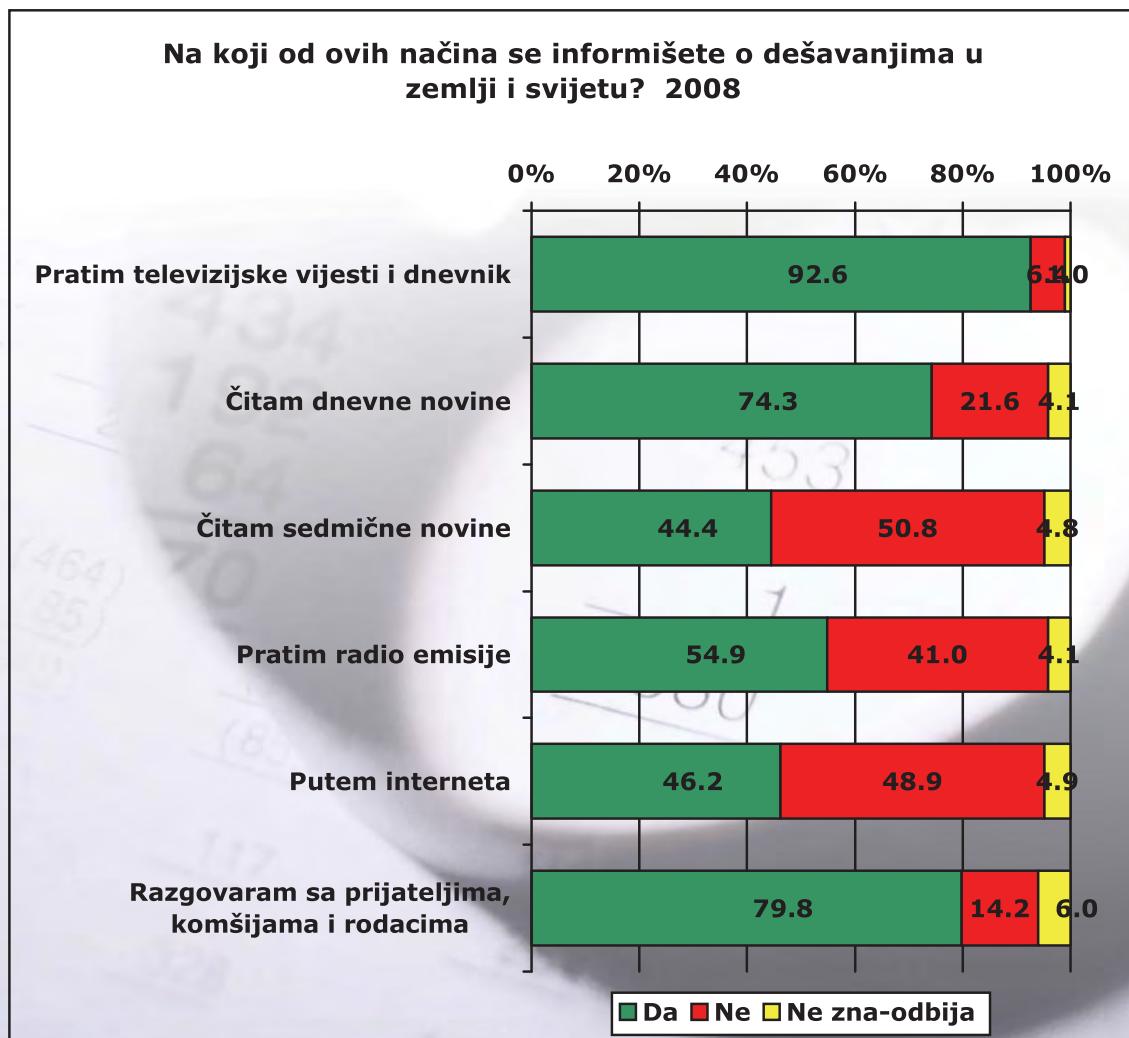
Grafikon 21

Grafikon 22

Grafikon 23

Grafikon 24

PO ENTITETIMA

Tabela 8. Možete li nam, molim vas, reći, koliko vas zanima rad i funkcionisanje Vaše opštine?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Jako zanima	38.5%	28.5%	32.5%
Donekle zanima	37.5%	37.1%	37.2%
Niti zanima niti ne	11.8%	16.0%	14.4%
Donekle ne zanima	4.5%	6.5%	5.7%
Uopšte ne zanima	7.1%	10.9%	9.3%
Ne zna - Odbija	.5%	1.0%	.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 9. Koliko ste zadovoljni radom Vaše opštinske vlasti?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Vrlo zadovoljan	12.8%	7.2%	9.4%
Donekle zadovoljan	45.8%	41.7%	43.4%
Donekle nezadovoljan	16.6%	21.2%	19.4%
Vrlo nezadovoljan	18.6%	17.2%	17.8%
Ne zna-Odbija	6.0%	12.7%	10.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Molimo Vas da nam kažete dali se slažete ili ne sa svakom od slijedećih izjav

Tabela 10. Vlasti treba pustiti da rade svoj posao, bez učešća građana

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Slažem se	13.4%	7.7%	9.9%
Ne slažem se	78.8%	91.8%	86.6%
Ne zna-odbija	7.8%	.5%	3.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 11. Građani bi trebali aktivno nadgledati rad vlasti

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Slažem se	79.6%	91.8%	86.9%
Ne slažem se	15.6%	7.5%	10.7%
Ne zna-odbija	4.8%	.7%	2.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 12. Građani bi i pored izabralih predstavnika trebali aktivno učestvovati...

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Slažem se	72.5%	84.3%	79.6%
Ne slažem se	20.9%	15.5%	17.7%
Ne zna-odbija	6.5%	.2%	2.7%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Znate li , da li građani Vaše opštine sudjeluju u procesu donošenja odluka i na koji to način rade?

Tabela 13. Referendum

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	34.5%	32.4%	33.2%
Ne	55.9%	61.6%	59.3%
Ne zna-odbija	9.6%	6.0%	7.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 14. Putem Mjesne zajednice

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	63.2%	68.4%	66.4%
Ne	30.2%	24.2%	26.6%
Ne zna-odbija	6.5%	7.3%	7.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 15. Zbor građana

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	54.4%	47.2%	50.1%
Ne	38.3%	43.9%	41.7%
Ne zna-odbija	7.3%	8.8%	8.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 16. Građanska inicijativa

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	55.2%	57.8%	56.7%
Ne	38.0%	34.6%	35.9%
Ne zna-odbija	6.8%	7.7%	7.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 17. Javna rasprava

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	59.2%	47.4%	52.1%
Ne	32.0%	47.2%	41.2%
Ne zna-odbija	8.8%	5.3%	6.7%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste vi lično ili poznate nekoga tko je na neki od slijedećih načina sudjelovao u procesu donošenja odluka i na koji način?- Da li ste lično učestvovali?

Tabela 18. Referendum

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	22.2%	45.9%	35.2%
Ne	74.1%	49.5%	60.5%
Ne zna-odbija	3.8%	4.6%	4.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 19. Putem Mjesne zajednice

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	36.4%	54.1%	47.1%
Ne	57.0%	42.0%	47.9%
Ne zna-odbija	6.6%	3.9%	5.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 20. Zbor građana

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	34.0%	38.9%	36.7%
Ne	58.7%	59.7%	59.3%
Ne zna-odbija	7.2%	1.4%	4.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 21. Građanska inicijativa

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	31.2%	36.4%	34.3%
Ne	60.3%	59.0%	59.5%
Ne zna-odbija	8.5%	4.6%	6.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 22. Javna rasprava

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	32.3%	46.5%	39.8%
Ne	57.4%	45.1%	50.8%
Ne zna-odbija	10.4%	8.5%	9.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste vi lično ili poznate nekoga tko je na neki od slijedećih načina sudjelovao u procesu donošenja odluka i na koji način? - Da li znate nekog ko je učestvovao?

Tabela 23. Referendum

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	38.6%	73.7%	58.0%
Ne	56.3%	21.1%	36.9%
Ne zna-odbija	5.1%	5.2%	5.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 24. Putem Mjesne zajednice

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	58.8%	83.4%	73.6%
<i>Ne</i>	35.7%	12.0%	21.4%
<i>Ne zna-odbija</i>	5.5%	4.6%	5.0%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 25. Zbor gradjana

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	53.4%	80.9%	68.5%
<i>Ne</i>	41.4%	16.6%	27.8%
<i>Ne zna-odbija</i>	5.2%	2.5%	3.7%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 26. Građanska inicijativa

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	45.9%	76.3%	64.1%
<i>Ne</i>	46.4%	19.1%	30.1%
<i>Ne zna-odbija</i>	7.7%	4.6%	5.9%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 27. Javna rasprava

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	51.0%	78.2%	65.4%
<i>Ne</i>	40.2%	16.5%	27.7%
<i>Ne zna-odbija</i>	8.8%	5.3%	6.9%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 28. Da li vam je poznato da je bilo koja intervencija građana ove opštine putem korištenja jednog od gore navedenih načina, rezultirala nekom odlukom organa opštine u korist te inicijative?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	34.5%	44.7%	40.7%
Ne	43.6%	26.5%	33.3%
Ne zna-Odbija	21.9%	28.7%	26.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 29. Da li ste do sada ikada pozvani lično ili ste vidjeli neki poziv upućen od strane opštine gdje se građani pozivaju da učestvuju aktivno sa svojim prijedlozima, komentarima u planiranju ili donošenju neke odluke?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	32.7%	44.9%	40.1%
Ne	60.2%	37.7%	46.7%
Ne zna-odbija	7.1%	17.4%	13.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 30. Ako biste vidjeli neki takav poziv, bilo u medijima, bilo da ga lično dobijete, ili budete obaviješteni na neki drugi način, koliko je vjerovatno da biste se odazvali tom pozivu?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Sigurno da	32.5%	32.6%	32.5%
Možda da	28.0%	28.0%	28.0%
Niste sigurni	19.9%	20.2%	20.1%
Možda ne	4.5%	4.5%	4.5%
Sigurno ne	8.3%	8.7%	8.5%
Ne zna	6.8%	6.0%	6.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Koji su glavni razlozi zbog kojih biste se odazvali tom pozivu

Tabela 31. Zato što me zanima, zelim biti bolje informisan

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	36.6%	48.9%	43.9%
Spomenuto	63.4%	51.1%	55.9%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 32. Zato što će mi to pomoci da riješim neki svoj problem

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	49.8%	48.8%	49.2%
Spomenuto	50.2%	51.2%	50.7%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 33. Zato što želim da učestvujem u odlučivanju

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	51.0%	63.0%	58.1%
Spomenuto	49.0%	37.0%	41.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 34. Zbog nefunkcionisanja mjesnih zajednica

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	83.7%	89.2%	87.0%
Spomenuto	16.3%	10.8%	13.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Koji su glavni razlozi zbog kojih se ne bi odazvali tom pozivu?

Tabela 35. Nezainteresovanost

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	68.8%	60.8%	64.8%
Spomenuto	31.3%	39.2%	35.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 36. Nedovoljna informisanost o tome kako da se ...

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Nije spomenuto</i>	57.5%	81.0%	69.2%
<i>Spomenuto</i>	42.5%	19.0%	30.8%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 37. Nedostatak komunikacije sa organima u opštini ili izabranim predstavnicima

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Nije spomenuto</i>	90.0%	89.9%	89.9%
<i>Spomenuto</i>	10.0%	10.1%	10.1%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 38. Zbog uvjerenja da prijedlozi neće biti uvaženi

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Nije spomenuto</i>	81.3%	57.0%	69.2%
<i>Spomenuto</i>	18.8%	43.0%	30.8%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 39. Nedovoljan broj gradjana koji su zainteresovani

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Nije spomenuto</i>	93.8%	89.9%	91.8%
<i>Spomenuto</i>	6.3%	10.1%	8.2%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 40. Nefunkcionisanje mjesnih zajednica

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Nije spomenuto</i>	93.8%	96.2%	95.0%
<i>Spomenuto</i>	6.3%	3.8%	5.0%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Po vašem mišljenju, koje teme ili pitanja su od posebnog interesa za građane da uzmuh učešća u odlučivanju o njima?

Tabela 41. Infrastruktura (putevi, vodovod, kanalizacija..)

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	61.2%	69.4%	66.2%
Spomenuto	38.8%	30.6%	33.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 42. Ekologija (zaštita životne sredine)

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	77.1%	82.8%	80.5%
Spomenuto	22.9%	17.2%	19.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 43. Nacrt budžeta

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	71.3%	66.6%	68.5%
Spomenuto	28.7%	33.4%	31.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 44. Pospješivanje egzistencije građana

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	48.9%	38.9%	42.9%
Spomenuto	51.1%	61.1%	57.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 45. Obrazovanje, sport i pitanja mladih

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Nije spomenuto	65.2%	76.3%	71.9%
Spomenuto	34.8%	23.7%	28.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 46. Kako biste ocijenili rad Savjeta Vaše mjesne zajednice?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Vrlo zadovoljan</i>	6.5%	3.2%	4.5%
<i>Djelomièno zadovolja</i>	34.0%	30.1%	31.6%
<i>Djelomièno nezadovolj</i>	23.2%	30.7%	27.7%
<i>Vrlo nezadovoljan</i>	16.6%	19.5%	18.4%
<i>Ne znam-Odbija</i>	19.6%	16.5%	17.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 47. U cijelini gledano, koliko imate povjerenja u rad Vaše lokalne uprave?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Imam potpuno povjere</i>	7.1%	2.2%	4.1%
<i>Uglavnom imam povjer</i>	27.5%	23.9%	25.3%
<i>Niti imam niti nemam</i>	30.2%	34.1%	32.5%
<i>Uglavnom nemam povje</i>	18.9%	21.0%	20.2%
<i>U potpunosti nemam p</i>	13.6%	8.3%	10.4%
<i>Ne zna -Odbija</i>	2.8%	10.5%	7.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Na koji naèin se informišete o radu vaše lokalne uprave?**Tabela 48. Putem lokalnih medija**

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	86.1%	79.6%	82.2%
<i>Ne</i>	10.1%	19.0%	15.5%
<i>Ne zna-odbija</i>	3.8%	1.3%	2.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 49. Putem opštinskih letaka i brošura

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	22.2%	25.9%	24.4%
<i>Ne</i>	65.7%	73.0%	70.1%
<i>Ne zna-odbija</i>	12.1%	1.2%	5.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 50. Od službenika za informisanje u opštini

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	22.2%	30.1%	26.9%
Ne	65.5%	68.8%	67.5%
Ne zna-odbija	12.3%	1.2%	5.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 51. Putem savjeta mjesne zajednice

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	21.4%	34.1%	29.0%
Ne	66.5%	65.1%	65.7%
Ne zna-odbija	12.1%	.8%	5.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 52. Informacije od prijatelja, komšija ...

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	75.8%	81.3%	79.1%
Ne	12.3%	18.2%	15.9%
Ne zna-odbija	11.9%	.5%	4.9%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 53. Da li redovno izlazite na izbore?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Sigurno da	53.4%	37.7%	44.0%
Najèešæe da	19.1%	28.0%	24.5%
Kako kad	13.9%	21.4%	18.4%
Najèešæe ne	6.0%	6.8%	6.5%
Sigurno ne	5.3%	4.8%	5.0%
Ne zna-Odbija	2.3%	1.2%	1.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 54. Da li ste član neke nestranačke organizacije (NVO, sindikat...)?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	21.2%	33.1%	28.3%
<i>Ne</i>	77.8%	66.8%	71.2%
<i>Ne zna-odbija</i>	1.0%	.2%	.5%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 55. Da li ste učestvovali u rješenju nekog problema u zajednici u kojoj živite?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	34.5%	51.3%	44.6%
<i>Ne</i>	64.5%	48.4%	54.8%
<i>Ne zna-odbija</i>	1.0%	.3%	.6%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 56. Da li ste ikada potpisali peticiju ili na neki drugi način učestvovali u nekoj javnoj kampanji?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	54.2%	70.6%	64.1%
<i>Ne</i>	45.1%	29.2%	35.5%
<i>Ne zna-odbija</i>	.8%	.2%	.4%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 57. Da li ste konsultovali predstavnike vlasti oko nekog problema ili prijedloga?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
<i>Da</i>	26.4%	24.4%	25.2%
<i>Ne</i>	72.8%	75.1%	74.2%
<i>Ne zna-odbija</i>	.8%	.5%	.6%
<i>Total</i>	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 58. Da li ste putem radio i TV emisija ili novina, iznijeli problem Vaše zajednice u javnosti?

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	16.9%	20.7%	19.2%
Ne	82.1%	78.6%	80.0%
Ne zna-odbija	1.0%	.7%	.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Na koji od ovih načina se informišete o dešavanjima u zemlji i svijetu?

Tabela 59. Pratim televizijske vijesti i dnevnik

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	90.7%	93.8%	92.6%
Ne	6.8%	6.2%	6.4%
Ne zna-odbija	2.5%		1.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 60. Čitam dnevne novine

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	75.3%	73.6%	74.3%
Ne	14.9%	26.0%	21.6%
Ne zna-odbija	9.8%	.3%	4.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 61. Čitam sedmične novine

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	49.6%	40.9%	44.4%
Ne	40.6%	57.6%	50.8%
Ne zna-odbija	9.8%	1.5%	4.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 62. Pratim radio emisije

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	52.9%	56.3%	54.9%
Ne	38.3%	42.7%	41.0%
Ne zna-odbija	8.8%	1.0%	4.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 63. Putem interneta

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	44.6%	47.2%	46.2%
Ne	45.3%	51.3%	48.9%
Ne zna-odbija	10.1%	1.5%	4.9%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

Tabela 64. Razgovaram sa prijateljima, komšijama i rodacima

	Region		Total
	Republika Srpska	Federacija BiH	
Da	76.1%	82.3%	79.8%
Ne	11.3%	16.0%	14.2%
Ne zna-odbija	12.6%	1.7%	6.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%

PO OPSTINAMA

Možete li nam, molim vas, reći, koliko vas zanima rad i funkcionisanje Vaše opštine?

	Opštine						Total
Jako zanima	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina
	38,6%	20,8%	32,4%	52,9%	22,5%	42,4%	6,7%
Donekle zanima		45,0%	29,4%	29,4%	45,0%	53,5%	33,3%
Niti zanima niti ne	5,7%	18,3%	20,6%	22,5%	4,0%	26,7%	16,4%
Donekle ne zanima		4,2%	8,8%	14,7%		26,7%	8,2%
uopšte ne zanima	10,0%	11,7%	5,9%	2,9%	7,5%		6,7%
Ne zna - Odbija	1,4%		2,9%		2,5%		3,6%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
							100,0%
							100,0%
							100,0%

Koliko ste zadovoljni radom Vaše opštinske vlasti?

	Opštine						Total
Vrio zadovoljan	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina
	15,7%	7,5%	29,4%	5,9%		2,0%	1,7%
Donekle zadovoljan		46,7%	38,2%	73,5%	30,0%	66,7%	23,3%
Donekle nezadovoljan	10,0%	20,8%	8,8%	11,8%	17,5%	29,3%	46,7%
Vrio nezadovoljan		24,3%	14,2%	8,8%	45,0%	2,0%	26,7%
Ne zna-odbitja	1,4%	10,8%	14,7%	2,9%	7,5%		1,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
							100,0%
							100,0%
							100,0%

Molimo Vas da nam kažete da li se slažete ili ne sa svakom od slijedećih tvrdnji.

Vlasti treba pustiti da rade svoj posao, bez učešća građana

	Opštine						Total
Slažem se	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina
	5,7%	12,5%	41,2%	8,8%	10,0%	4,0%	18,3%
Ne slažem se		85,0%	58,8%	8,8%	90,0%	94,9%	81,7%
Ne zna-odbitja	2,5%		82,4%		1,0%		.9%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
							100,0%
							100,0%
							100,0%

Građani bi trebali aktivno nadgledati rad vlasti

	Opštine						Total
Slažem se	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina
	88,6%	80,0%	55,9%	55,9%	80,0%	94,9%	78,3%
Ne slažem se		11,4%	16,7%	44,1%	20,0%	4,0%	21,7%
Ne zna-odbitja	3,3%		44,1%		1,0%		.9%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
							100,0%
							100,0%
							100,0%

Grădani bi i pored izabranih predstavnika trebali aktivo učestvovati...

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Slăžem se	88,6%	78,3%	55,9%	32,4%	70,0%	92,9%	68,3%	76,4%	50,9%	90,0%	100,0%	72,5%	86,9%	79,5%
Ne slăžem se	11,4%	20,8%	44,1%	67,6%	30,0%	7,1%	31,7%	23,6%	47,3%	6,0%	27,5%	13,1%	20,5%	17,7%
Ne zna-odbića									1,8%	4,0%				2,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Znate li , da li građani vrše opštine sudjeluju u procesu donošenja odluka i na koji to način rade?

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	30,0%	56,7%	61,8%		30,0%	16,2%	6,7%	43,6%	32,7%	2,0%	48,3%	35,0%	27,9%	26,9%
Ne	68,6%	40,8%	38,2%		70,0%	83,8%	93,3%	56,4%	5,5%	96,0%	51,7%	65,0%	70,5%	73,1%
Ne zna-odbića	1,4%	2,5%		100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	61,8%	2,0%			1,6%		7,4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Putem Mjesne zajednice

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	78,6%	75,0%	94,1%	32,4%	55,0%	74,7%	56,7%	59,1%	16,4%	94,0%	91,7%	42,5%	63,9%	42,3%
Ne	21,4%	22,5%	5,9%		45,0%	25,3%	43,3%	40,9%	3,6%	6,0%	8,3%	57,5%	36,1%	57,7%
Ne zna-odbića		2,5%		67,6%					80,0%					7,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zbor građana

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	65,7%	59,2%	85,3%	26,5%	50,0%	77,8%	1,7%	31,8%	1,8%	88,0%	65,5%	45,9%	32,1%	50,1%
Ne	32,9%	37,5%	14,7%		50,0%	22,2%	98,3%	68,2%	3,6%	12,0%	34,5%	55,0%	54,1%	67,9%
Ne zna-odbića	1,4%	3,3%		73,5%					94,5%					8,2%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Grădanska inicijativa

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	72,9%	55,8%	76,5%	29,4%	47,5%	90,9%	10,0%	53,6%	16,4%	92,0%	60,7%	55,0%	68,9%	38,5%
Ne	27,1%	41,7%	23,5%		52,5%	9,1%	90,0%	46,4%	1,8%	8,0%	39,3%	45,0%	29,5%	61,5%
Ne zna-odbića		2,5%		70,6%					81,8%			1,6%		7,3%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Javna rasprava

	Opštine						Total
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslić	Trebinje	Zenica	
Da	72.9%	61.7%	61.8%	11.8%	65.0%	90.9%	33.6% 41.8% 3.6%
Ne	25.7%	35.0%	38.2%	85.0%	35.0%	9.1%	66.4% 66.0% 54.5%
Ne zna-odbija	1.4%	3.3%		88.2%			2.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0% 100.0% 100.0%

Da li ste vi lično ili poznate nekoga tko je na neki od slijedećih načina sudjelovao u procesu donošenja odluka i na koji način? - Da li ste lično učestvovali?

Referendum

	Opštine						Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	23.8%	29.4%		33.3%	87.5%	25.0%	29.2%	5.6%	100.0%	67.1%	17.1%	41.2%	19.0% 35.2%
Ne	76.2%	67.6%	100.0%	66.7%	12.5%	75.0%	70.8%	44.4%		32.9%	82.9%	58.8%	61.9% 60.5%
Ne zna-odbija		2.9%						50.0%				19.0%	4.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Putem Mjesne zajednice

	Opštine						Total							
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	41.8%	27.8%	75.0%	72.7%	31.8%	78.4%	32.4%	52.3%	33.3%	55.3%	59.4%	13.2%	35.9%	12.1% 47.1%
Ne	56.4%	72.2%	25.0%	27.3%	68.2%	21.6%	50.0%	47.7%	44.7%	40.6%	86.8%	56.4%	33.3%	47.9%
Ne zna-odbija	1.8%					17.8%		6.7%			7.7%	54.5%	5.0%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Zbor građana

	Opštine						Total							
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	39.1%	19.7%	48.3%	55.6%	30.0%	75.3%		25.7%		56.8%	21.1%	32.4%	17.9%	16.0% 36.7%
Ne	60.9%	74.6%	51.7%	22.2%	70.0%	24.7%	100.0%	74.3%		43.2%	78.9%	67.6%	71.4%	40.0% 59.3%
Ne zna-odbija		5.6%		22.2%			100.0%		100.0%		100.0%	10.7%	44.0%	4.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Građanska inicijativa

	Opštine						Total							
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	33.3%	23.9%	30.8%	60.0%	36.8%	71.1%	16.7%	25.4%	1	52.2%	17.0%	21.6%	31.0%	13.3% 34.3%
Ne	64.7%	71.6%	69.2%	40.0%	63.2%	28.9%	16.7%	74.6%		47.8%	83.0%	61.9%	30.0%	59.5%
Ne zna-odbija	2.0%	4.5%				66.7%		88.9%			7.1%	56.7%	6.2%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

		Opštine								Total						
		Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Čapljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	
Da		60.0%	53.3%	96.9%	81.8%	77.3%	100.0%	88.2%	69.2%	55.6%	68.1%	96.2%	39.5%	69.2%	24.2%	
Ne		40.0%	44.4%	3.1%	18.2%	22.7%			29.2%		31.9%	2.3%	60.5%	10.3%	36.4%	21.4%
Ne zna-odbija										1.5%	44.4%	1.5%	20.5%	39.4%	5.0%	
Total		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Zbor gradjana

		Opštine								Total						
		Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Čapljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	
Da		50.0%	28.2%	79.3%	55.6%	65.0%	100.0%		60.0%	100.0%	97.7%	97.9%	41.2%	50.0%	24.0%	68.5%
Ne		50.0%	67.6%	20.7%	22.2%	35.0%		100.0%	40.0%		2.3%	1.1%	58.8%	28.6%	48.0%	27.8%
Ne zna-odbija											1.1%		21.4%	28.0%	3.7%	
Total		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

Gradjanska inicijativa

		Opštine								Total						
		Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Čapljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	
Da		49.0%	38.8%	38.5%	60.0%	73.7%	98.9%	50.0%	55.9%	44.4%	63.0%	96.6%	36.1%	59.5%	30.0%	64.1%
Ne		49.0%	56.7%	61.5%	30.0%	26.3%	1.1%	16.7%	44.1%	37.0%		63.9%	23.8%	23.3%	30.1%	
Ne zna-odbija								33.3%		55.6%	1.1%	16.7%	46.7%	5.9%		
Total		100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA BIH
CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA BIH

Jajićka 13, 78000 Banja Luka, Tel.: +387 51 21 21 18, 21 21 25, 22 81 71, Fax: +387 51 22 81 72, e-mail: sasho@ccibh.org, www.ccibh.org

Da	41.4%	33.3%	55.9%	20.6%	40.0%	86.9%	3.3%	30.9%	12.7%	32.0%	60.0%	27.5%	39.3%	26.9%	40.1%
Ne	42.9%	54.2%	41.2%	79.4%	45.0%	8.1%	73.3%	61.8%	65.5%	68.0%	7.6%	70.0%	49.2%	66.7%	46.7%
Ne zna-odbjija	15.7%	12.5%	2.9%	15.0%	5.1%	23.3%	7.3%	21.8%	32.4%	2.5%	11.5%	6.4%	13.3%		
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Ako biste vidjeli neki takav poziv, bilo u medijima, bilo da ga lično dobijete, ili budete obaviješteni na neki drugi način, koliko je vjerovatno da biste se odazvali tom pozivu?

	Opštine														Total	
Sigurno da	47.1%	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	
Možda da	28.6%	20.8%	44.1%	26.5%	22.5%	44.4%	3.3%	23.6%	52.7%	38.0%	26.9%	25.0%	36.1%	53.8%	32.5%	
Niste sigurni	10.0%	24.2%	11.8%	32.4%	30.0%	7.1%	26.7%	26.7%	23.6%	60.0%	20.7%	37.5%	29.5%	15.4%	28.0%	
Možda ne	7.1%	6.7%	14.7%	29.4%	32.5%	47.5%	14.7%	15.0%	10.9%	2.0%	32.4%	17.5%	24.6%	20.5%	20.1%	
Sigurno ne	2.9%	15.8%	8.8%	5.9%	5.0%	21.7%	16.4%	7.3%	9.1%	3.6%	1.8%	1.4%	10.0%	3.3%	1.3%	4.5%
Ne zna	4.3%	11.7%	5.9%	5.9%	10.0%	1.0%	8.3%	9.1%	9.1%	3.6%	9.0%	7.5%	3.3%	3.8%	8.5%	6.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Koji su glavni razlozi zbog kojih biste se odazvali tom pozivu

Zato što me zanima, zelim biti bolje informisan

	Opštine														Total
Nije spomenuto	20.8%	Banja Luka	Gradiska	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	
Spomenuto	79.2%	48.0%	28.0%	64.3%	27.3%	41.8%	55.6%	66.7%	26.2%	8.2%	85.3%	45.2%	37.5%	48.1%	43.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	55.9%

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA

Jajićka 13, 78000 Banja Luka, Tel.: +387 51 21 21 18, 21 21 25, 22 81 71, Fax: +387 51 22 81 72, e-mail: sasho@ccibh.org, www.ccibh.org

Zato što će mi to pomoci da riješim neki svoj problem

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	Total
Nije spomenuto	75,5%	60,0%	20,0%	100,0%	36,4%	8,8%	83,3%	54,9%	69,0%	36,7%	56,3%	47,5%	53,7%	49,2%	
Spomenuto	24,5%	40,0%	80,0%		63,6%	91,2%	16,7%	45,1%		31,0%	63,3%	43,5%	52,5%	46,3%	50,7%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zato što želim da učestvujem u odlučivanju

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	Total
Nije spomenuto	43,4%	66,0%	56,0%	42,9%	40,9%	81,3%	33,3%	62,7%		71,4%	20,4%	57,4%	59,4%	60,0%	64,8%
Spomenuto	56,6%	34,0%	44,0%	57,1%	59,1%	18,7%	66,7%	37,3%		28,6%	42,6%	37,5%	40,0%	35,2%	41,5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Zbog nefunkcionisanja mjesnih zajednica

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	Total
Nije spomenuto	86,8%	72,0%	96,0%	92,9%	71,9%	100,0%	94,4%	94,1%	64,3%	81,6%	95,6%	87,1%	75,0%	96,3%	87,0%
Spomenuto	13,2%	28,0%	4,0%	7,1%	40,9%	5,9%	5,6%	5,9%	35,7%	18,4%	4,4%	12,9%	25,0%	3,7%	13,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Koji su glavni razlozi zbog kojih se ne bi odazvali tom pozivu?

Nezainteresovanost

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	Total	
Nije spomenuto	100,0%	51,9%		100,0%	100,0%	53,6%	35,0%	60,0%	87,5%	80,6%	50,0%	75,0%	64,8%	
Spomenuto		48,1%	100,0%		46,4%	65,0%	65,0%	40,0%	12,5%	19,4%	50,0%	25,0%	35,2%	
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Nedovoljna informisanost o tome kako da se ...

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	Total	
Nije spomenuto	100,0%	63,0%	66,7%	28,6%	50,0%	64,3%	80,0%	100,0%	100,0%	58,3%	75,0%	50,0%	69,2%	
Spomenuto		37,0%	33,3%	71,4%	50,0%	35,7%	20,0%		41,7%	25,0%	50,0%	30,8%		
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Nedostatak komunikacije sa organima u opštini ili izabranim predstavnicima

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina	Total	
Nije spomenuto	100,0%	92,6%	100,0%	85,7%	100,0%	96,4%	95,0%	60,0%	81,3%	88,9%	75,0%	75,0%	89,9%	
Spomenuto		7,4%		14,3%		3,6%	5,0%	40,0%	18,8%	11,1%	25,0%	25,0%	10,1%	
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Zbog uvjerenja da prijedozni neće biti uvaženi

	Opštine							Total				
	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Nije spomenuto	14.3%	85.2%	100.0%	85.7%	50.0%	78.6%	60.0%	40.0%	56.3%	75.0%	100.0%	69.2%
Spomenuto	85.7%	14.8%	14.3%	50.0%	21.4%	40.0%	60.0%	43.8%	25.0%	100.0%	30.8%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Nedovoljan broj građana koji su zainteresovani

	Opštine							Total				
	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Nije spomenuto	100.0%	88.9%	100.0%	100.0%	100.0%	89.3%	95.0%	100.0%	81.3%	97.2%	75.0%	91.8%
Spomenuto		11.1%				10.7%	5.0%		18.8%	2.8%	25.0%	8.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Nefunkcionisanje mjesnih zajednica

	Opštine							Total				
	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Nije spomenuto	100.0%	96.3%	100.0%	100.0%	50.0%	100.0%	100.0%	80.0%	93.8%	91.7%	75.0%	95.0%
Spomenuto		3.7%			50.0%			20.0%	6.3%	8.3%	25.0%	5.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Po vašem mišljenju, koje temeljili pitanja su od posebnog interesa za gradaće da uzmu učešća u odlučivanju o njima?

Infrastruktura (putevi, vodovod, kanalizacija..)

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Nije spomenuto	88.6%	72.3%	35.3%	85.3%	45.0%	60.6%	81.7%	61.8%	87.3%	42.0%	64.8%	50.0%	59.0%	70.5%
Spomenuto	11.4%	27.3%	64.7%	14.7%	55.0%	39.4%	18.3%	39.4%	38.2%	12.7%	58.0%	35.2%	50.0%	29.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Ekologija (zastita životne sredine)

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Nije spomenuto	90.0%	82.5%	35.3%	85.3%	70.0%	65.7%	96.7%	78.2%	94.5%	90.0%	85.5%	77.5%	80.3%	78.2%
Spomenuto	10.0%	17.5%	64.7%	14.7%	30.0%	34.3%	3.3%	21.8%	5.5%	10.0%	14.5%	22.5%	19.7%	21.8%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Nacrt budžeta

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
<i>Nije spomenuto</i>	92.9%	83.3%	32.4%	100.0%	52.5%	53.5%	50.0%	75.5%	89.1%	56.0%	64.1%	82.5%	42.6%	71.8%	68.5%
<i>Spomenuto</i>	7.1%	16.7%	67.6%	47.5%	46.5%	50.0%	24.5%	10.9%	44.0%	35.9%	17.5%	57.4%	28.2%	31.5%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Pospješivanje egzistencije građana

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
<i>Nije spomenuto</i>	92.9%	52.5%	23.5%	64.7%	37.5%	32.3%	26.7%	22.7%	85.5%	62.0%	31.7%	32.5%	3.3%	53.8%	42.9%
<i>Spomenuto</i>	7.1%	47.5%	76.5%	35.3%	62.5%	67.7%	73.3%	77.3%	14.5%	38.0%	68.3%	67.5%	96.7%	46.2%	57.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Obrazovanje, sport i pitanja mladih

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
<i>Nije spomenuto</i>	90.0%	70.0%	26.5%	67.6%	60.0%	62.6%	78.3%	68.2%	89.1%	98.0%	86.9%	60.0%	59.0%	57.7%	71.9%
<i>Spomenuto</i>	10.0%	30.0%	73.5%	32.4%	40.0%	37.4%	21.7%	31.8%	10.9%	2.0%	13.1%	40.0%	41.0%	42.3%	28.1%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Kako biste ocijenili rad Savjeta Vaše mjesne zajednice?

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
<i>Vrio zadovoljan</i>	11.4%	3.3%	35.3%	20.0%	42.4%	8.3%	13.6%	27.3%	50.0%	40.0%	22.5%	22.5%	4.9%	11.5%	4.5%
<i>Djelomično zadovoljan</i>	41.4%	31.7%	38.2%	58.8%	41.2%	46.5%	70.0%	23.6%	5.5%	34.0%	20.0%	22.5%	26.2%	28.2%	31.6%
<i>Djelomično nezadovoljan</i>	22.9%	25.0%	8.8%	41.2%	17.5%	10.1%	16.7%	36.4%	50.9%	14.0%	5.5%	22.5%	37.7%	14.1%	27.7%
<i>Vilo nezadovoljan</i>	20.0%	13.3%			35.0%	1.0%	27.5%	5.0%	25.5%	14.5%	2.0%	31.0%	27.5%	13.1%	24.4%
<i>Ne zna -Odbija</i>	4.3%	26.7%			100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	21.8%	17.8%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

U cijelini gledano, koliko imate povjerenja u rad Vaše lokalne uprave?

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
<i>Imam potpuno povjere</i>	5.7%	3.3%	32.4%	1.0%	46.5%	6.7%	13.6%	7.3%	38.0%	2.0%	4.1%	2.5%	1.6%	14.1%	4.1%
<i>Uglavnom imam povjere</i>	20.0%	32.5%	35.3%	12.5%	27.5%	49.5%	36.7%	15.5%	49.1%	36.0%	26.2%	26.9%	32.8%	29.5%	25.3%
<i>Niti imam niti nemam</i>	44.3%	33.3%	23.5%	21.7%	11.8%	22.5%	3.0%	55.0%	39.1%	27.3%	18.0%	10.3%	40.0%	34.4%	32.5%
<i>Uglavnom nemam povje</i>	14.3%	5.8%	5.9%	23.5%	30.0%		1.7%	25.5%	14.5%	6.0%	1.4%	15.0%	3.3%	11.5%	20.2%
<i>U potpunosti nemam p</i>	14.3%	1.4%	3.3%	100.0%	100.0%	7.5%		6.4%		31.0%		7.5%	16.4%	1.3%	7.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Na koji način se informišete o radu vaše lokalne uprave?

Putem lokalnih medija

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
Da	87.1%	91.7%	79.4%	91.2%	82.5%	86.9%	13.3%	83.6%	94.5%	94.0%	87.6%	60.0%	83.6%	89.7%	82.2%
Ne	10.0%	2.5%	20.6%	15.0%	13.1%	13.1%	86.7%	16.4%	1.8%	4.0%	11.7%	37.5%	11.5%	7.7%	15.5%
Ne zna-odbija	2.9%	5.8%		8.8%	2.5%				3.6%	2.0%	7%	2.5%	4.9%	2.6%	2.2%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Putem opštinskih letaka i brošura

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
Da	30.0%	27.5%	35.3%		7.5%	43.4%		10.0%		2.0%	49.7%		45.0%	11.5%	26.9%
Ne	68.6%	65.0%	64.7%		87.5%	56.6%	100.0%	90.0%	92.7%	98.0%	50.3%	52.5%	83.6%	70.5%	70.1%
Ne zna-odbija	1.4%	7.5%		100.0%	5.0%				5.5%		2.5%	4.9%	2.6%	5.4%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Od službenika za informisanje u opštini

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
Da	15.7%	11.7%	41.2%		12.5%	43.4%	1.7%	10.0%	20.0%	18.0%	67.6%	37.5%	6.6%	41.0%	26.9%
Ne	82.9%	79.2%	58.8%		82.5%	56.6%	98.3%	90.0%	74.5%	82.0%	32.4%	62.5%	88.5%	56.4%	67.5%
Ne zna-odbija	1.4%	9.2%		100.0%	5.0%				5.5%				4.9%	2.6%	5.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Putem savjeta mjesne zajednice

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
Da	47.1%	11.7%	73.5%	5.9%	12.5%	38.4%	6.7%	15.5%	9.1%	24.0%	64.8%	37.5%	21.3%	15.4%	29.0%
Ne	52.9%	79.2%	26.5%		82.5%	61.6%	93.3%	84.5%	85.5%	76.0%	35.2%	60.0%	75.4%	82.1%	65.7%
Ne zna-odbija	9.2%		94.1%	5.0%				5.5%			2.5%	3.3%	2.6%	5.2%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Informacije od prijatelja, komšija ...

	Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina	Total
Da	90.0%	80.8%	100.0%		80.0%	99.0%	46.7%	64.5%	63.6%	98.0%	95.2%	87.5%	88.5%	69.2%	79.1%
Ne	10.0%	11.7%			17.5%	1.0%	53.3%	35.5%	32.7%	2.0%	4.8%	10.0%	9.8%	28.2%	15.9%
Ne zna-odbija		7.5%		100.0%	2.5%				3.6%		2.5%	1.6%	2.6%	4.9%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Da li redovno izlazite na izbore?

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Sigurno da	72.9%	33.3%	47.1%	67.6%	57.5%	24.2%	18.3%	19.1%	61.8%	66.0%	55.0%	18.0%	69.2%	44.0%
Najčešće da	11.4%	15.8%	32.4%	25.0%	55.6%	30.0%	26.4%	16.4%	30.0%	21.4%	20.0%	29.5%	2.6%	24.5%
Kako kad	10.0%	24.2%	11.8%	15.0%	17.2%	40.0%	26.4%	12.7%	2.0%	15.2%	12.5%	36.1%	12.8%	18.4%
Najčešće ne	1.4%	12.5%	2.9%		1.0%	11.7%	11.8%	9.1%		4.1%	2.5%	11.5%	10.3%	6.5%
Sigurno ne	4.3%	12.5%					16.4%			5.5%	2.5%	1.6%	5.1%	5.0%
Ne zna-odbija		1.7%	5.9%	2.5%	2.0%					2.0%	2.1%	7.5%	3.3%	1.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste član neke nestranačke organizacije (NVO, sindikat...)?

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	25.7%	15.0%	26.5%	26.5%	40.0%	61.6%	18.3%	11.8%	20.0%	4.0%	53.1%	22.5%	13.1%	25.6%
Ne	72.9%	83.3%	70.6%	73.5%	57.5%	38.4%	81.7%	88.2%	80.0%	96.0%	46.9%	77.5%	86.9%	71.2%
Ne zna-odbija	1.4%	1.7%	2.9%		2.5%									.5%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste učestvovali u rješenju nekog problema u zajednici u kojoj živate?

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	44.3%	18.3%	70.6%	64.7%	22.5%	82.8%	6.7%	39.1%	54.5%	42.0%	84.1%	22.5%	39.3%	38.5%
Ne	54.3%	80.0%	26.5%	35.3%	75.0%	17.2%	93.3%	60.9%	45.5%	58.0%	35.2%	77.5%	60.7%	61.5%
Ne zna-odbija	1.4%	1.7%	2.9%		2.5%						.7%			.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste ikada potpisali peticiju ili na neki drugi način učestvovali u nekoj javnoj kampanji?

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	65.7%	74.2%	35.3%	14.7%	70.0%	93.9%	15.0%	60.0%	78.2%	46.0%	87.6%	65.0%	65.6%	39.7%
Ne	32.9%	24.2%	61.8%	85.3%	30.0%	6.1%	85.0%	40.0%	21.8%	54.0%	12.4%	35.0%	34.4%	60.3%
Ne zna-odbija	1.4%	1.7%	2.9%								.7%			.4%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste konsultovali predstavnike vlasti oko nekog problema ili prijedloga?

	Opštine							Total						
	Tuzla	Banja Luka	Gradiska	Teslic	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihac	Bijeljina
Da	44.3%	16.7%	17.6%	20.0%	13.1%	10.0%	25.5%	29.1%	28.0%	20.0%	35.0%	16.4%	48.7%	25.2%
Ne	52.9%	81.7%	79.4%	82.4%	80.0%	86.9%	90.0%	74.5%	72.0%	72.0%	65.0%	83.6%	51.3%	74.2%
Ne zna-odbija	2.9%	1.7%	2.9%								.7%			.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

Da li ste putem radio i TV emisija ili novina, iznijeli problem Vaše zajednice u javnosti?

Na koji od ovih načina se informišete o dešavanim u zemlji i svijetu?

Čítačka dnešného novinového

Čítam sedmične novine

Drittes radio amicis

		Opštine													
		Putem interneta				Putem interneta				Total					
		Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina
Da	70.0%	50.8%	70.6%	40.0%	34.3%	66.7%	40.9%	41.8%	36.0%	52.4%	55.0%	27.9%	44.9%	46.2%	
Ne	27.1%	44.2%	29.4%	2.9%	57.5%	65.7%	33.3%	59.1%	52.7%	64.0%	47.6%	65.6%	55.1%	48.9%	
Ne zna-odbija	2.9%	5.0%		97.1%	2.5%				5.5%			6.6%		4.9%	
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

		Opštine													
		Razgovaram sa prijateljima, komšijama i rođacima				Razgovaram sa prijateljima, komšijama i rođacima				Total					
		Tuzla	Banja Luka	Gradiška	Teslić	Trebinje	Zenica	Capljina	Mostar	Prozor/Rama	Doboj	Sarajevo	Srebrenica	Bihać	Bijeljina
Da	88.6%	79.2%	94.1%	2.9%	90.0%	98.0%	45.0%	66.4%	72.7%	80.0%	95.9%	85.0%	90.2%	82.1%	
Ne	8.6%	15.0%	5.9%		7.5%	1.0%	55.0%	29.1%	25.5%	2.0%	4.1%	15.0%	8.2%	17.9%	
Ne zna-odbija	2.9%	5.8%		97.1%	2.5%	1.0%		4.5%		1.8%	18.0%		1.6%		6.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	

OPŠTINSKI SLUŽBENICI

UVOD

Istraživanje je provedeno krajem novembra i početkom decembra u četrnaest opština u Bosni i Hercegovini

Istraživanje je urađeno u slijedećim opštinama:

Banja Luka, Bijeljina, Gradiška, Teslić, Trebinje, Zenica, Čapljina, Mostar, Prozor, Doboј, Sarajevo, Tuzla, Srebrenica, Bihać.

Uzorak je obuhvatio 99-og opštinskog službenika/ice.

DEMOGRAFSKI PODACI

Tabela 1. Pol ispitanika

	<i>Frekvence</i>	<i>Procenti</i>
Žene	53	53.5
Muškarci	46	46.5
Total	99	100.0

Tabela 2. Godine starosti

	<i>Frekvence</i>	<i>Procenti</i>
<i>Između 19 i 25 godina</i>	3	3.0
<i>Između 26 i 35 godina</i>	22	22.2
<i>Između 36 i 45 godina</i>	34	34.3
<i>Između 46 i 55 godina</i>	35	35.4
Preko 55 godina	5	5.1
Total	99	100.0

Tabela 3. Obrazovanje

	<i>Frekvence</i>	<i>Procenti</i>
Završena srednja škola -3 godine	1	1.0
Završena srednja škola - 4 godine	13	13.1
Završena viša škola - 2 godine	15	15.2
Završen fakultet	68	68.7
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	2	2.0
Total	99	100.0

Tabela 4. Pripadate li...

	<i>Frekvence</i>	<i>Procenti</i>
Seoskoj mjesnoj zajednici	21	21.2
Gradskoj mjesnoj zajednici	78	78.8
Total	99	100.0

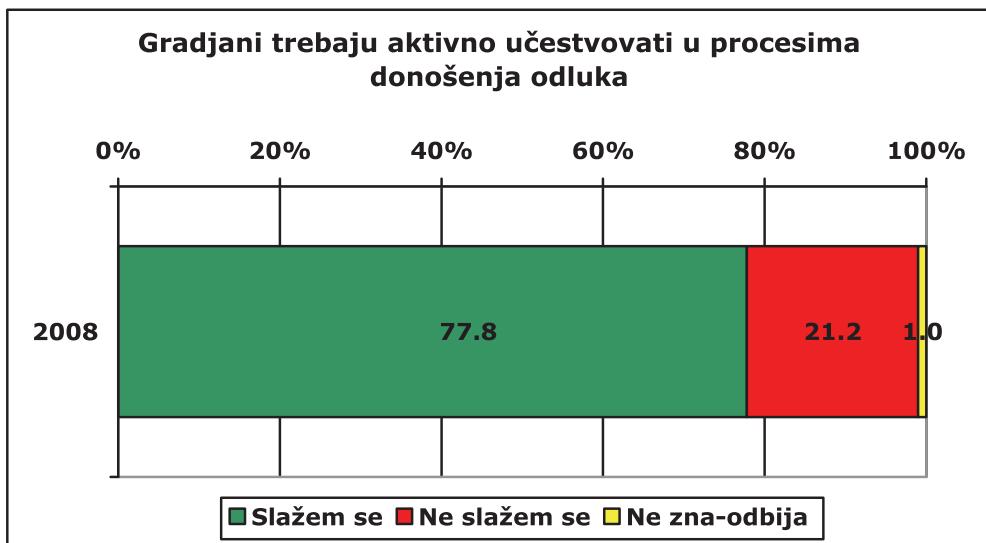
Tabela 5. Entitet

	<i>Frekvence</i>	<i>Procenti</i>
Republika Srpska	39	39.4
Federacija BiH	60	60.6
Total	99	100.0

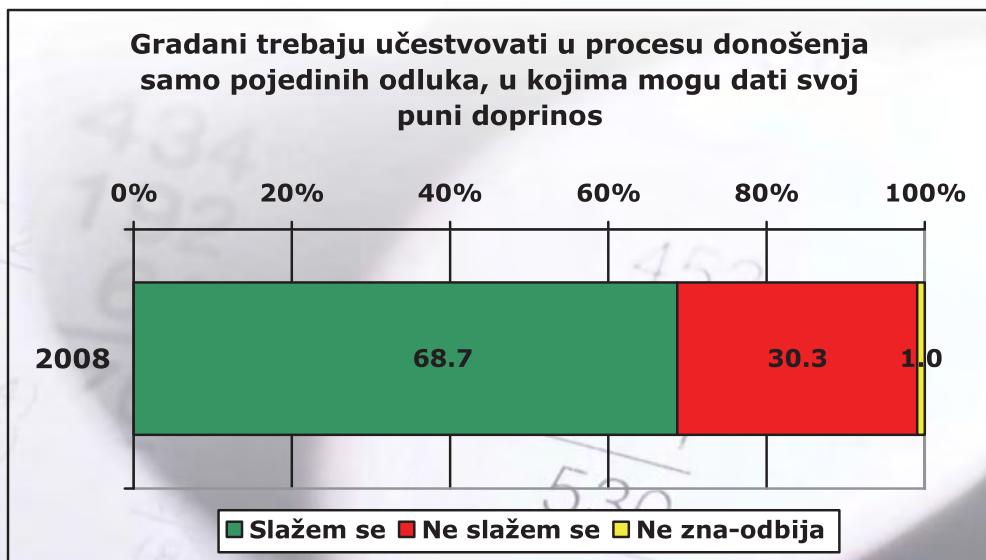
OSNOVNE FREKVENCE -OPŠTINSKI SLUŽBENICI/ CE 2006/2007/2008

2008

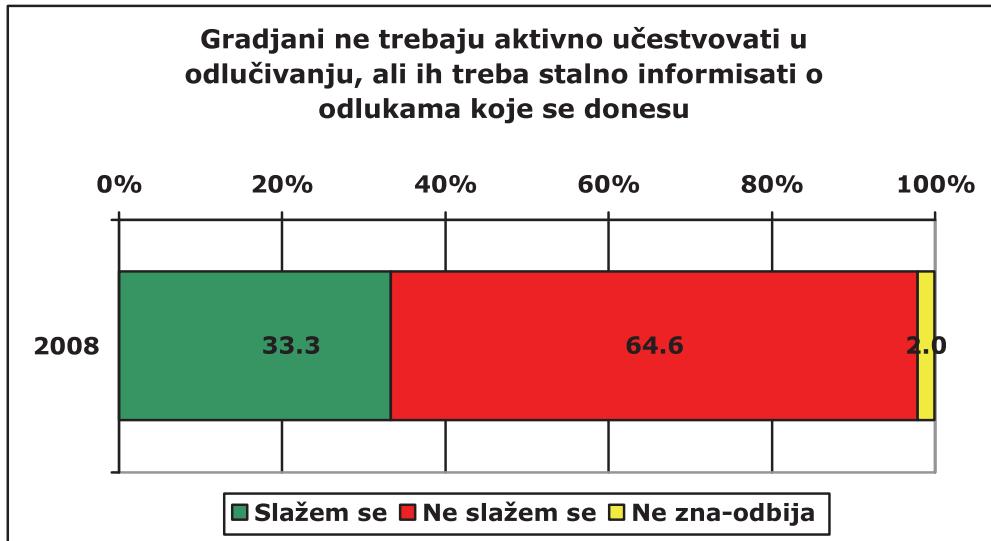

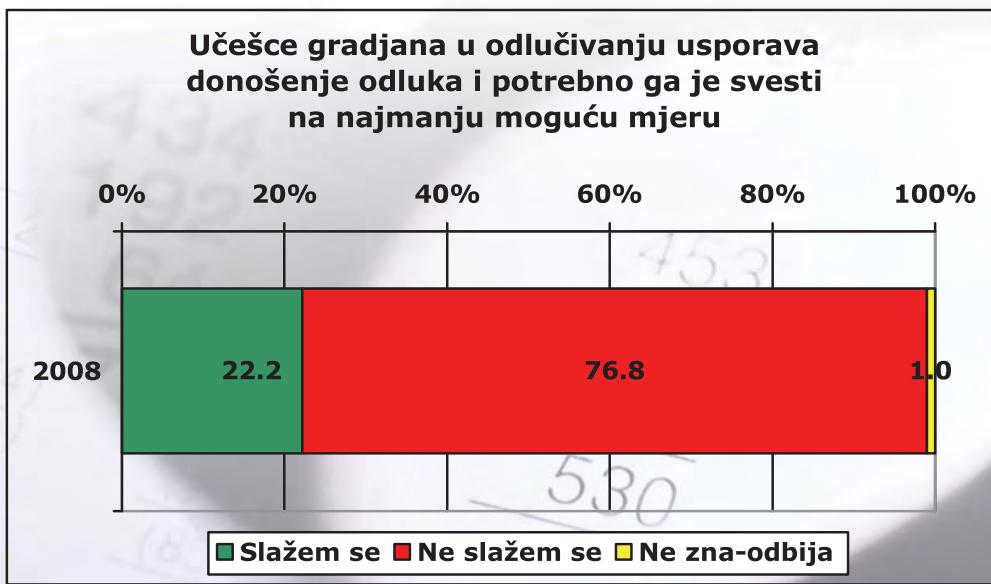
Grafikon 1

Grafikon 2

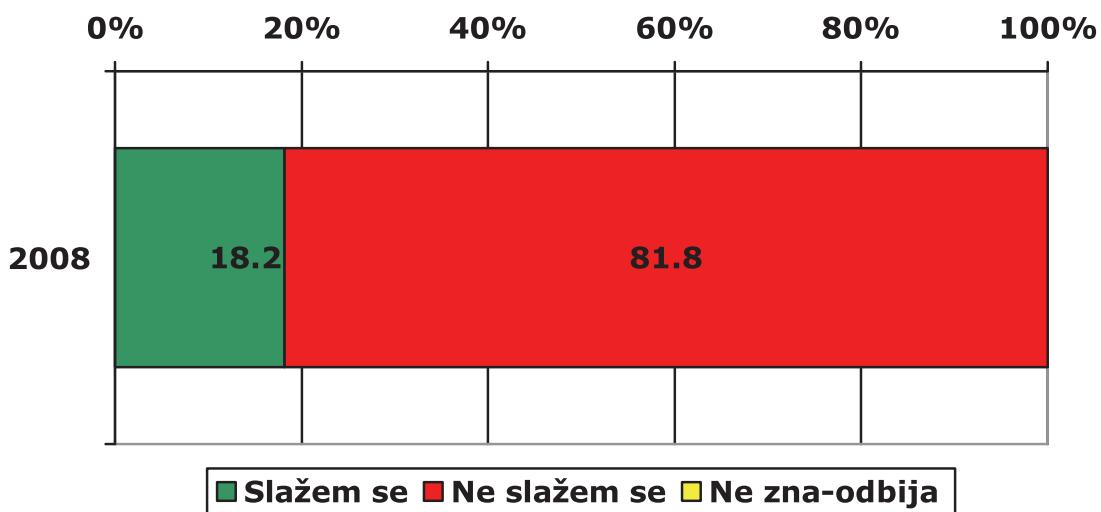

Grafikon 3

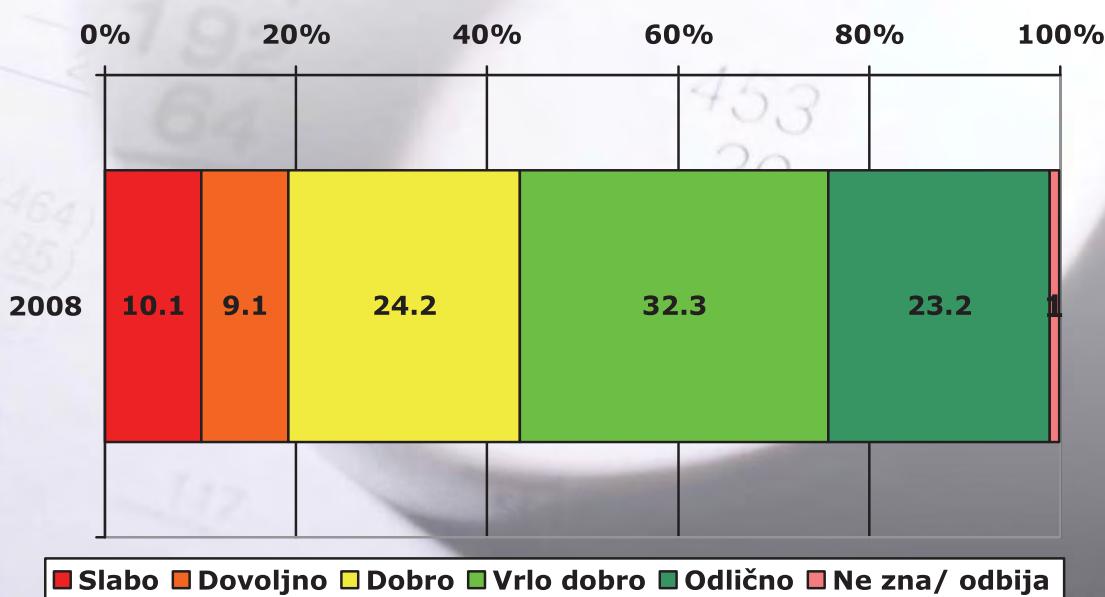
Grafikon 4

**Gradjani su izabrali svoje predstavnike i njihovo
učešće u odlučivanju je zbog toga nepotrebno**

Grafikon 5

**Kako biste na skali školskih ocjena od 1 do 5 ocjenili vaš
stepen informisanosti o radu opštinske vlasti, odnosno o
bitnim odlukama koje se donose?**

Grafikon 6

Tabela 1. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Referendum

	2008
Da	17.3
Ne	76.5
Ne zna-odbija	6.1
Total	100.0

Tabela 2. Kako bi ste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Referendum

	2008
Zadovoljavajući	29.4
Nezadovoljavajući	29.4
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	41.2
Total	100.0

Tabela 3. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Referendum

	2008
Bez odgovora	47.1
Da	29.4
Ne	23.5
Total	100.0

Tabela 4. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Inicijative mjesnih zajednica

	2008
Da	75.5
Ne	20.4
Ne zna-odbija	4.1
Total	100.0

Tabela 5. Kako biste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Inicijative mjesnih zajednica

	2008
Zadovoljavajući	57.5
Nezadovoljavajući	26.0
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	16.5
Total	100.0

Tabela 6. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Inicijative mjesnih zajednica

	2008
Bez odgovora	34.3
Da	47.8
Ne	17.9
Total	100.0

Tabela 7. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Zbor građana

	2008
Da	56.1
Ne	39.8
Ne zna-odbija	4.1
Total	100.0

Tabela 8. Kako bi ste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Zbor građana

	2008
Zadovoljavajući	50.0
Nezadovoljavajući	38.9
Ne zna -odbija	11.1
Total	100.0

Tabela 9. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Zbor građana

	2008
Bez odgovora	35.4
Da	43.8
Ne	20.8
Total	100.0

Tabela 10. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Građanske inicijative

	2008
Da	72.2
Ne	20.6
Ne zna-odbija	7.2
Total	100.0

Tabela 11. Kako bi ste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Građanske inicijative

	2008
Zadovoljavajući	50.7
Nezadovoljavajući	29.0
Ne zna - odbija	20.3
Total	100.0

Tabela 12. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Građanske inicijative

	2008
Bez odgovora	39.1
Da	39.1
Ne	21.9
Total	100.0

Tabela 13. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Javna rasprava

	2008
Da	82.8
Ne	14.1
Ne zna-odbija	3.0
Total	100.0

Tabela 14. Kako biste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Javna rasprava

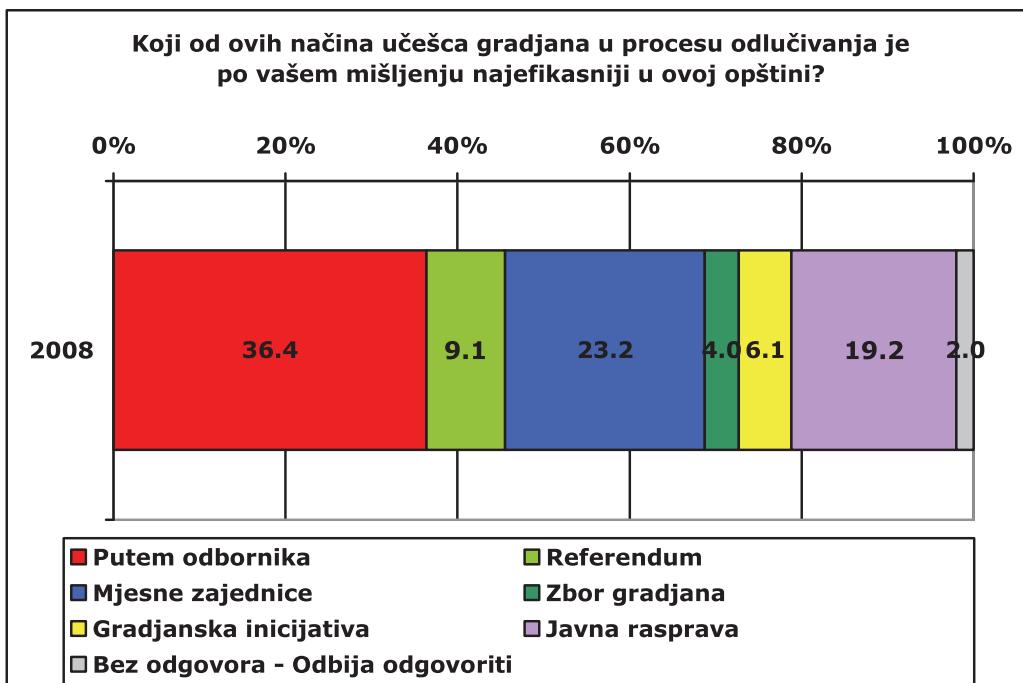
	2008
Zadovoljavajući	43.9
Nezadovoljavajući	36.6
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	19.5
Total	100.0

Tabela 15. Da li zнате за slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Javna rasprava

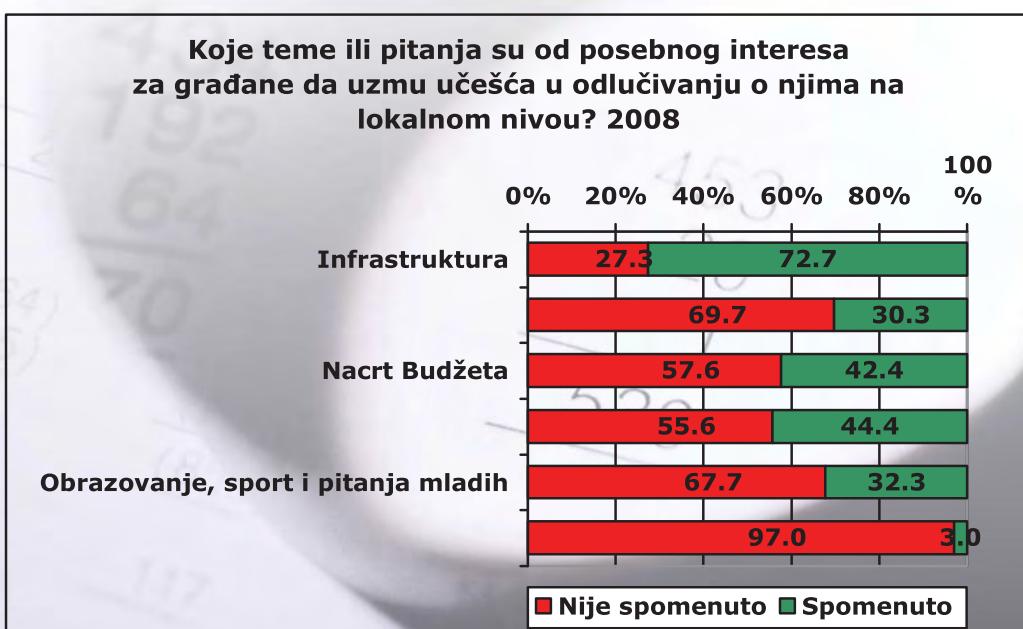
	2008
Bez odgovora	35.5
Da	42.1
Ne	22.4
Total	100.0

Tabela 16. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Neki drugi način koji ovdje nije spomenut?

	2008
Da	5.2
Ne	66.7
Ne zna-odbija	28.1
Total	100.0

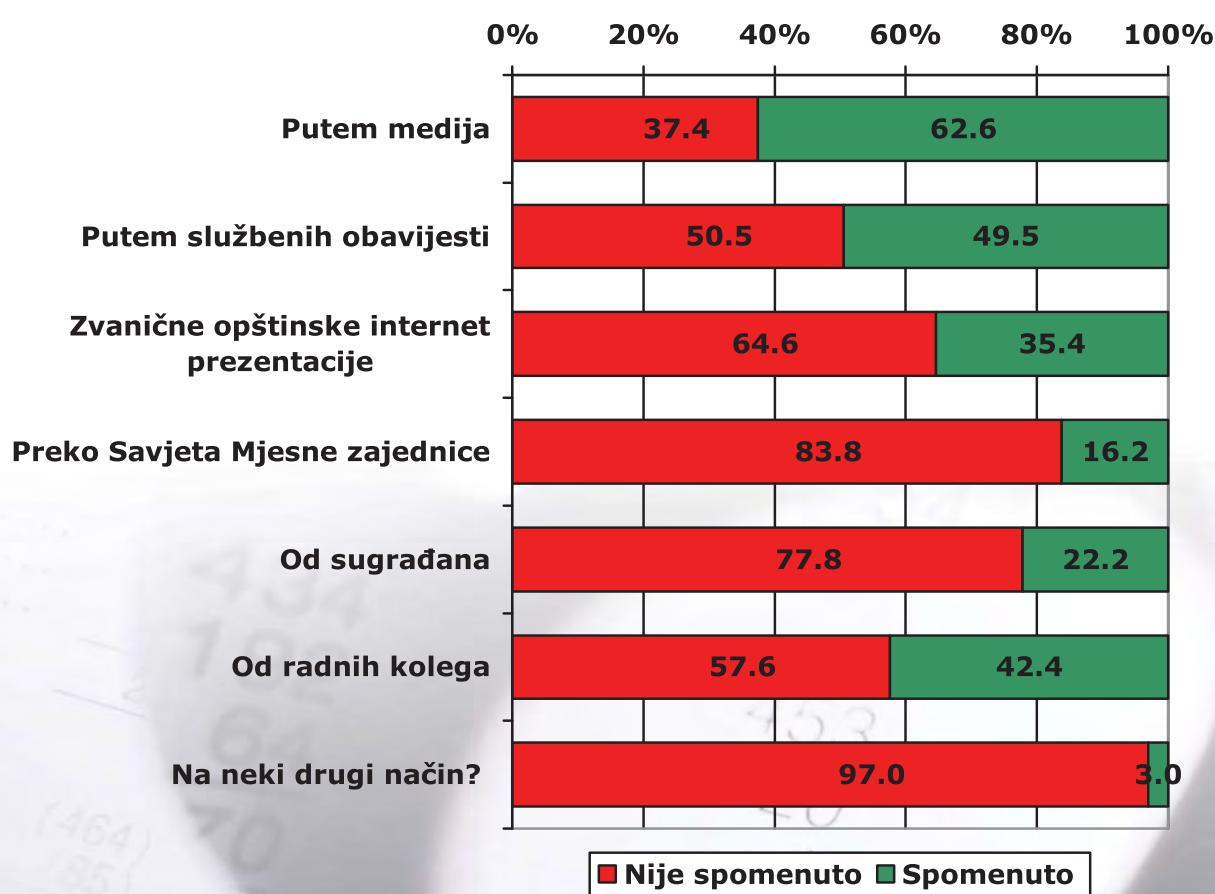

Grafikon 7

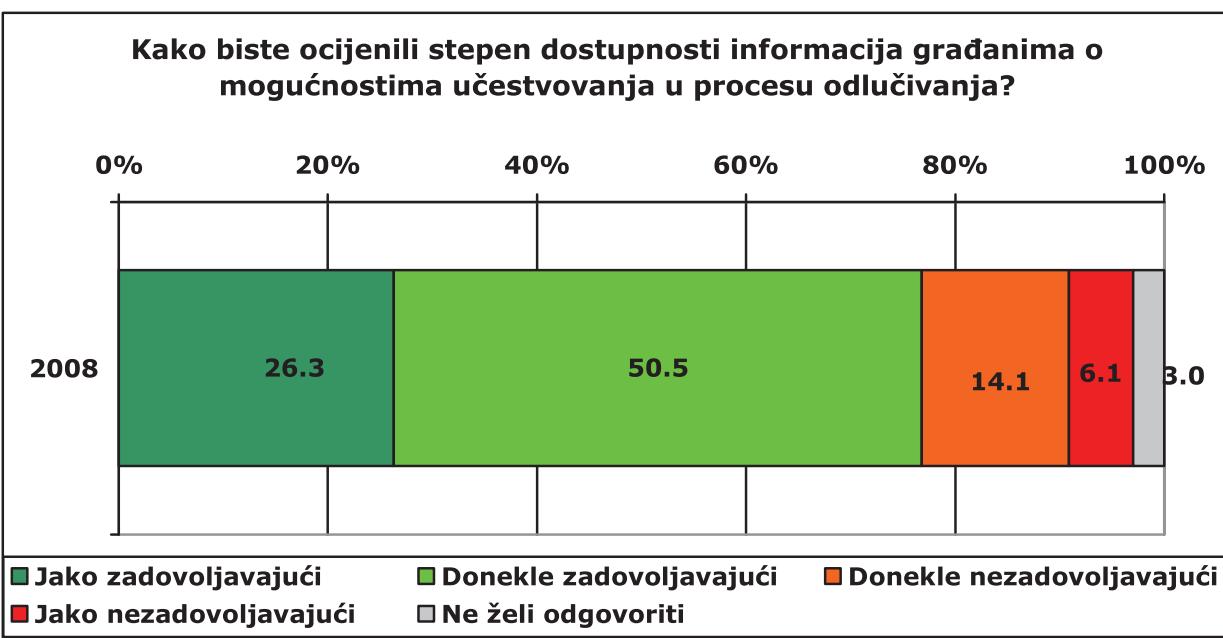
Grafikon 8

Na koje se sve načine informišete o mogućnostima za učešće u procesu donošenja nekih odluka?2008

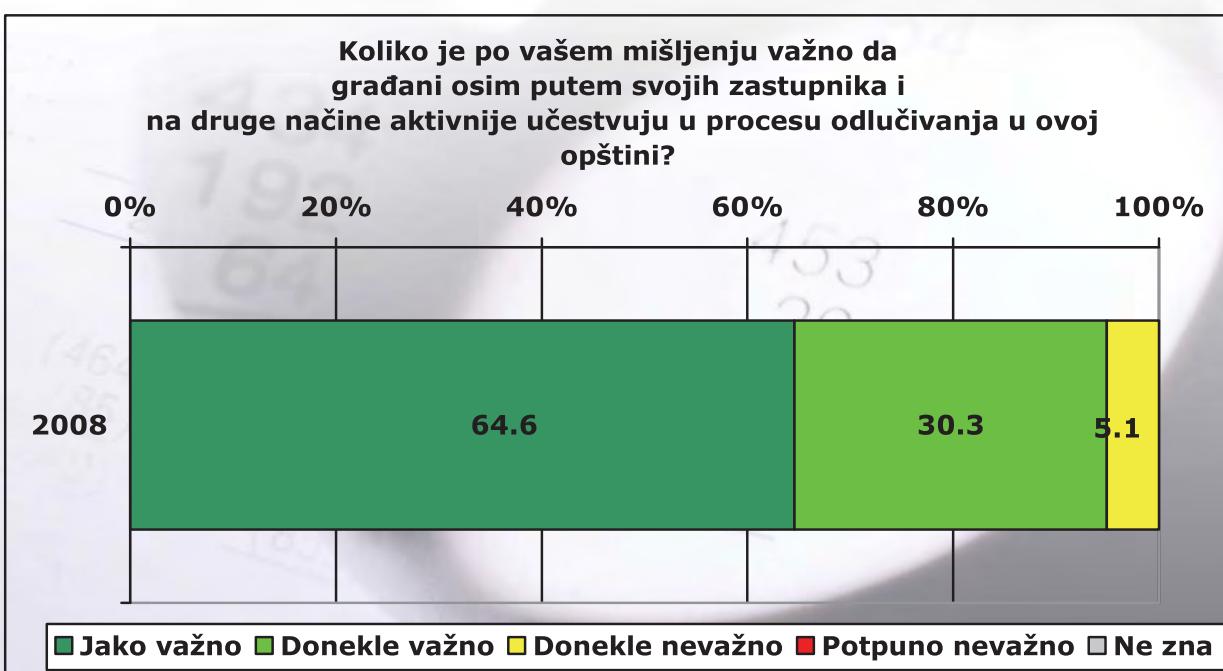
Grafikon 9

Kako biste ocijenili stepen dostupnosti informacija građanima o mogućnostima učestvovanja u procesu odlučivanja?

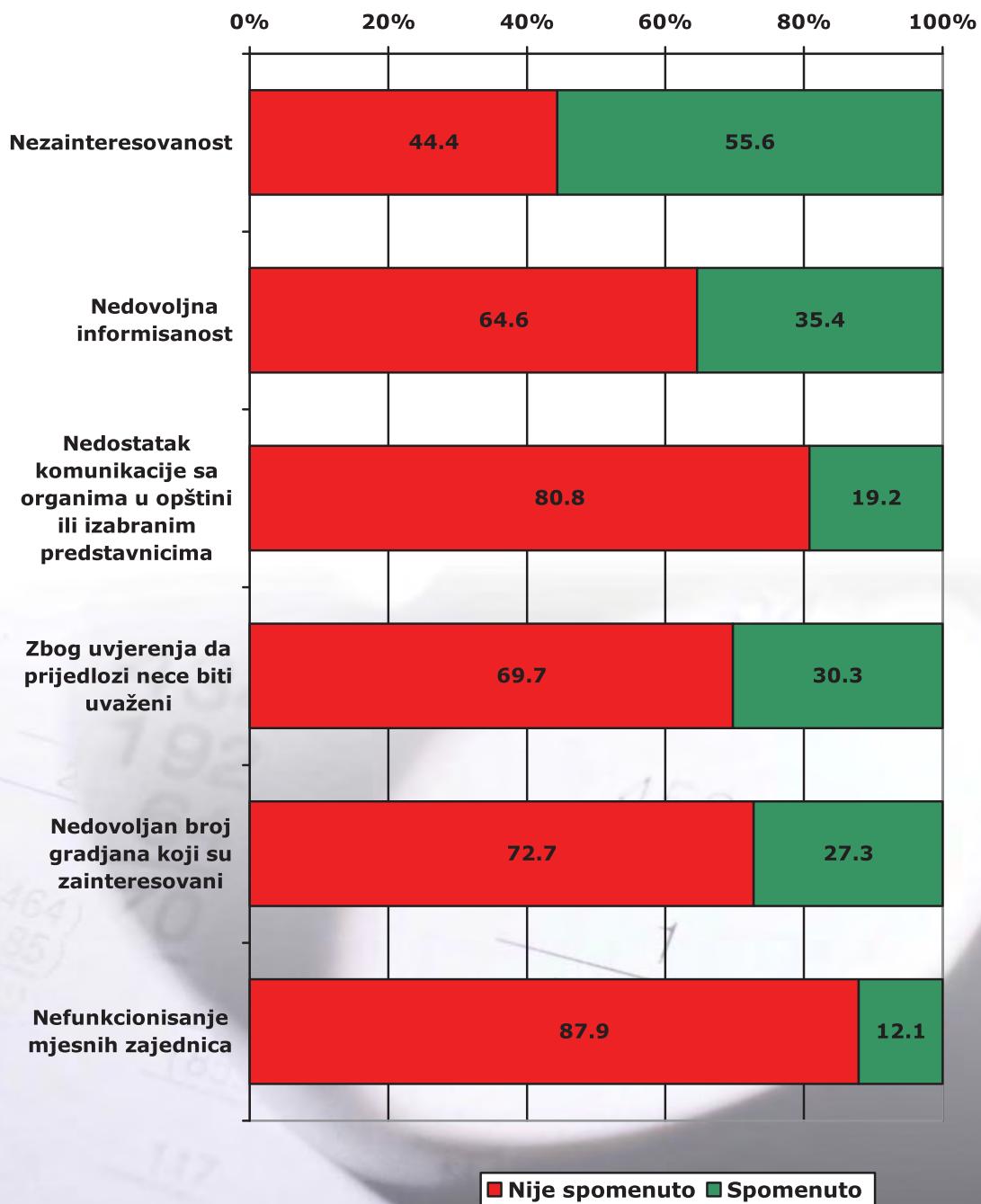
Grafikon 10

Koliko je po vašem mišljenju važno da građani osim putem svojih zastupnika i na druge načine aktivnije učestvuju u procesu odlučivanja u ovoj opštini?

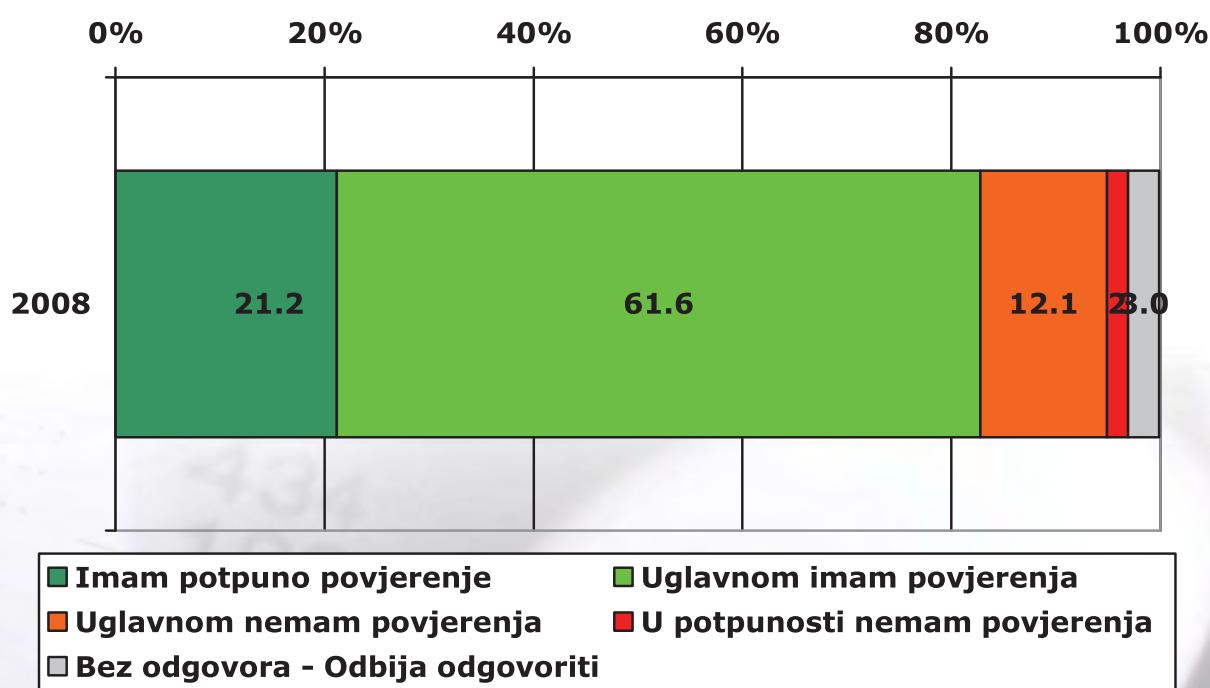
Grafikon 11

**Koji su po vašem mišljenju glavni razlozi zbog kojih
građani ne učestvuju u većoj mjeri u procesima
odlučivanja u ovoj opštini? 2008**

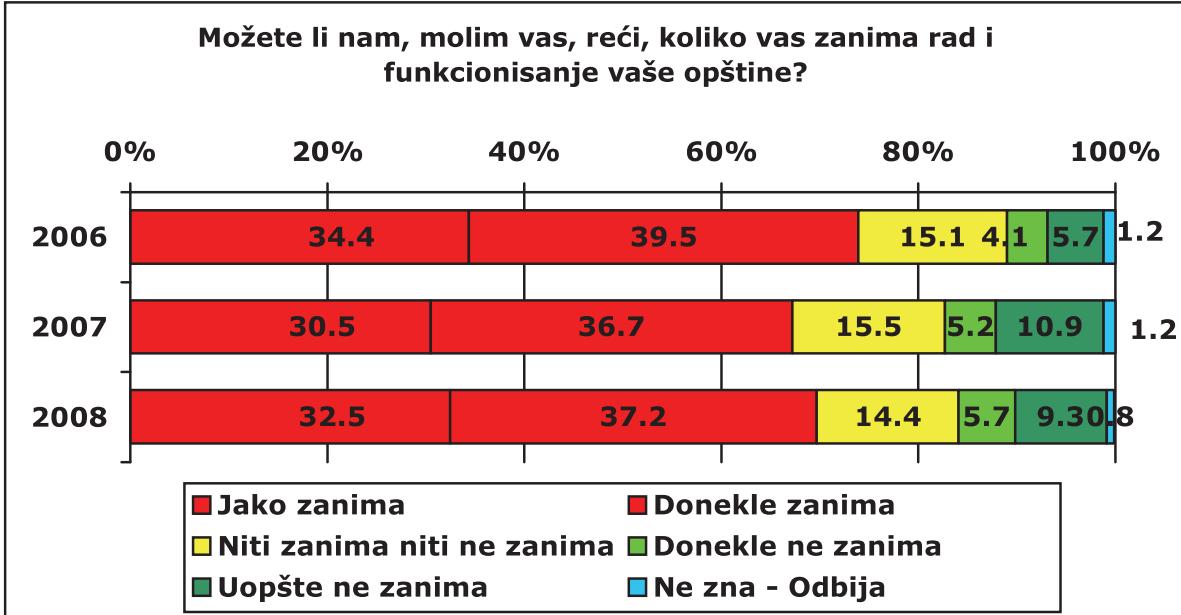
Grafikon 12

U cjelini gledano, koliko imate povjerenja u rad Vaše lokalne uprave?

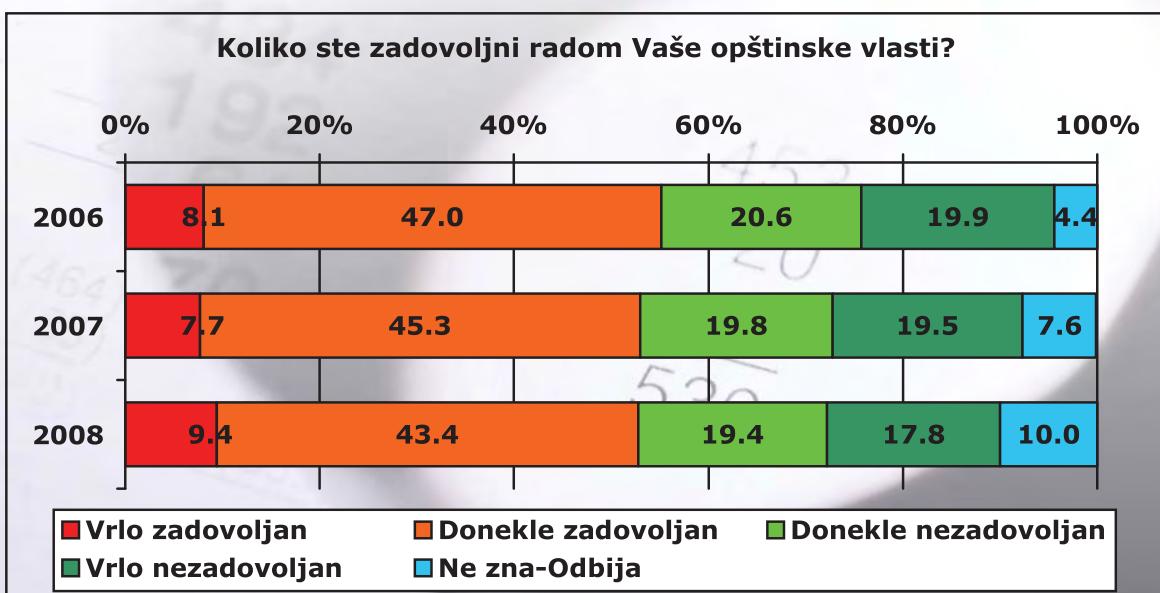

Grafikon 13

OSNOVNE FREKVENCE- GRAĐANI/KE

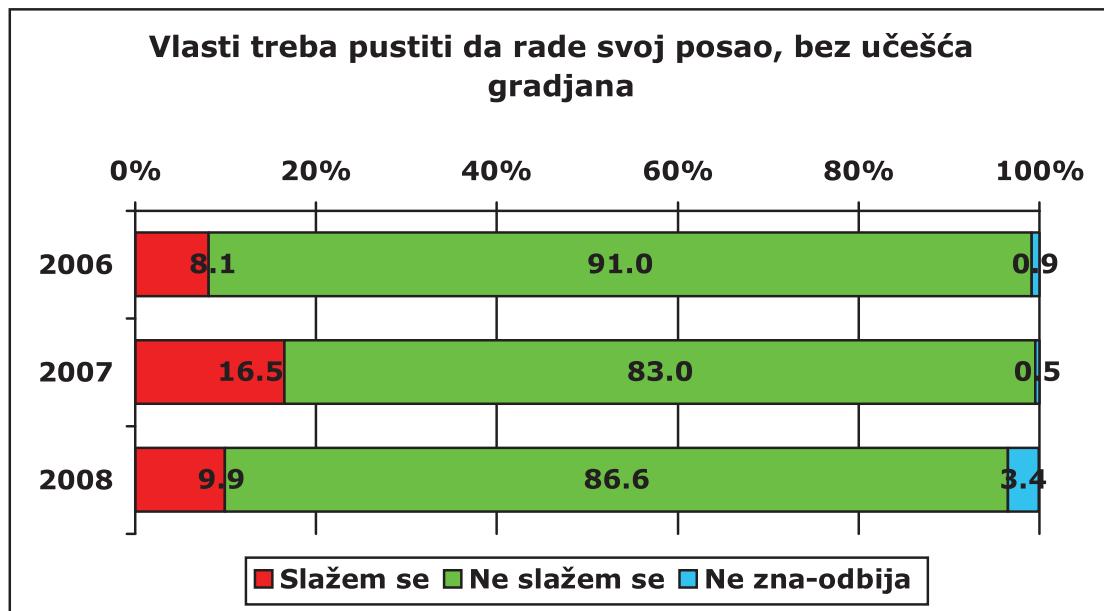

Grafikon 1

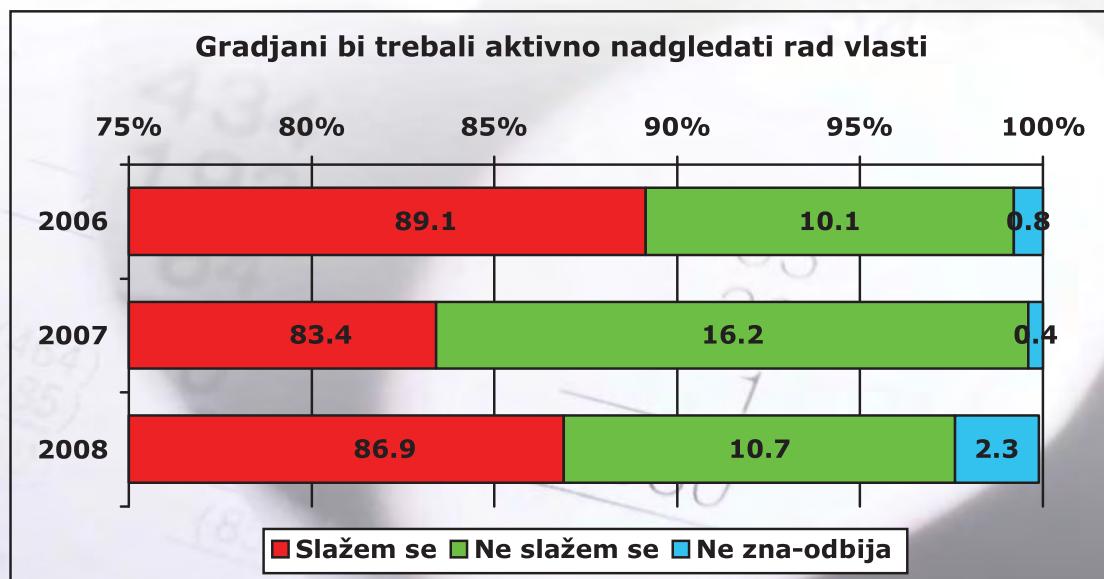

Grafikon 2

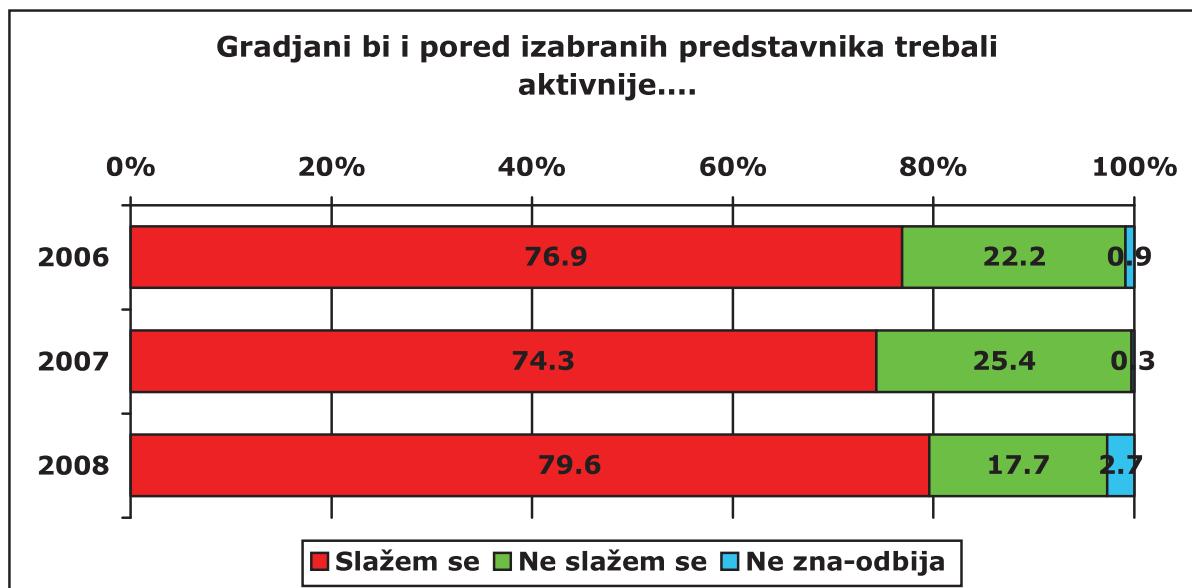
Molimo vas da nam kažete da li se slažete ili ne sa svakom od slijedećih tvrdnji.

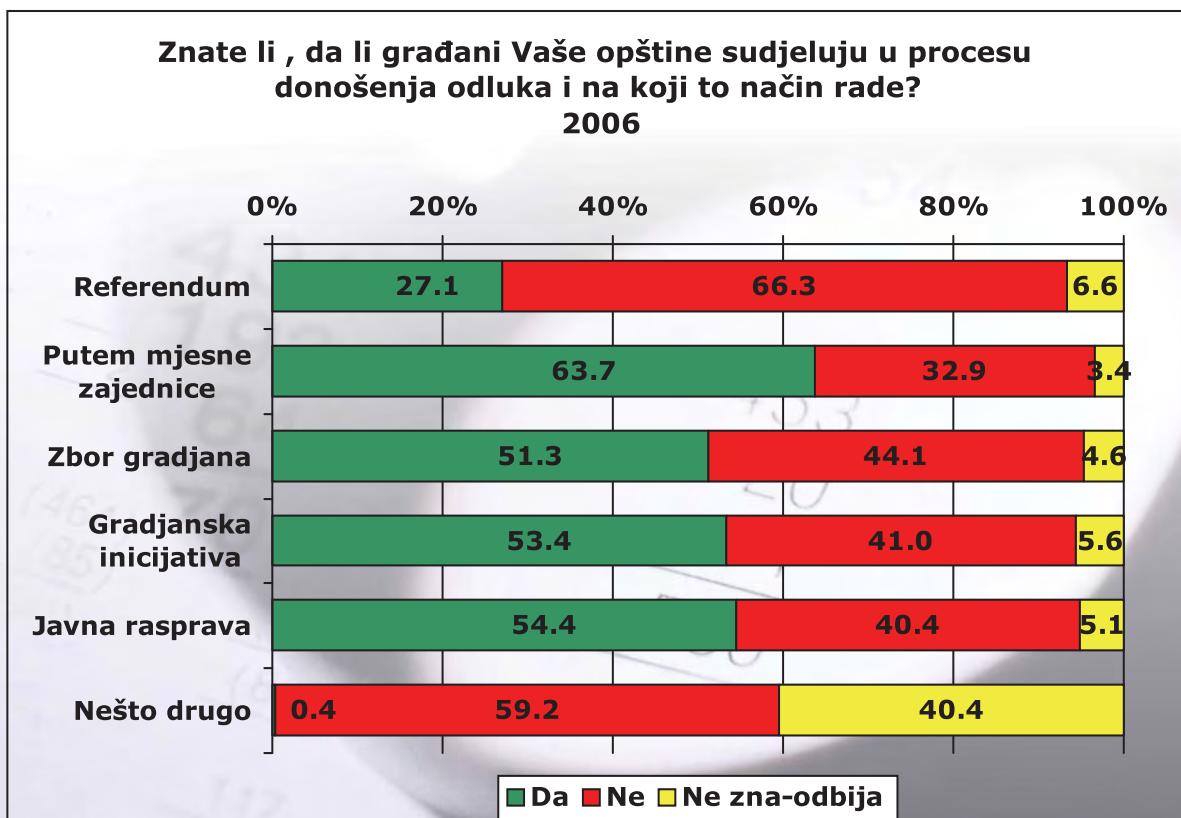
Grafikon 3

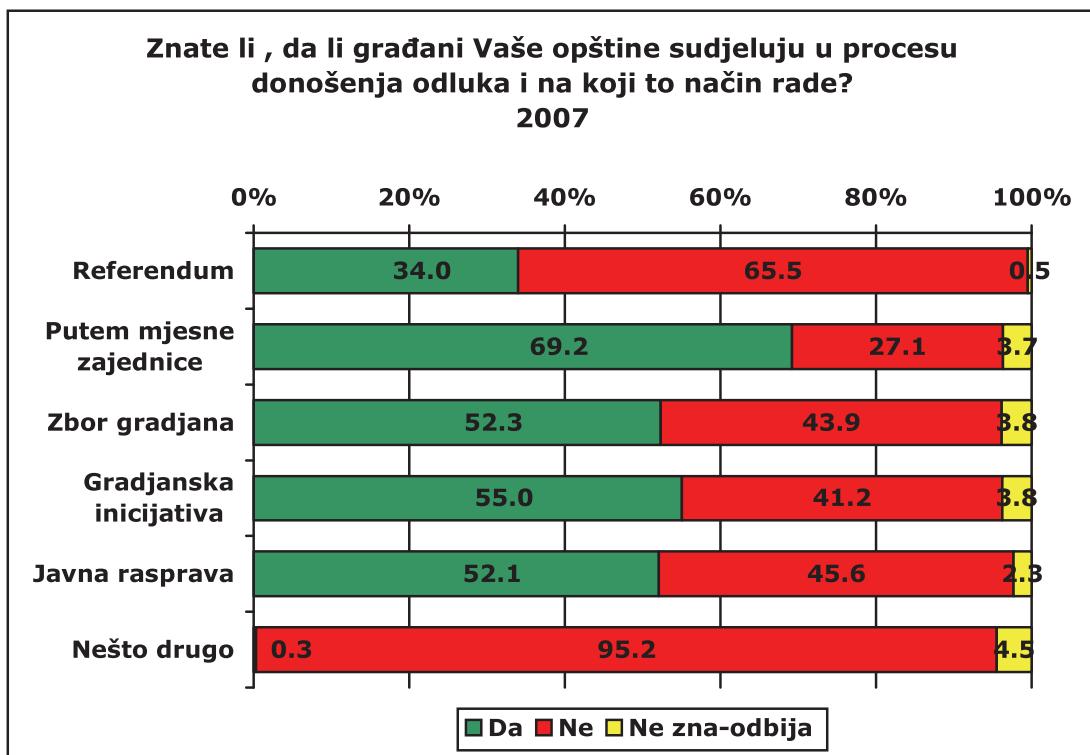
Grafikon 4

Grafikon 5

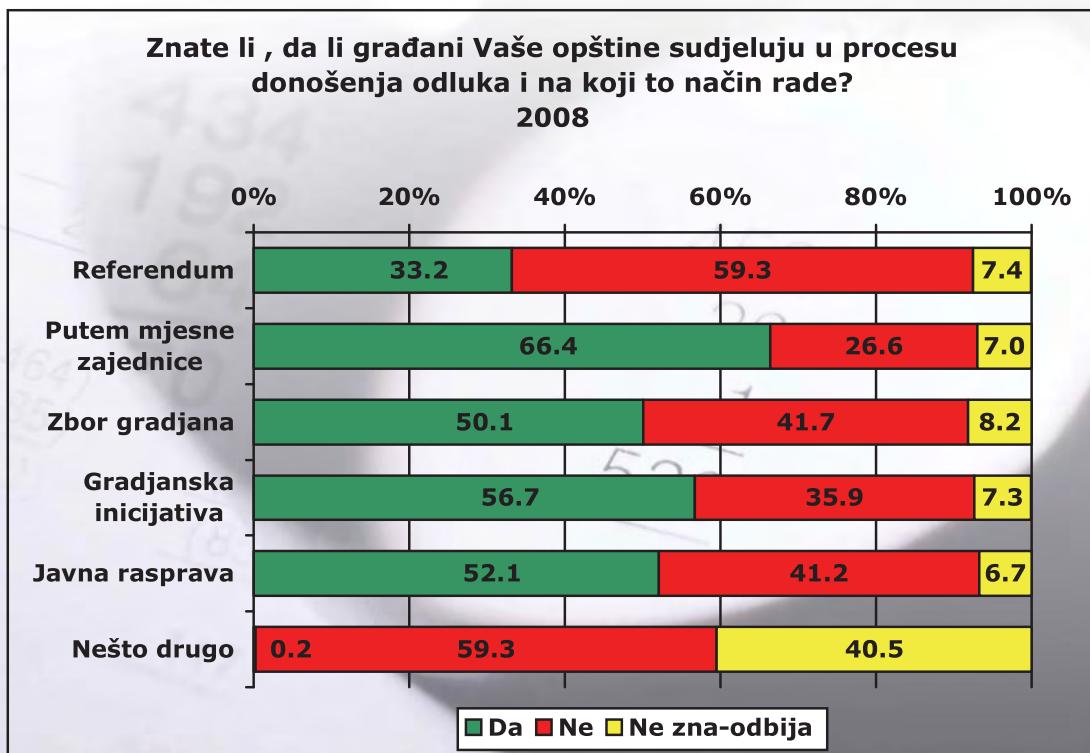

Grafikon 6.1

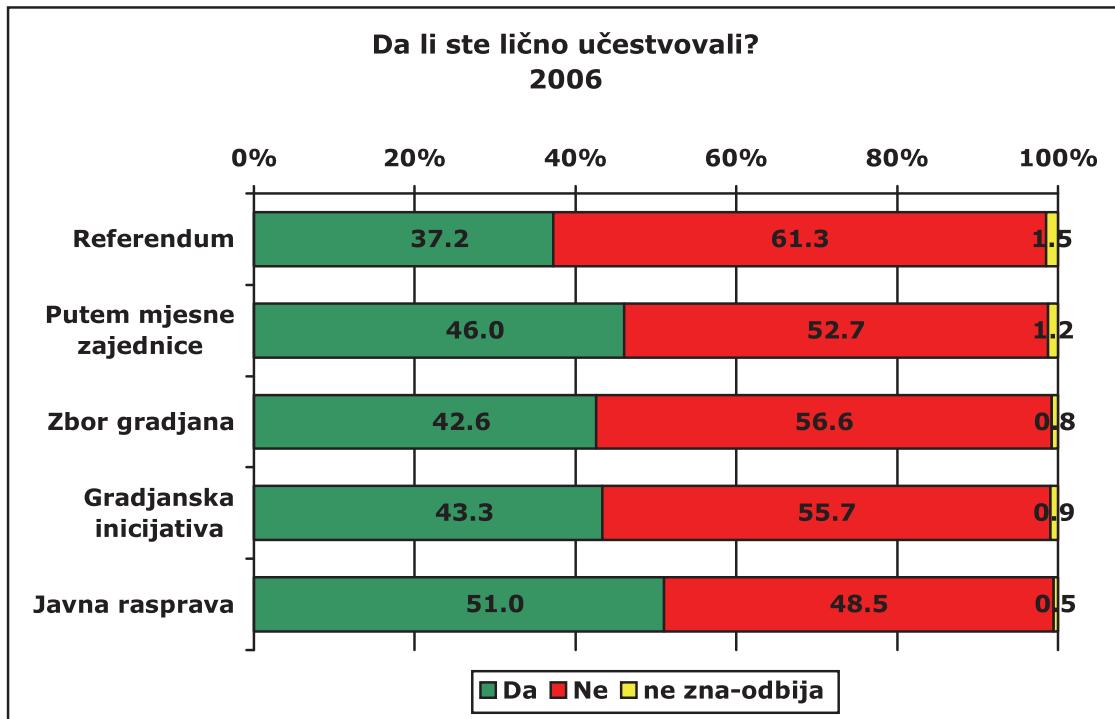
Grafikon 6.2

*Samo tri ispitanika odgovorila nešto drugo

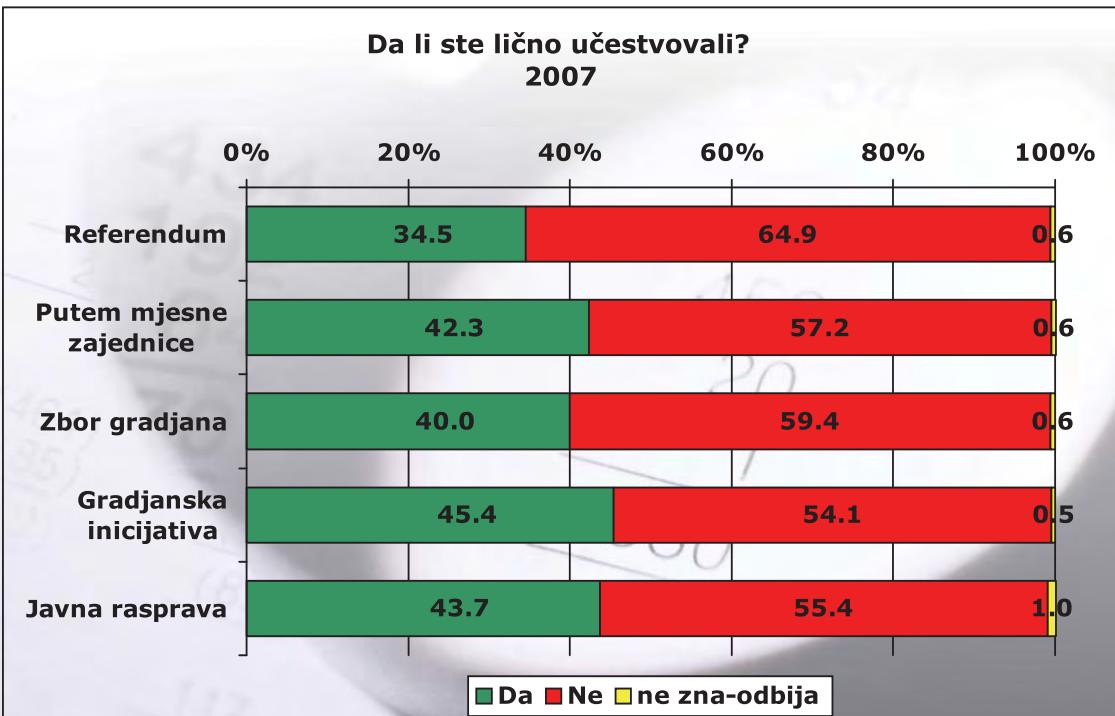
Grafikon 6.3

*Samo dva ispitanika odgovorila nešto drugo

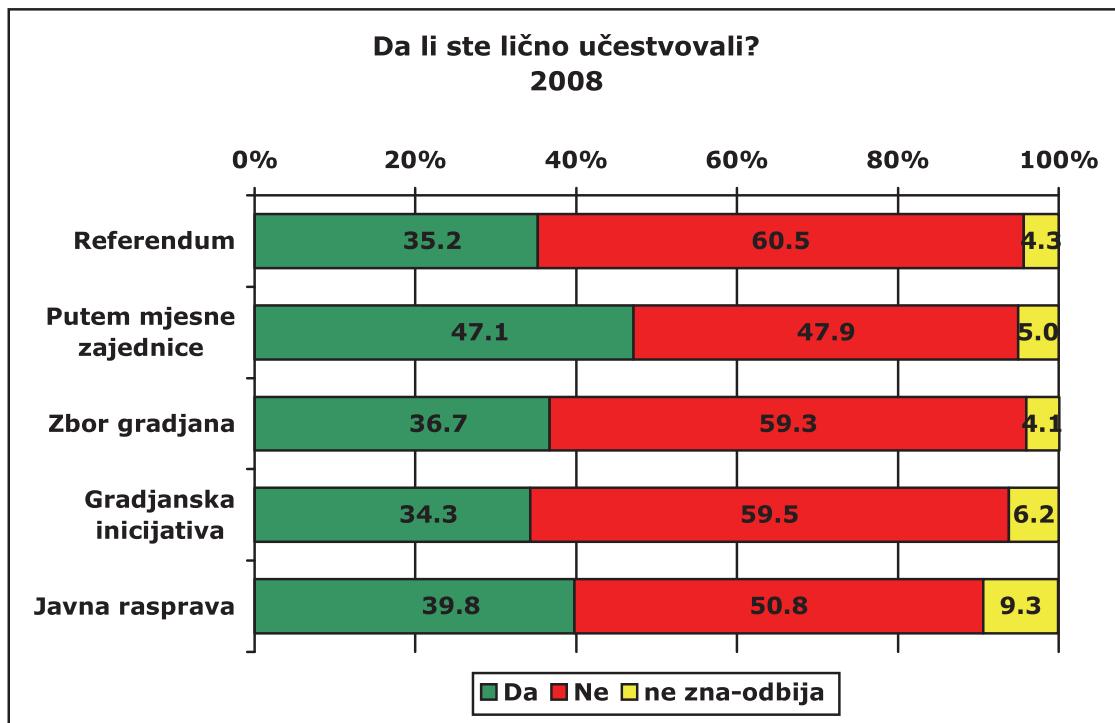
Grafikon 7.1

*Samo četiri osobe rekle nešto drugo

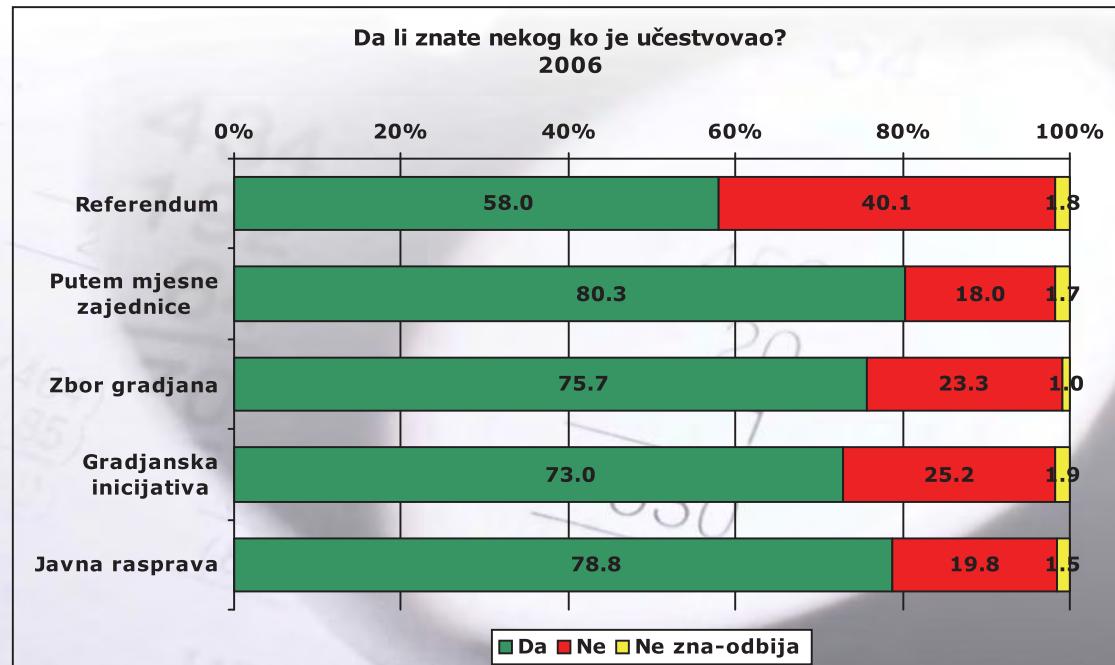
Grafikon 7.2

*Samo tri osobe rekle nešto drugo

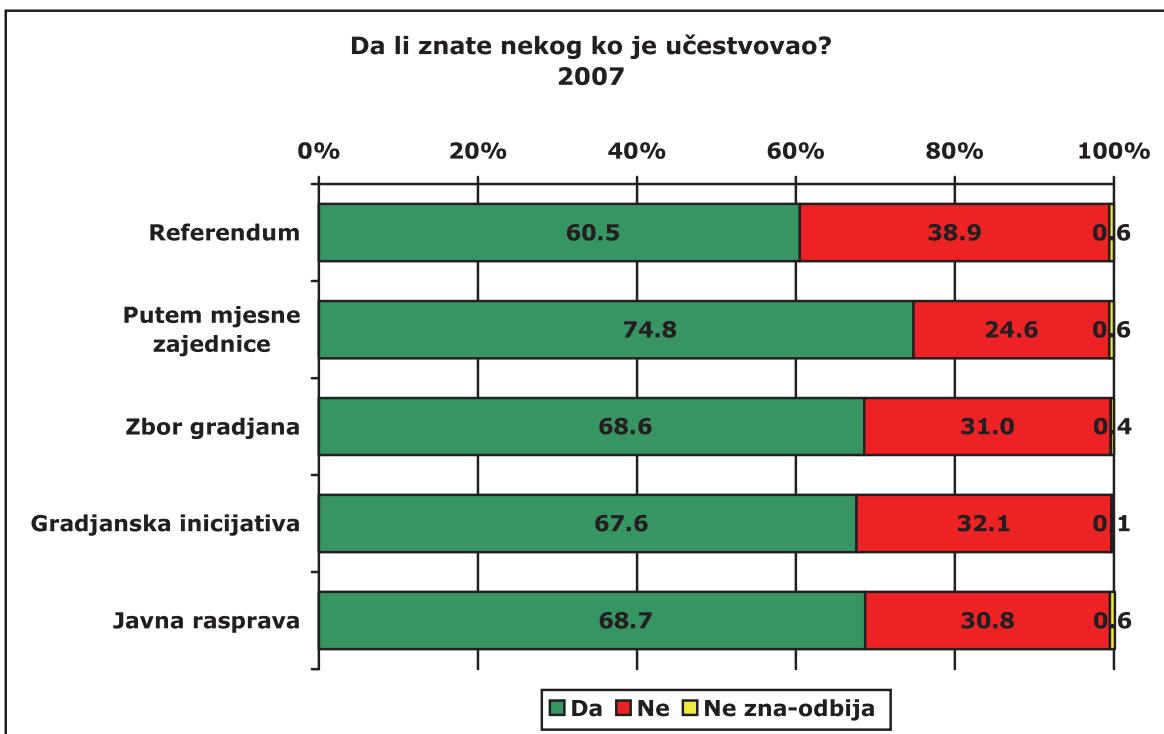
Grafikon 7.3

*Samo pet osoba rekla nešto drugo

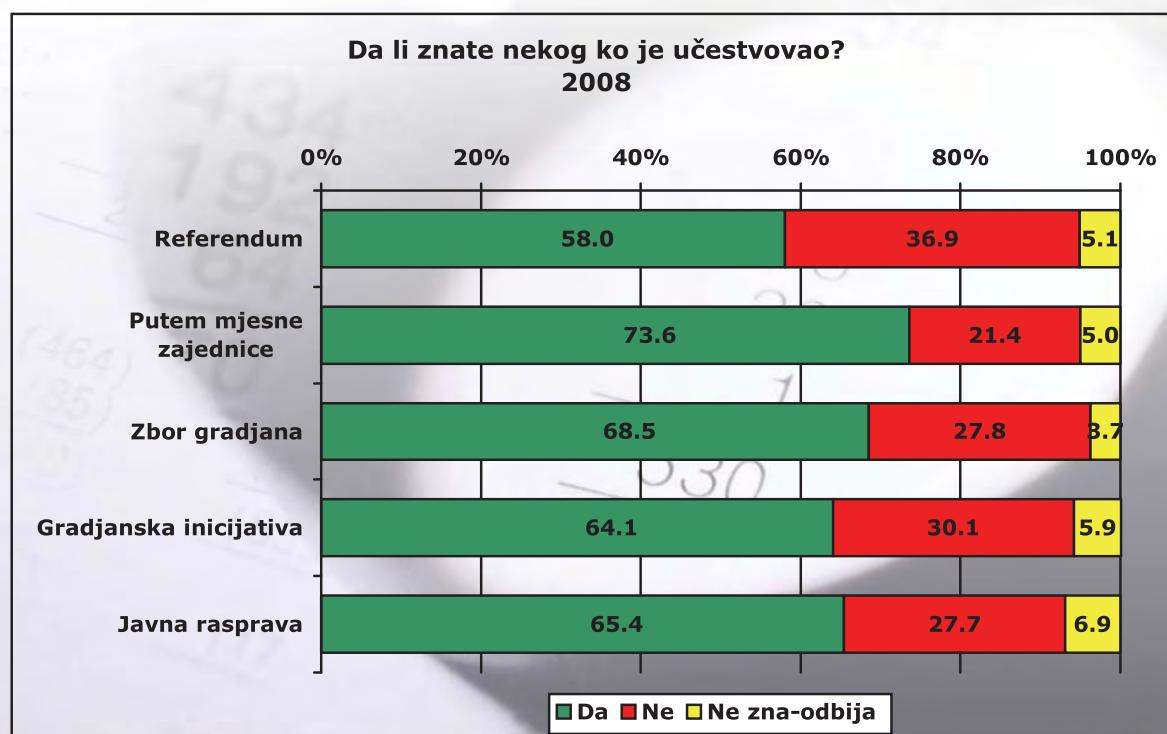
Grafikon 8.1

*Samo četiri osobe rekla nešto drugo

*Samo tri osobe rekle nešto drugo

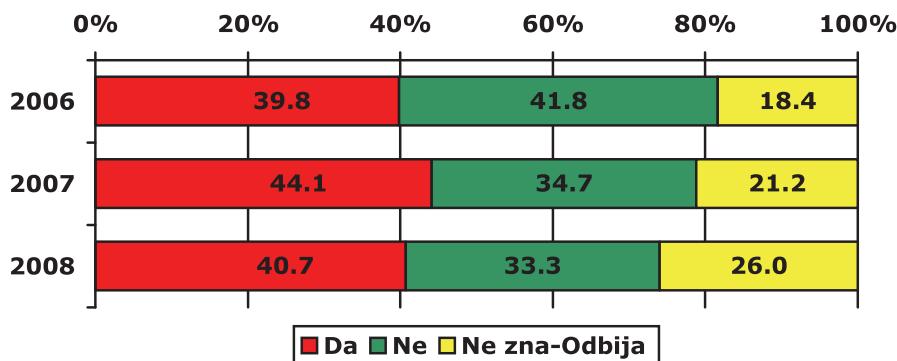
Grafikon 8.2

*Samo četiri osobe rekle nešto drugo

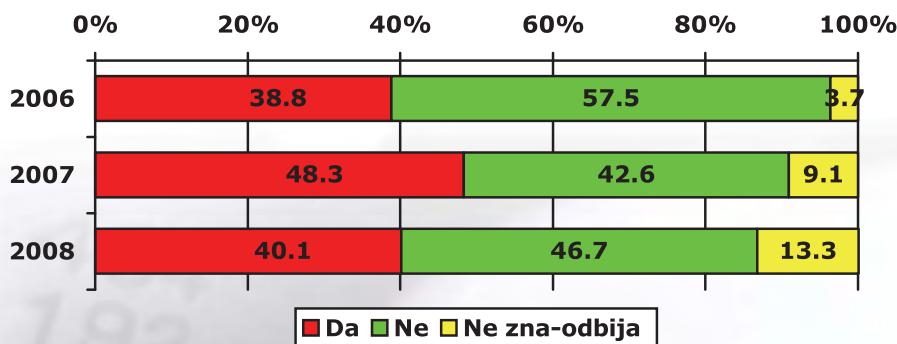
Grafikon 8.3

**Da li vam je poznato da je bilo koja intervencija
gradjana ove opštine putem korištenja jednog od gore
navedenih načina, rezultirala nekom odlukom organa
opštine u korist te inicijative?**

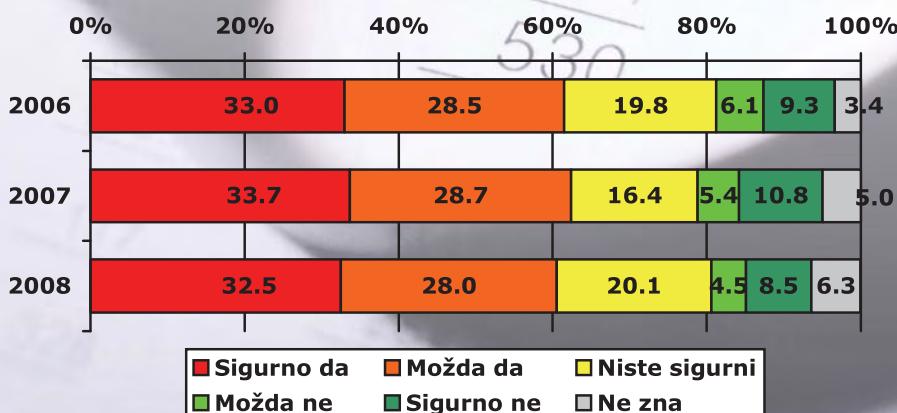
Grafikon 9

**Da li ste do sada ikada pozvani lično ili ste vidjeli neki
poziv upućen od strane opštine gdje se gradjani
pozivaju da učestvuju aktivno sa svojim prijedlozima,
komentarima u planiranju ili donošenju neke odluke?**

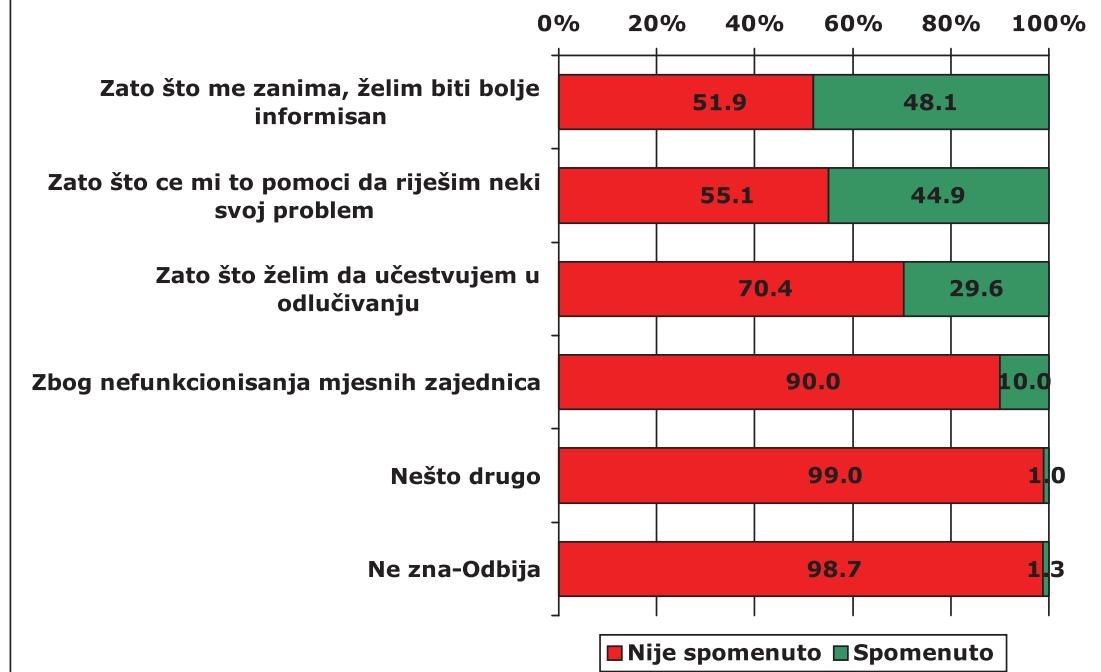
Grafikon 10

**Ako biste vidjeli takav poziv, bilo u medijima, bilo da ga
lično dobijete, ili budete obavješteni na neki drugi način,
koliko je vjerovatno da biste se odazvali tom pozivu?**

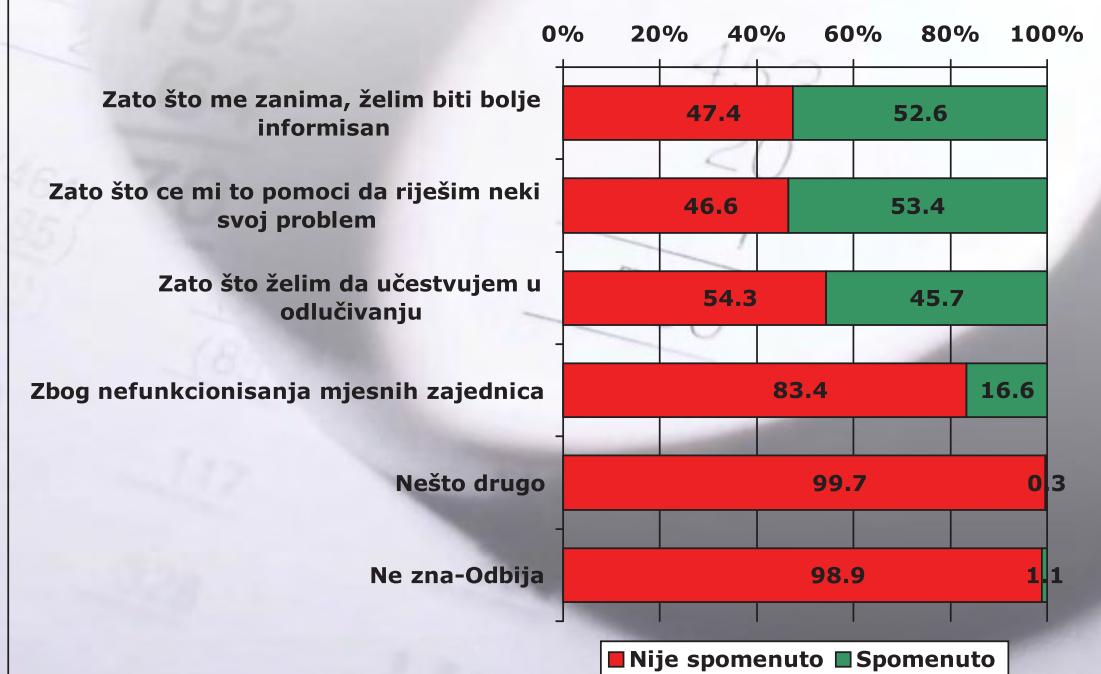
Grafikon 11

**Koji su glavni razlozi zbog kojih biste se odazvali tom pozivu?
2006**

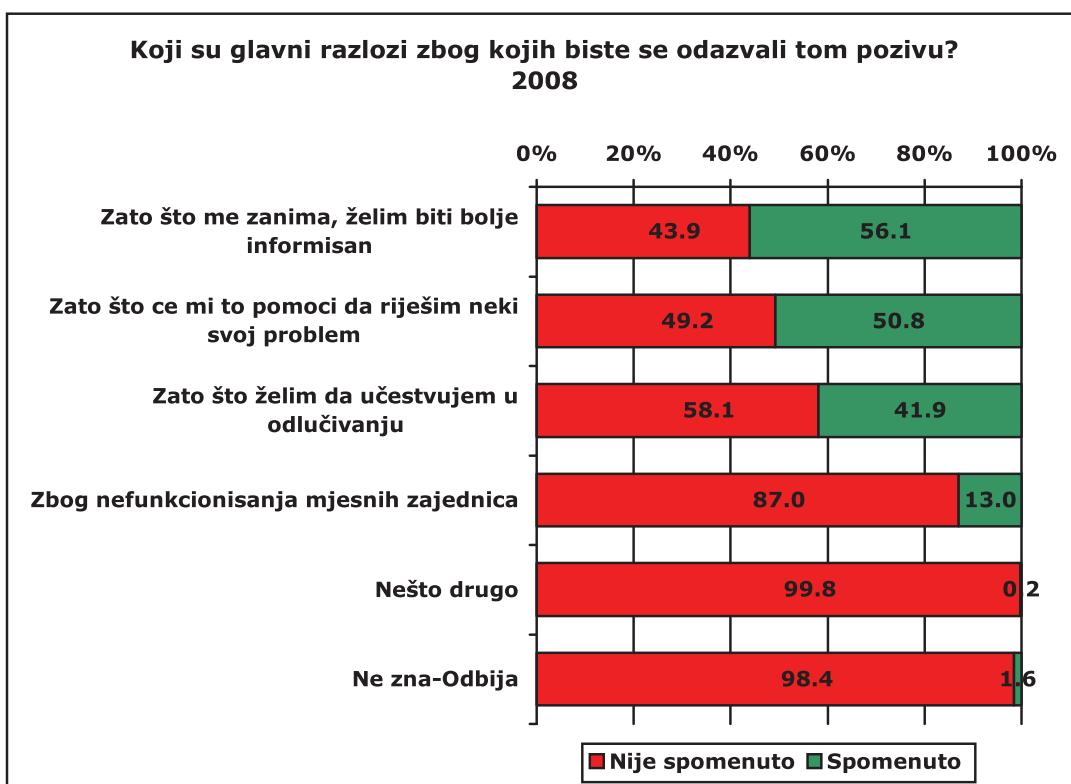

Grafikon 12.1

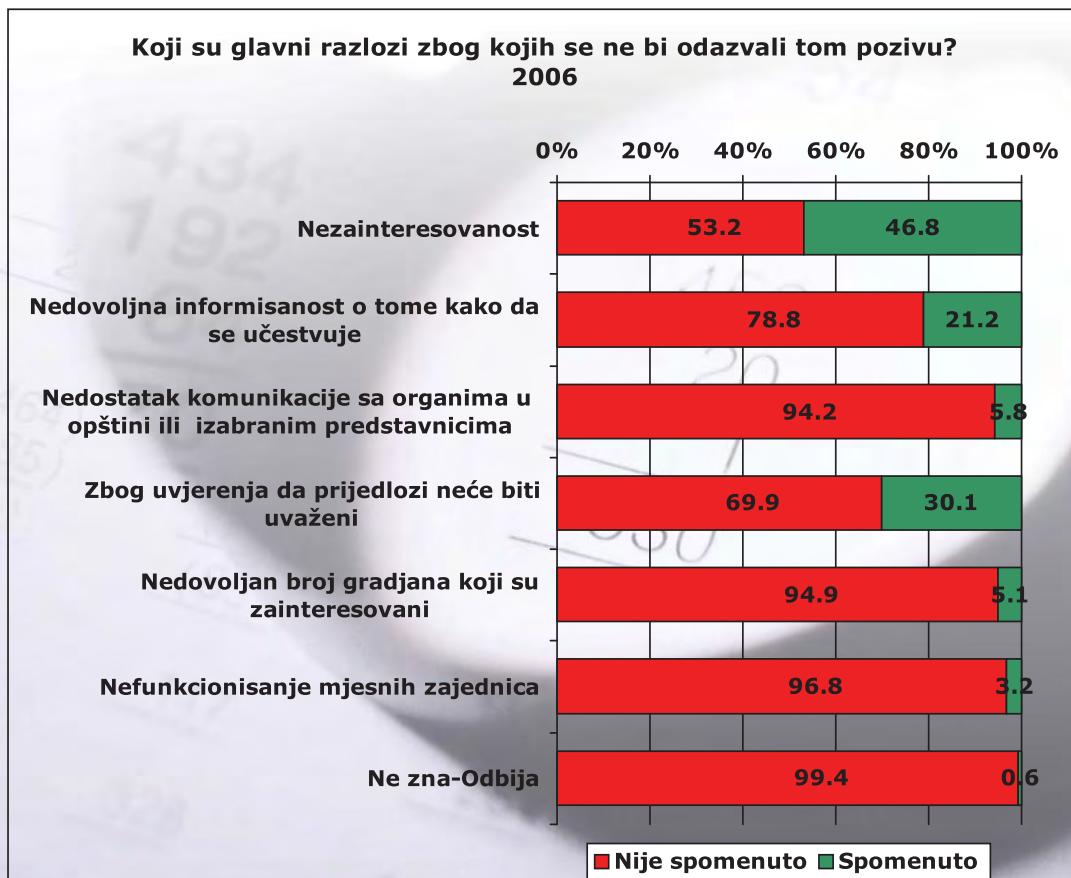
**Koji su glavni razlozi zbog kojih biste se odazvali tom pozivu?
2007**

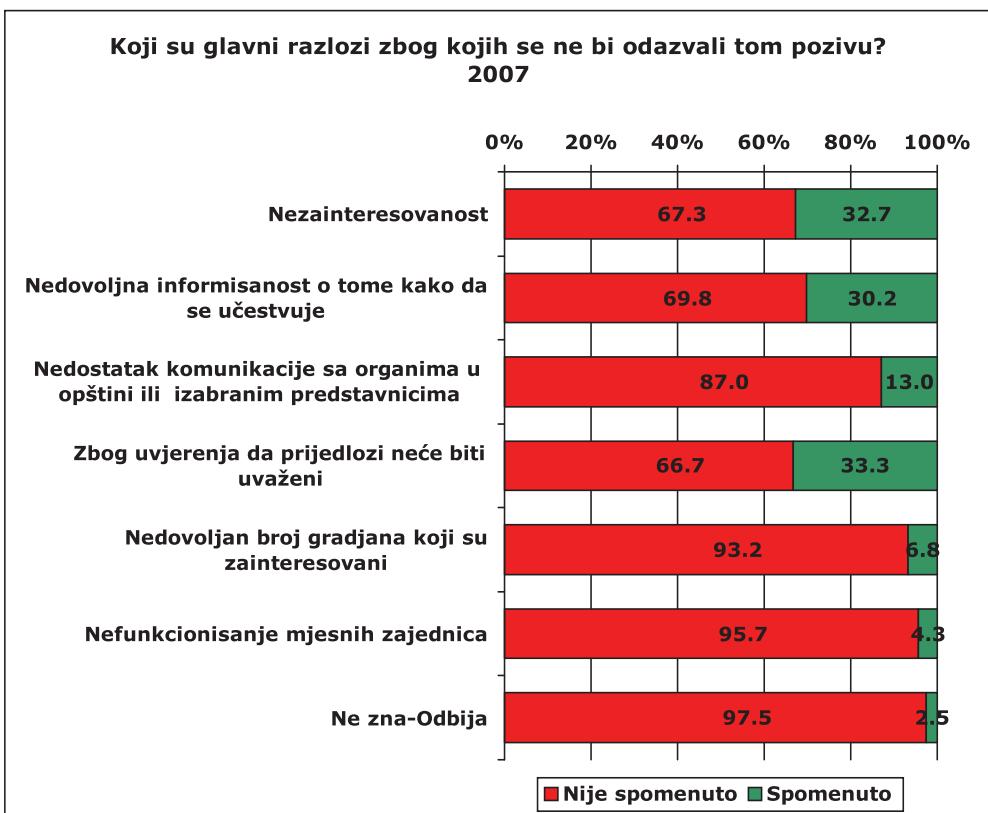
Grafikon 12.2

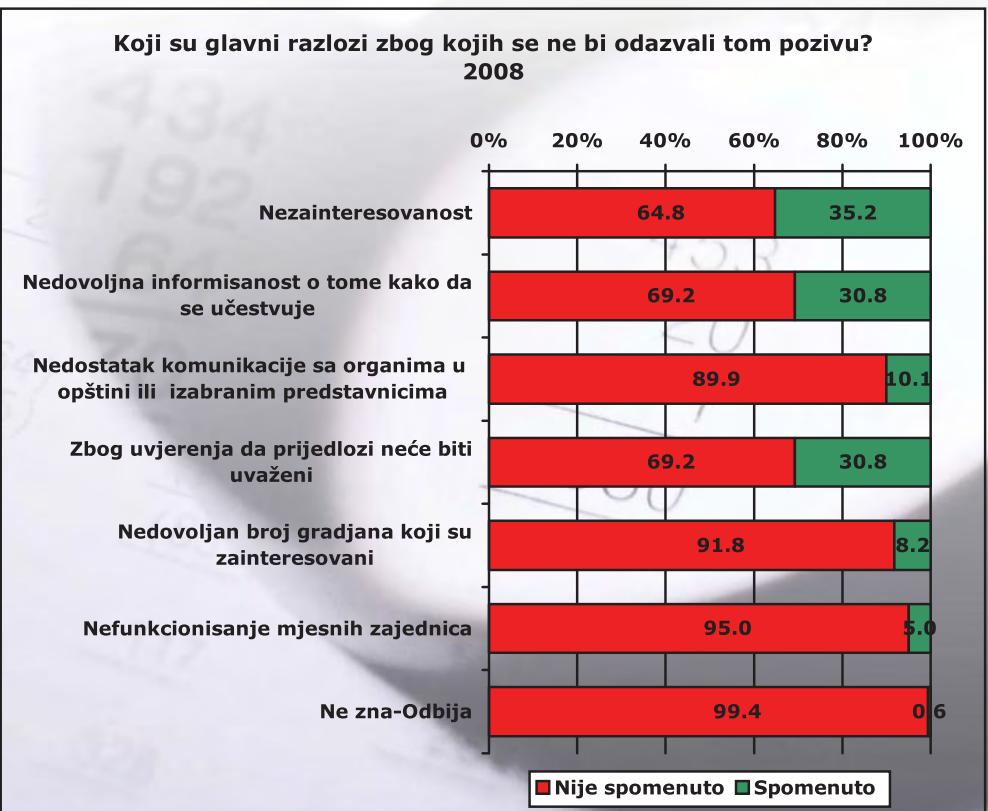
Grafikon 12.3

Grafikon 13.1

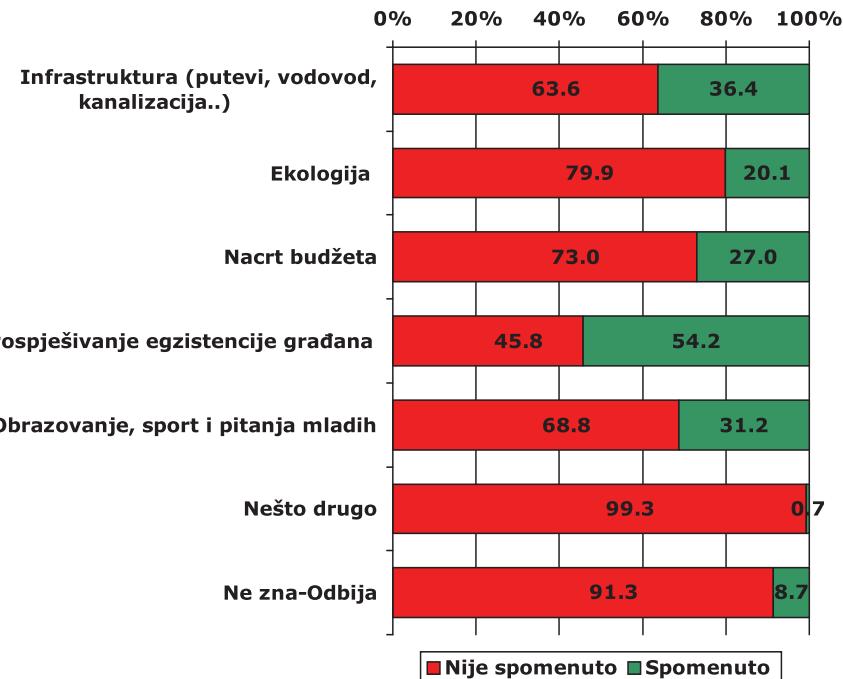

Grafikon 13.2

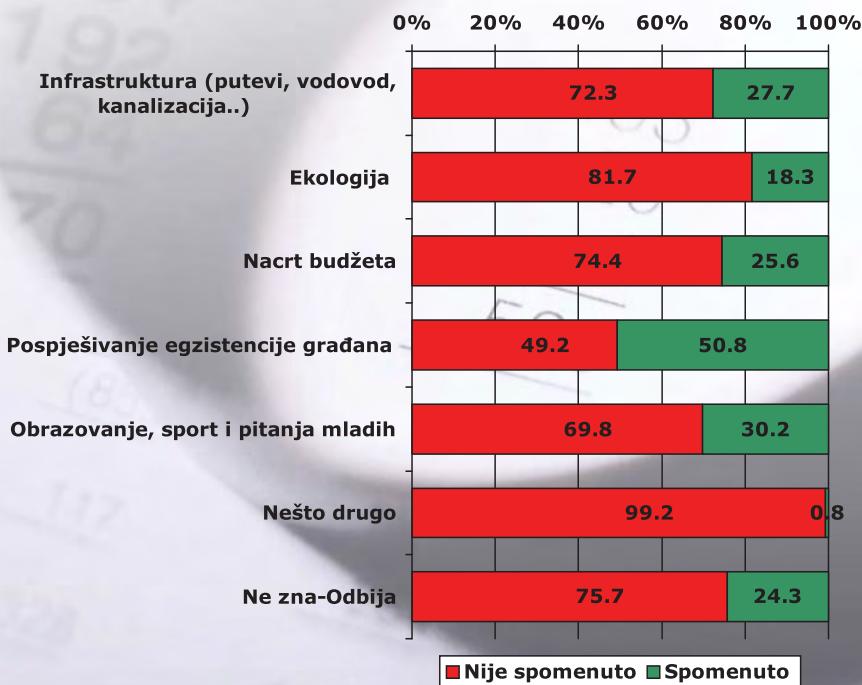
Grafikon 13.3

Po vašem mišljenju, koje teme ili pitanja su od posebnog interesa za građane da uzmuh učešća u odlučivanju o njima? 2006

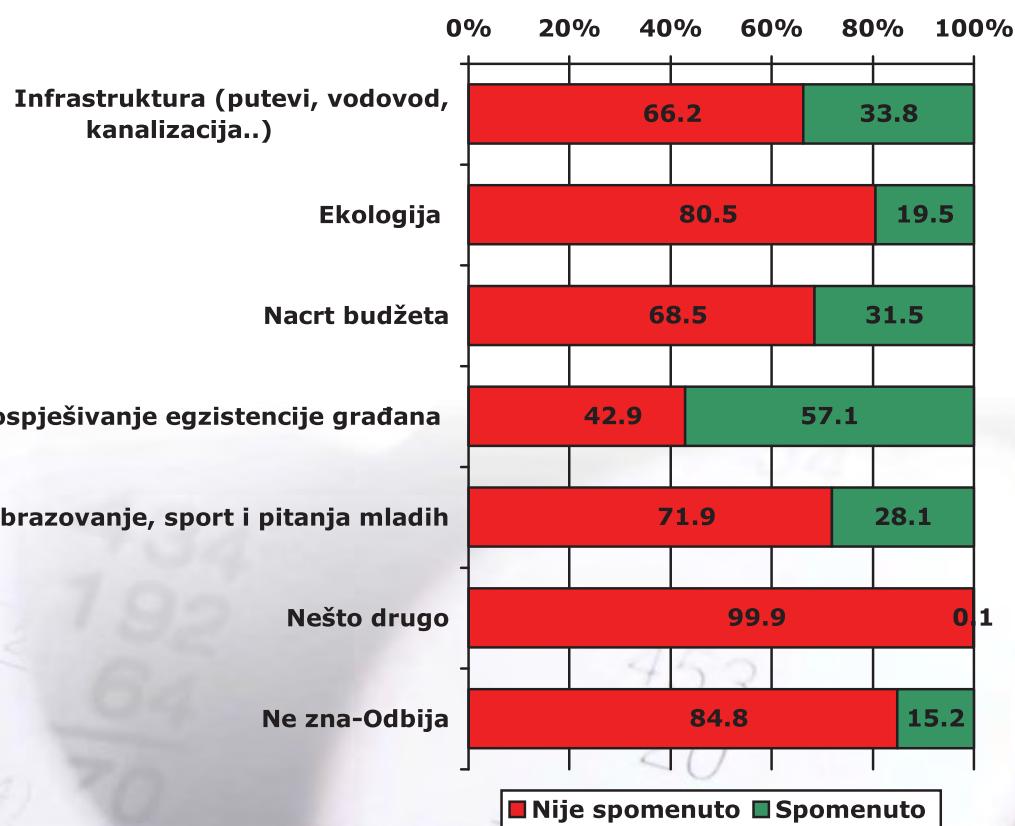
Grafikon 14.1

Po vašem mišljenju, koje teme ili pitanja su od posebnog interesa za građane da uzmuh učešća u odlučivanju o njima? 2007

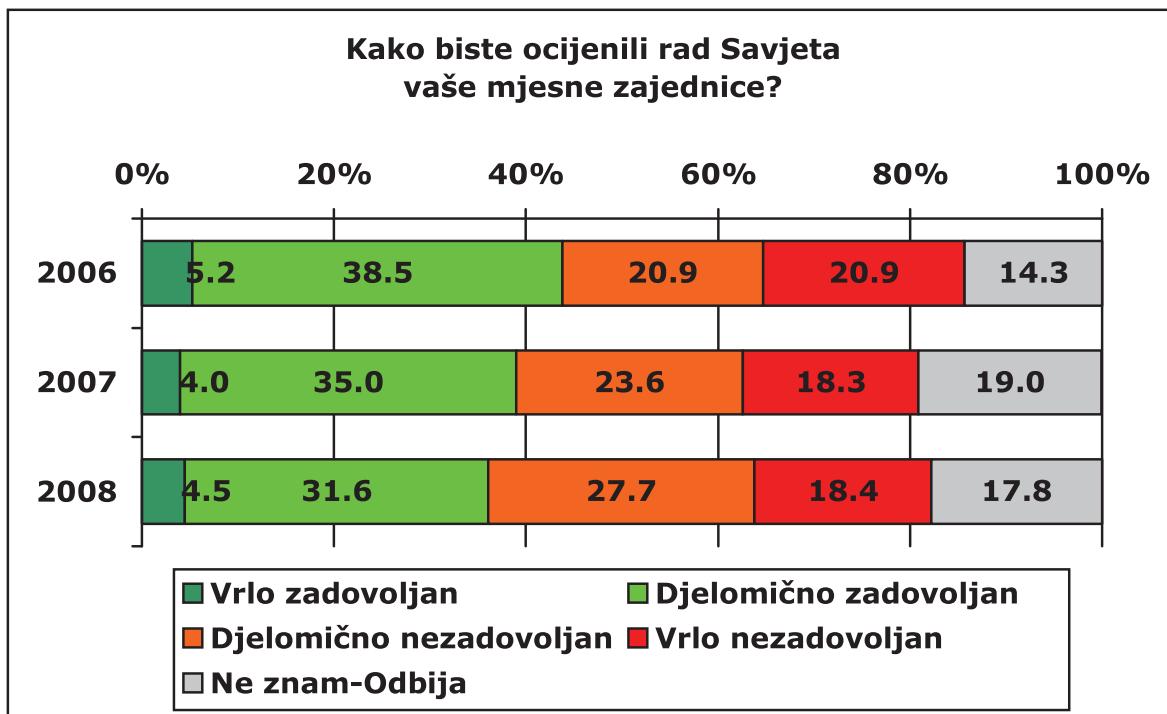

Grafikon 14.2

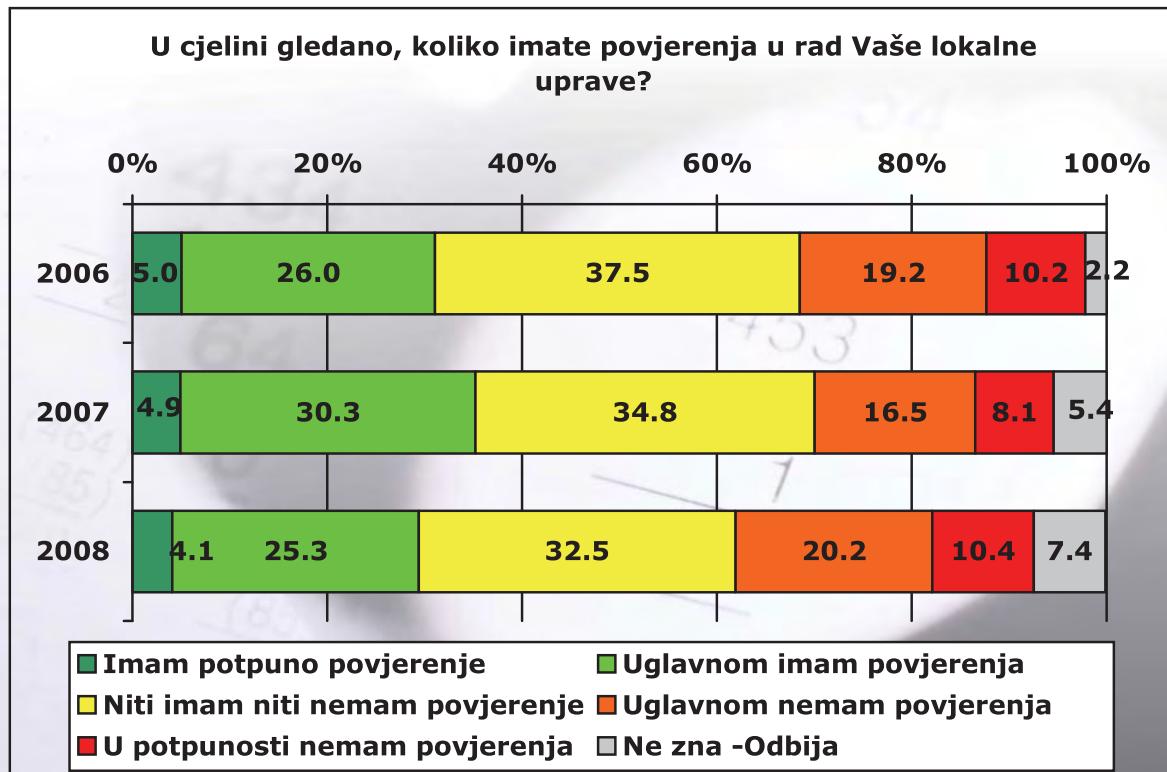
Po vašem mišljenju, koje teme ili pitanja su od posebnog interesa za građane da uzmu učešća u odlučivanju o njima? 2008

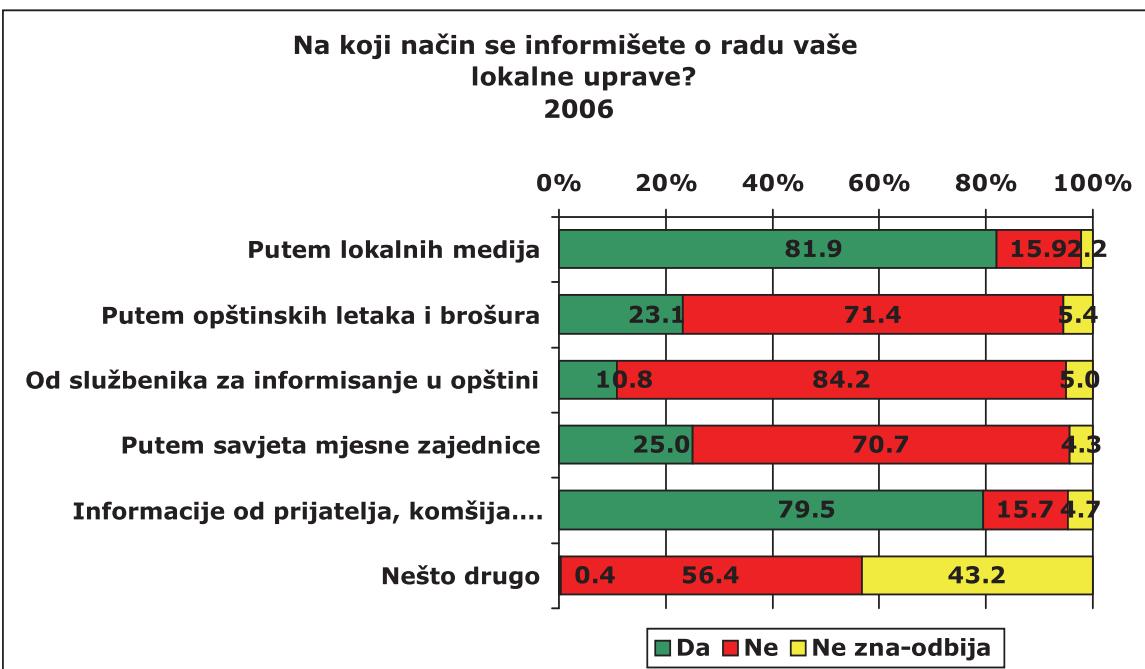
Grafikon 14.3

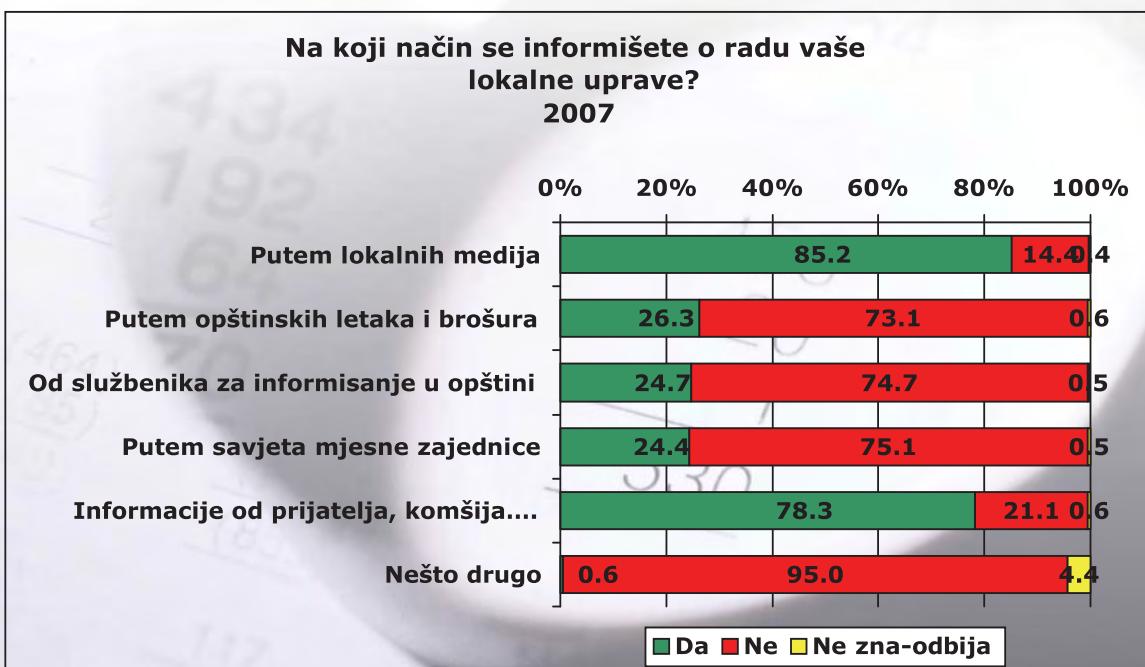
Grafikon 15

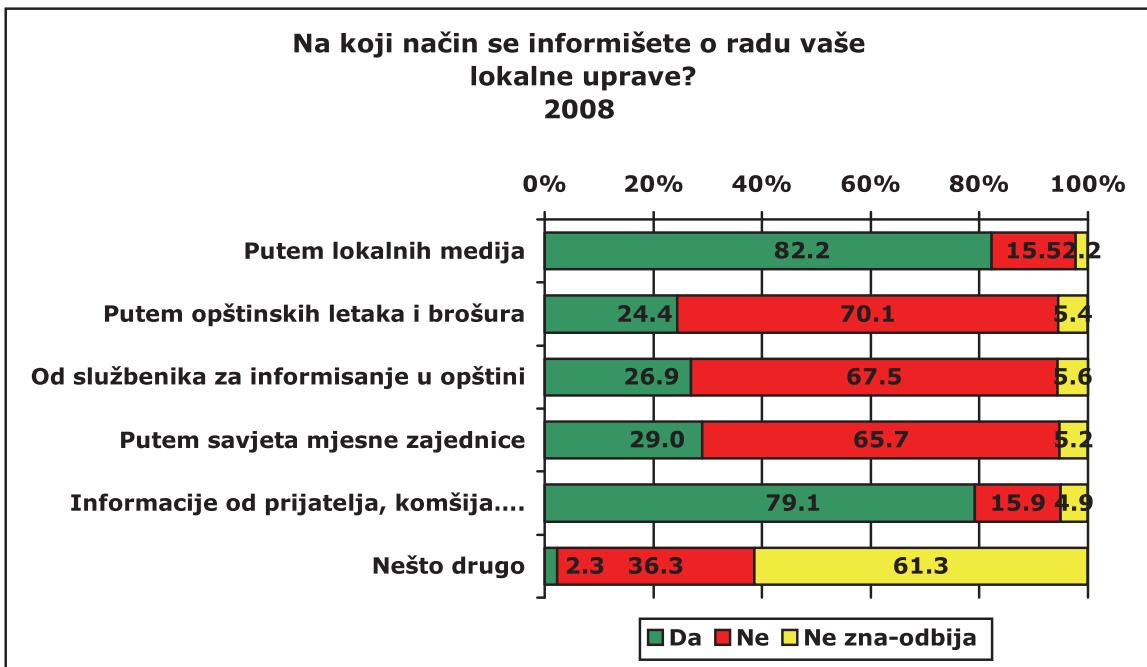
Grafikon 16

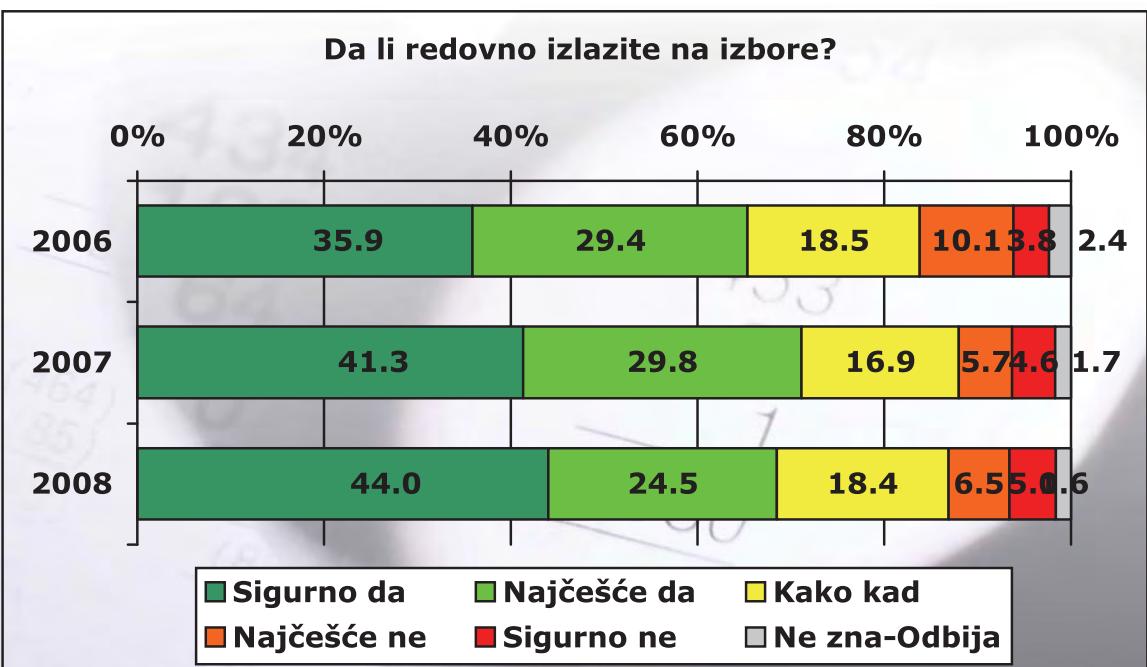
Grafikon 17.1

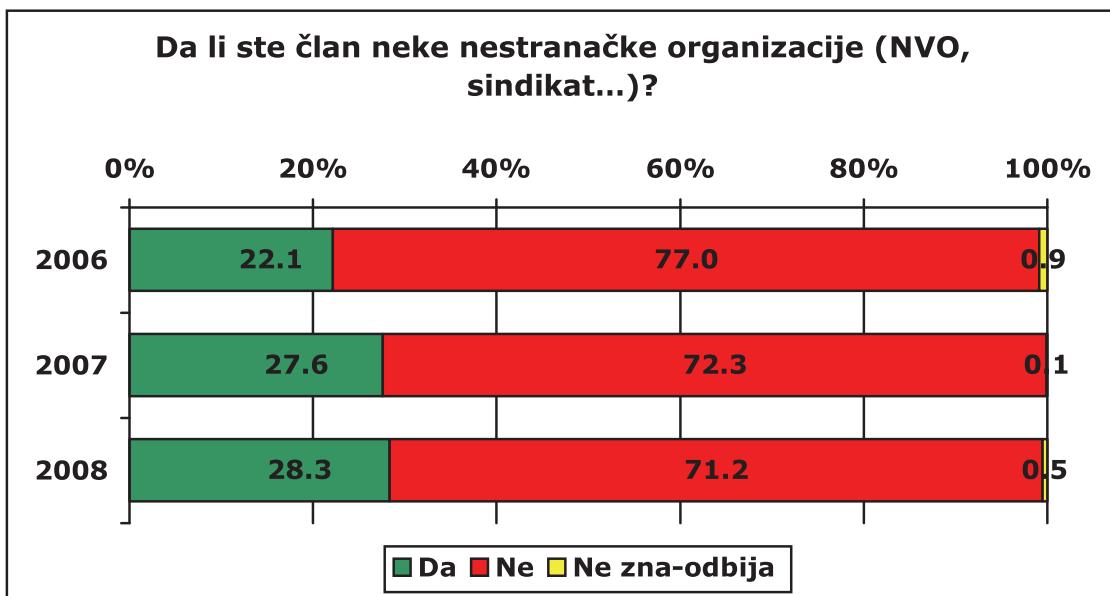
Grafikon 17.2

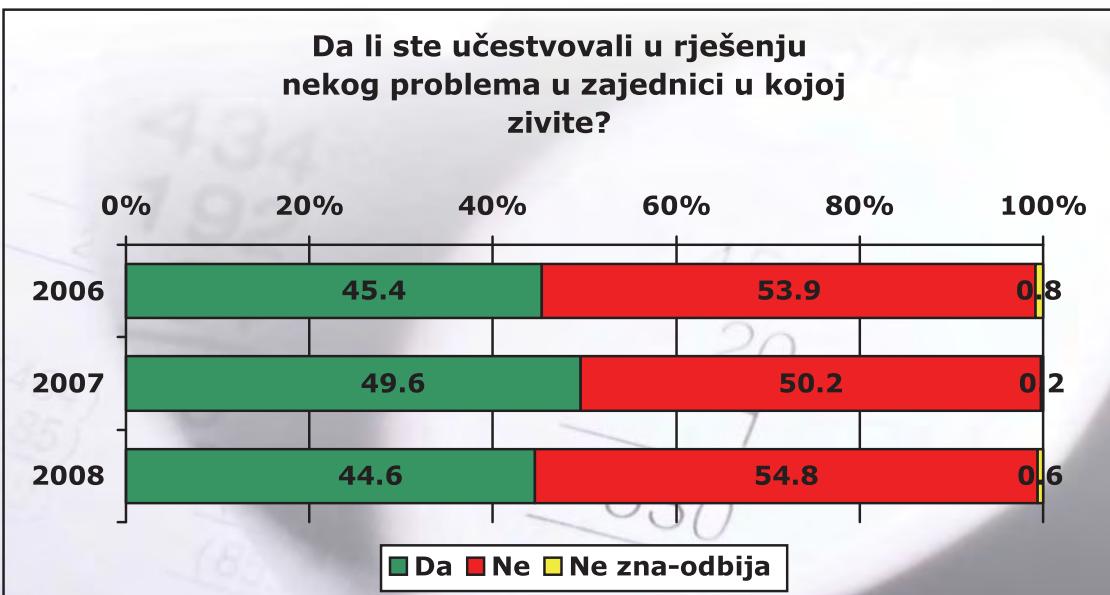
Grafikon 17.3

Grafikon 18

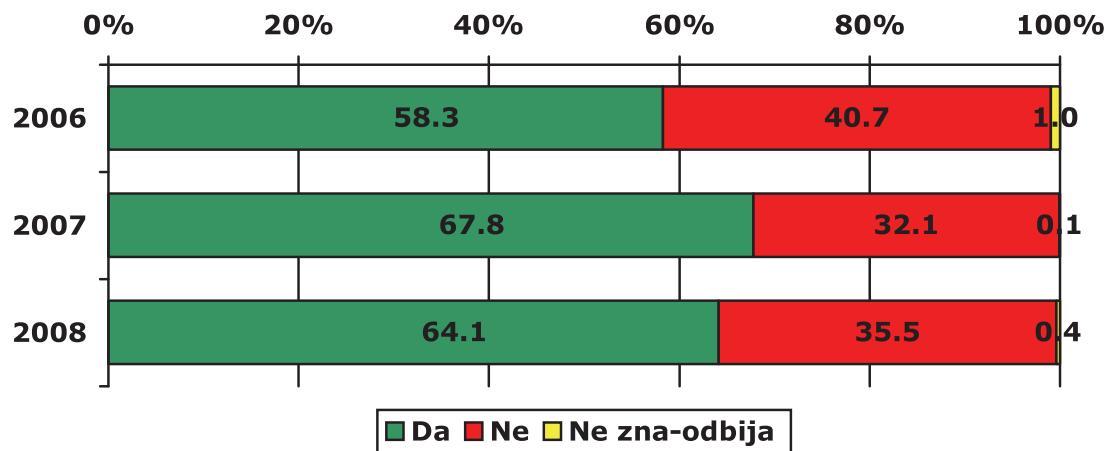

Grafikon 19

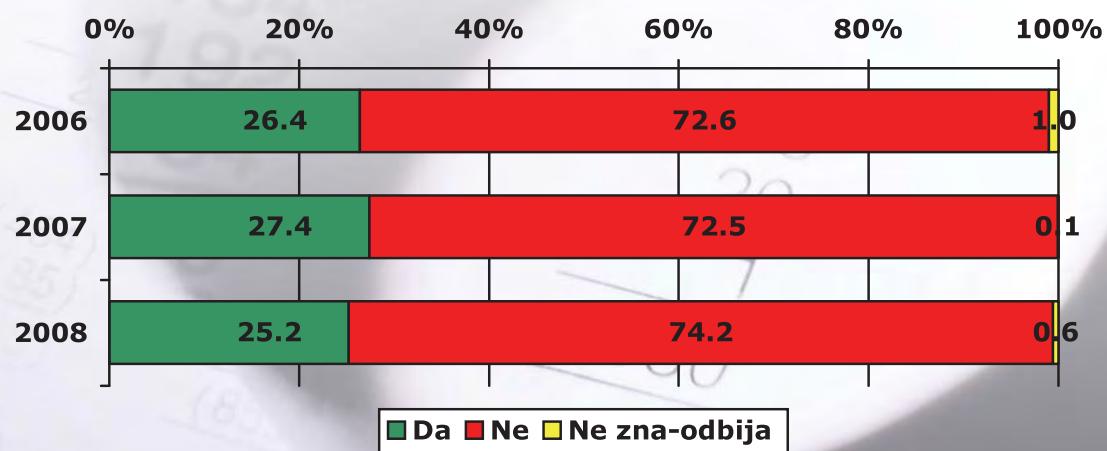
Grafikon 20

**Da li ste ikada potpisali peticiju ili na neki drugi način
učestvovali u nekoj javnoj kampanji?**

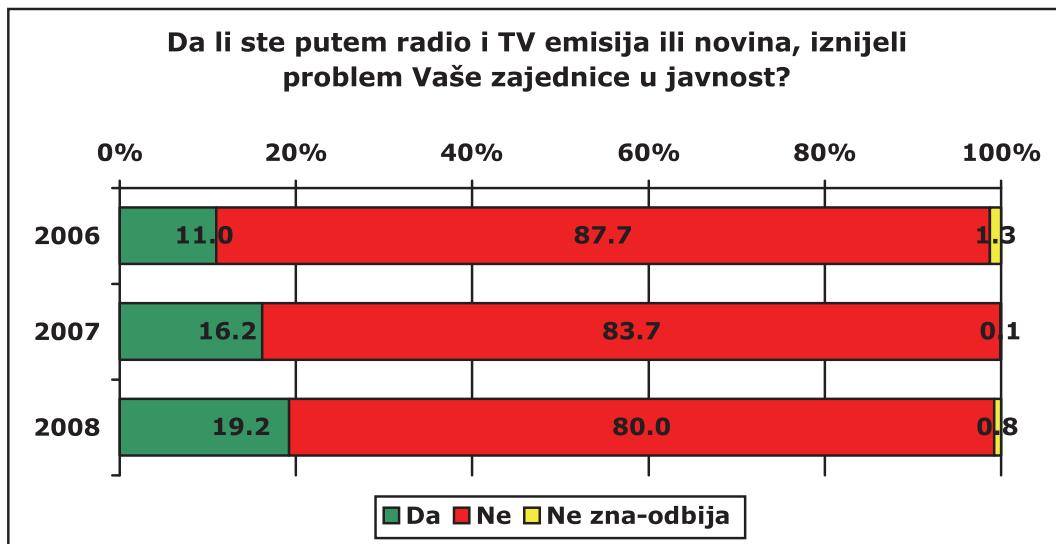

Grafikon 21

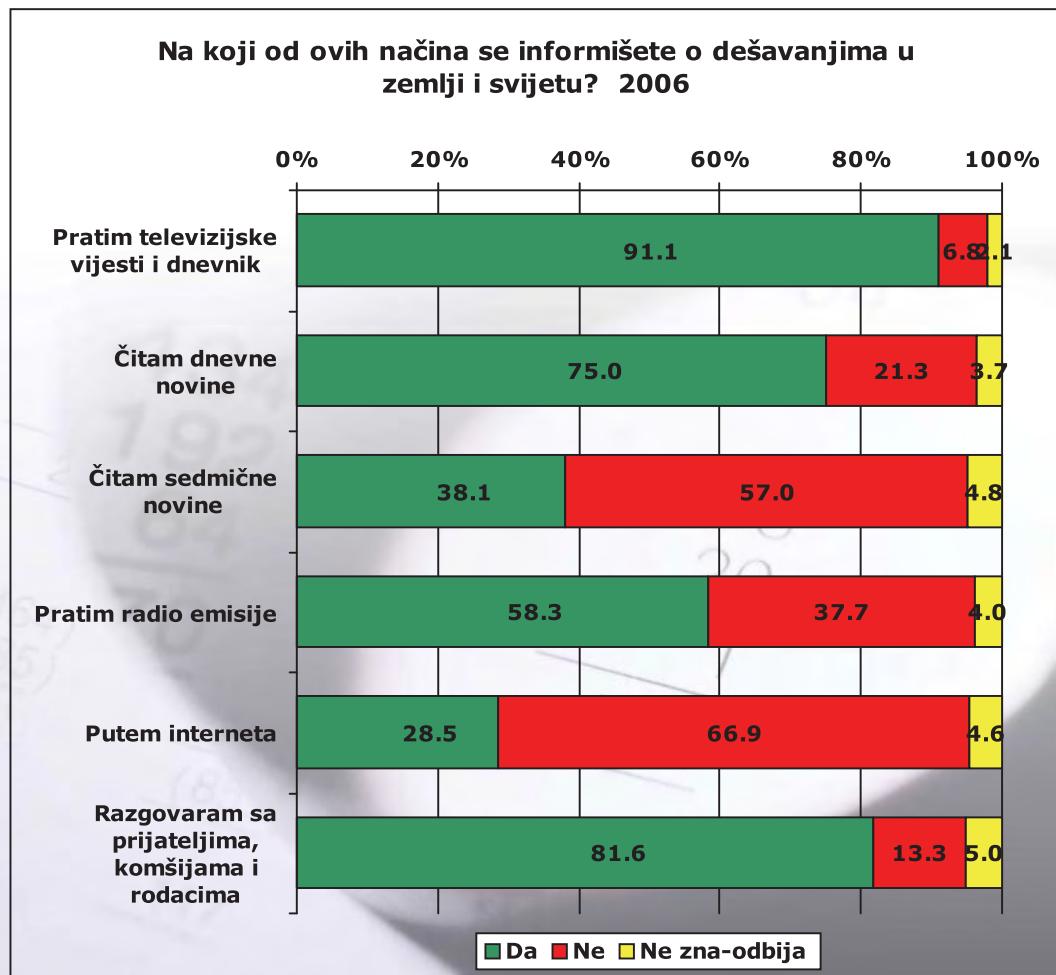
**Da li ste konsultovali predstavnike vlasti oko nekog
problema ili prijedloga?**

Grafikon 22

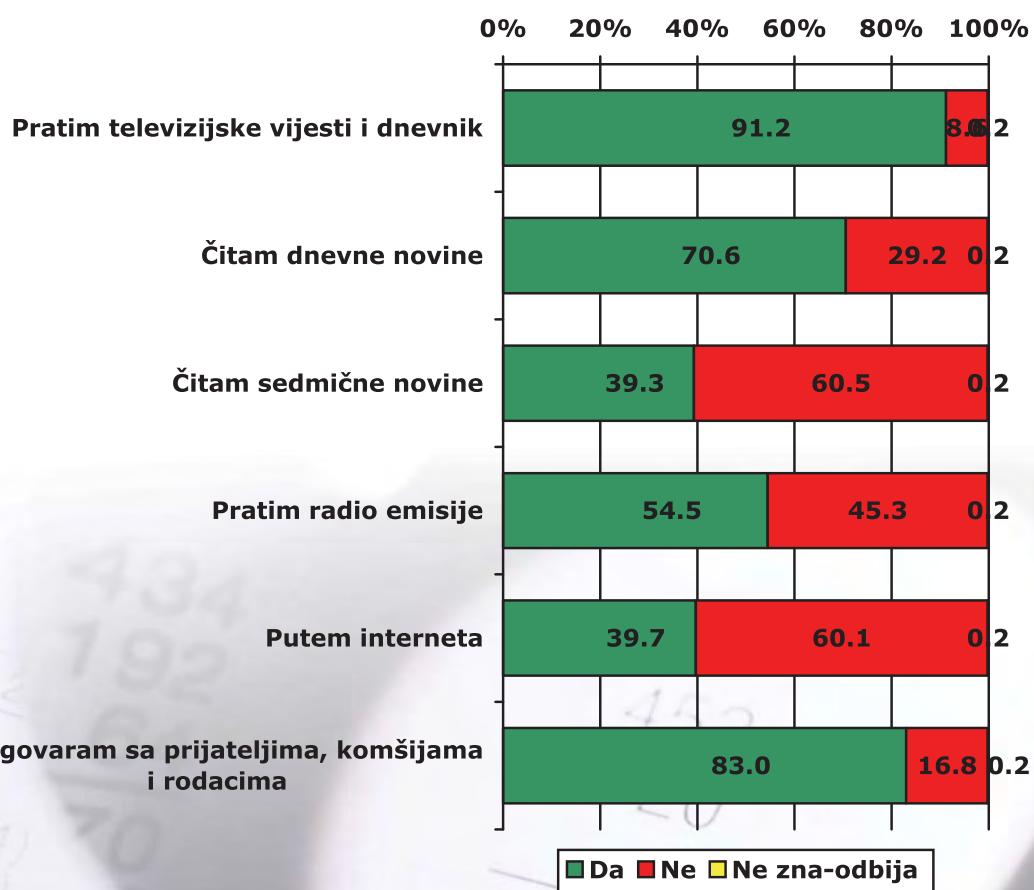

Grafikon 23

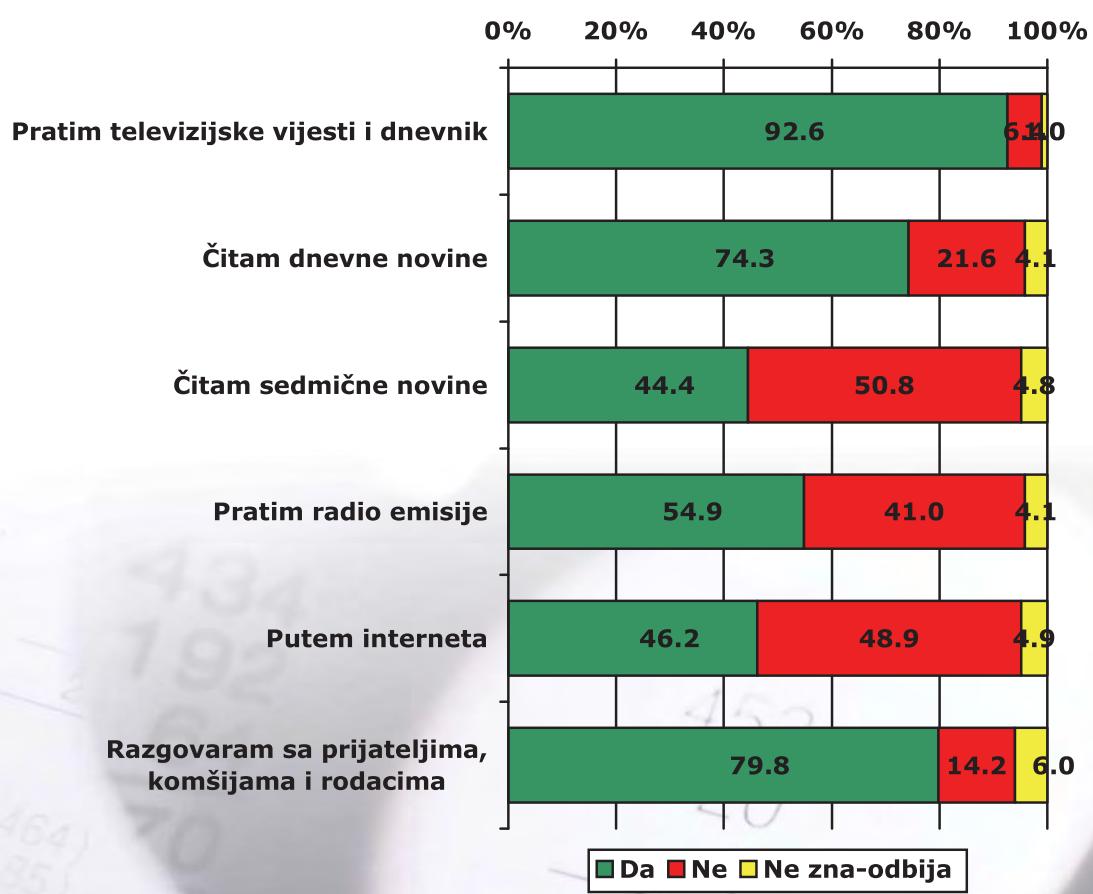
Grafikon 24.1

Na koji od ovih načina se informišete o dešavanjima u zemlji i svijetu? 2007

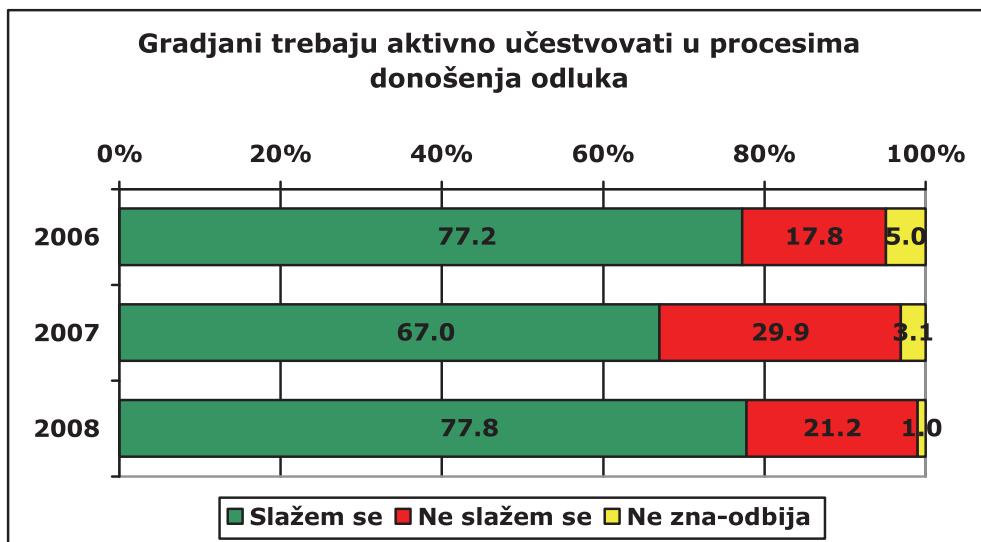
Grafikon 24.2

Na koji od ovih načina se informišete o dešavanjima u zemlji i svijetu? 2008

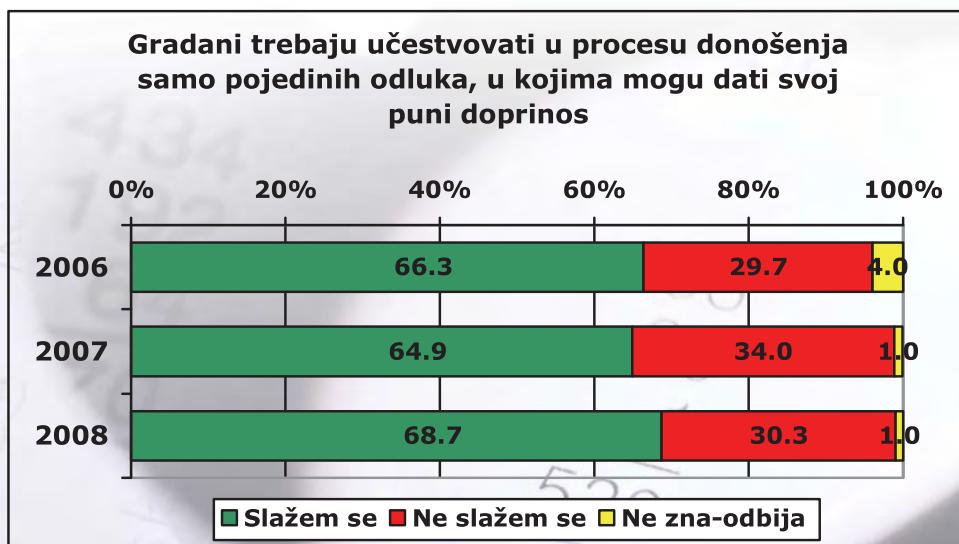

Grafikon 24.3

OSNOVNE FREKVENCE -OPŠTINSKI SLUŽBENICI/ CE 2006/2007/2008

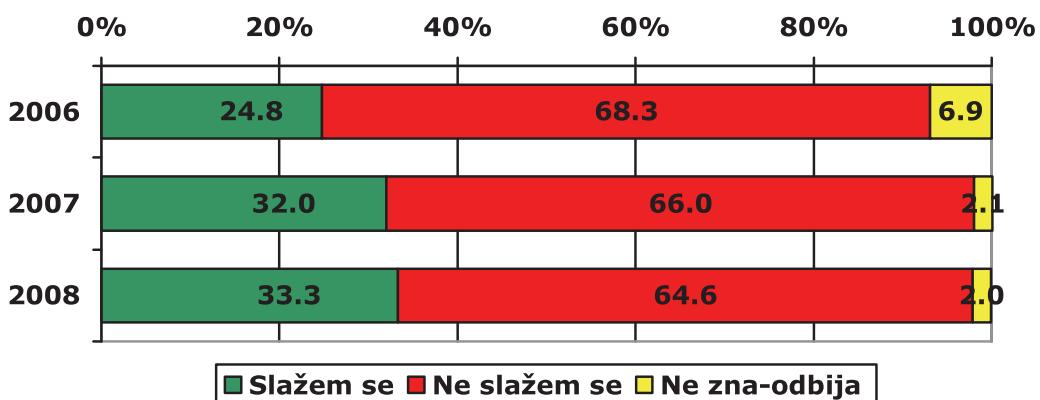

Grafikon 1

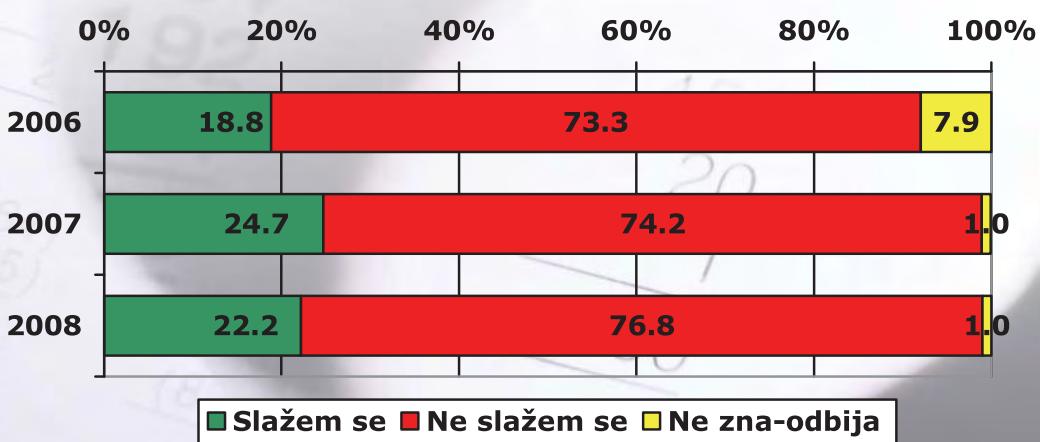
Grafikon 2

Gradjani ne trebaju aktivno učestvovati u odlučivanju, ali ih treba stalno informisati o odlukama koje se donesu

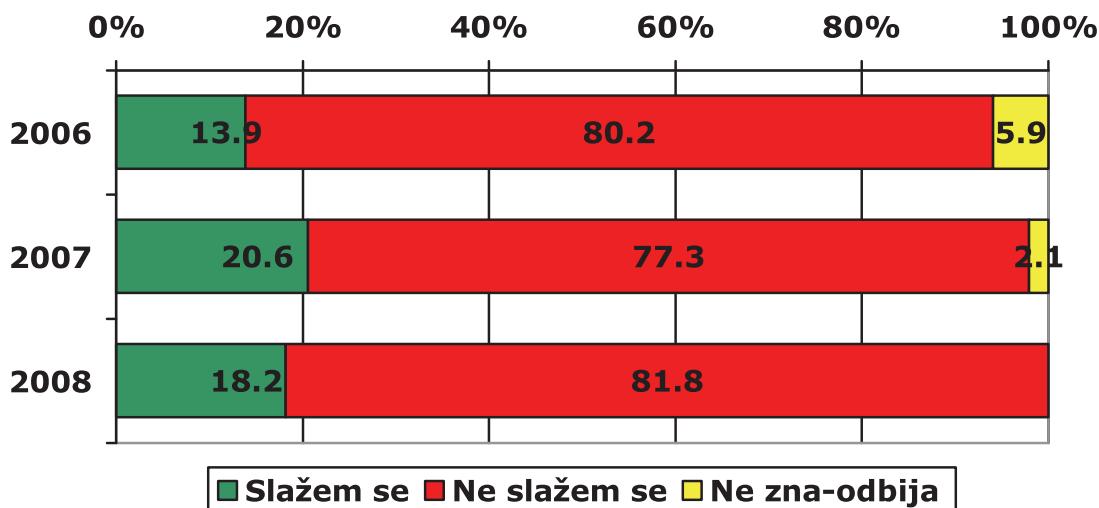
Grafikon 3

Učešće gradjana u odlučivanju usporava donošenje odluka i potrebno ga je svesti na najmanju moguću mjeru

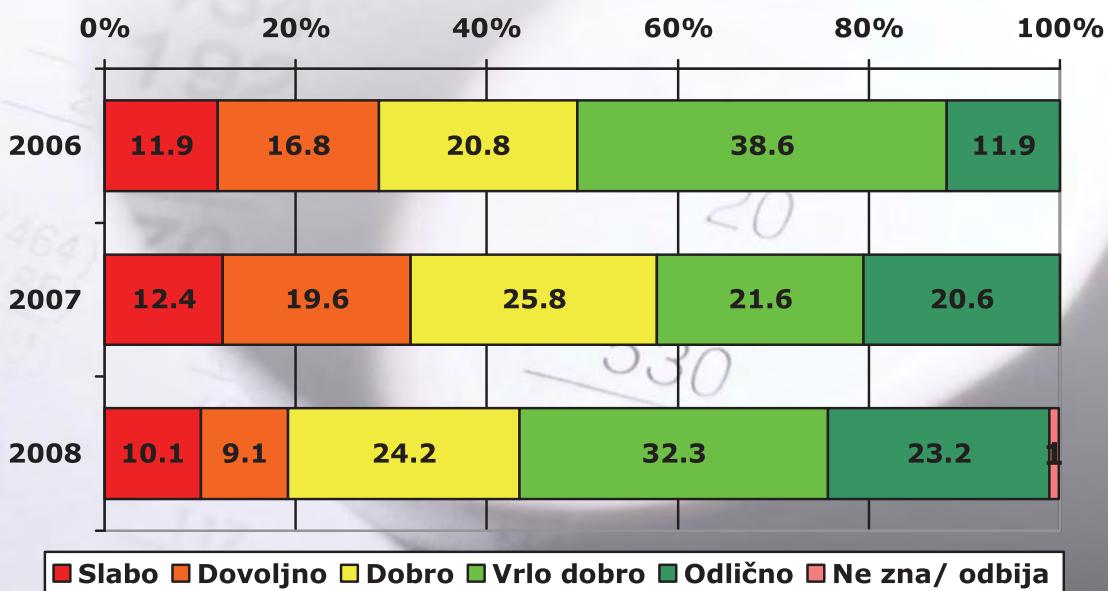
Grafikon 4

**Gradjani su izabrali svoje predstavnike i njihovo
učešće u odlučivanju je zbog toga nepotrebno**

Grafikon 5

**Kako biste na skali školskih ocjena od 1 do 5 ocjenili vaš
stepen informisanosti o radu opštinske vlasti, odnosno o
bitnim odlukama koje se donose?**

Grafikon 6

Tabela 1. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Referendum

	2006	2007	2008
Da	20.8	16.5	17.3
Ne	69.3	82.5	76.5
Ne zna-odbija	9.9	1	6.1
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 2. Kako bi ste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Referendum

	2006	2007	2008
Zadovoljavajući	28.6	50.0	29.4
Nezadovoljavajući	38.1	18.8	29.4
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	33.3	31.3	41.2
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 3. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Referendum

	2006	2007	2008
Bez odgovora	38.1	43.8	47.1
Da	33.3	37.5	29.4
Ne	28.6	18.8	23.5
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 4. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Inicijative mjesnih zajednica

	2006	2007	2008
Da	84.2	81.4	75.5
Ne	10.9	16.5	20.4
Ne zna-odbija	5.0	2.1	4.1
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 5. Kako biste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Inicijative mjesnih zajednica

	2006	2007	2008
Zadovoljavajući	56.5	53.2	57.5
Nezadovoljavajući	29.4	22.8	26.0
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	14.1	24.1	16.5
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 6. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Inicijative mjesnih zajednica

	2006	2007	2008
Bez odgovora	16.5	27.9	34.3
Da	45.9	60.8	47.8
Ne	37.6	11.4	17.9
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 7. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Zbor građana

	2006	2007	2008
Da	67.3	61.9	56.1
Ne	24.8	36.1	39.8
Ne zna-odbija	7.9	2.1	4.1
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 8. Kako bi ste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Zbor građana

	2006	2007	2008
Zadovoljavajući	54.4	61.7	50.0
Nezadovoljavajući	32.4	25	38.9
Ne zna -odbiya	13.3	13.3	11.1
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 9. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Zbor građana

	2006	2007	2008
Bez odgovora	17.6	18.4	35.4
Da	35.3	55.0	43.8
Ne	47.1	26.7	20.8
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 10. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Građanske inicijative

	2006	2007	2008
Da	72.3	31.9	72.2
Ne	20.8	36.1	20.6
Ne zna-odbija	6.9	2.1	7.2
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 11. Kako bi ste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Građanske inicijative

	2006	2007	2008
Zadovoljavajući	42.5	58.3	50.7
Nezadovoljavajući	47.9	25.0	29.0
Ne zna - odbija	9.6	16.7	20.3
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 12. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Građanske inicijative

	2006	2007	2008
Bez odgovora	11.0	16.7	39.1
Da	37.0	60.0	39.1
Ne	52.1	23.3	21.9
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 13. Da li se prema informacijama kojima vi raspolažete u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Javna rasprava

	2006	2007	2008
Da	78.2	73.2	82.8
Ne	15.8	24.7	14.1
Ne zna-odbija	5.9	2.1	3.0
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 14. Kako biste ocijenili odziv građana, odnosno stepen učešća građana u nabrojanim oblicima/načinima učešća građana? Javna rasprava

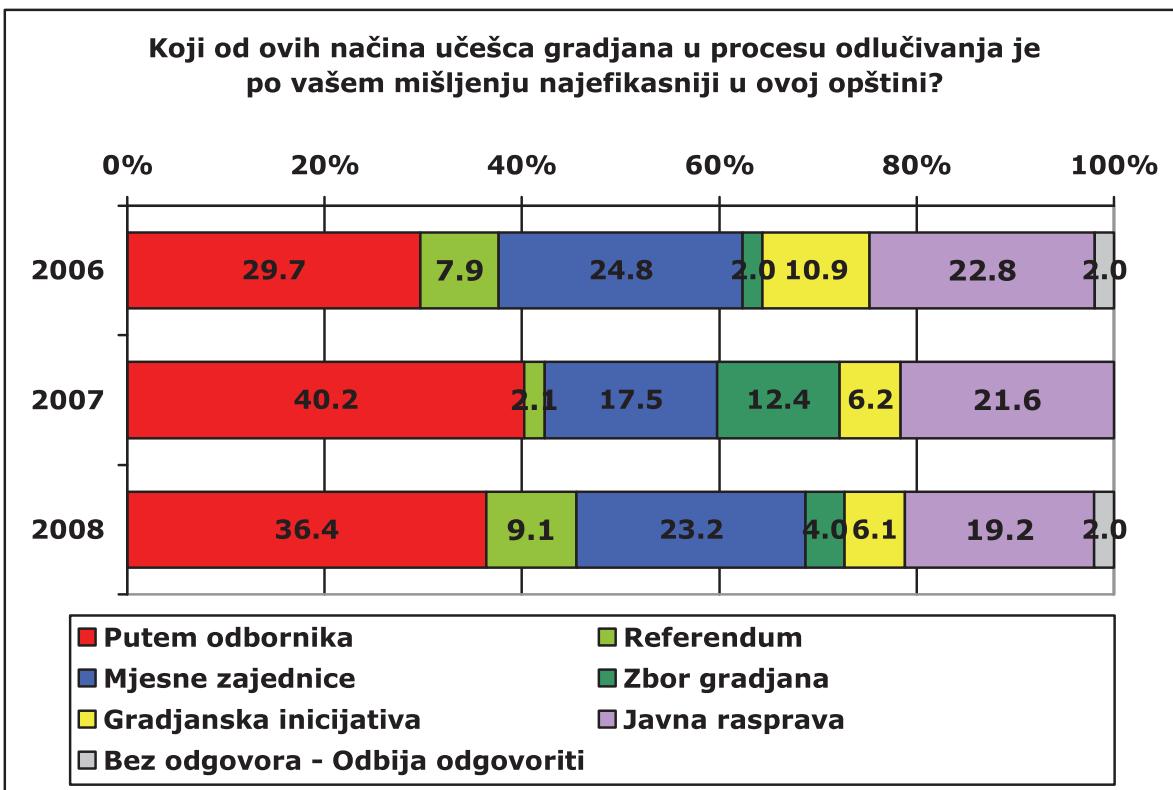
	2006	2007	2008
Zadovoljavajući	49.4	43.7	43.9
Nezadovoljavajući	39.2	38.0	36.6
Bez odgovora - Odbija odgovoriti	11.4	18.3	19.5
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 15. Da li znate za slučajeve da su građani direktno uticali na donošenje ili promjenu nekih već ranije donešenih odluka? Javna rasprava

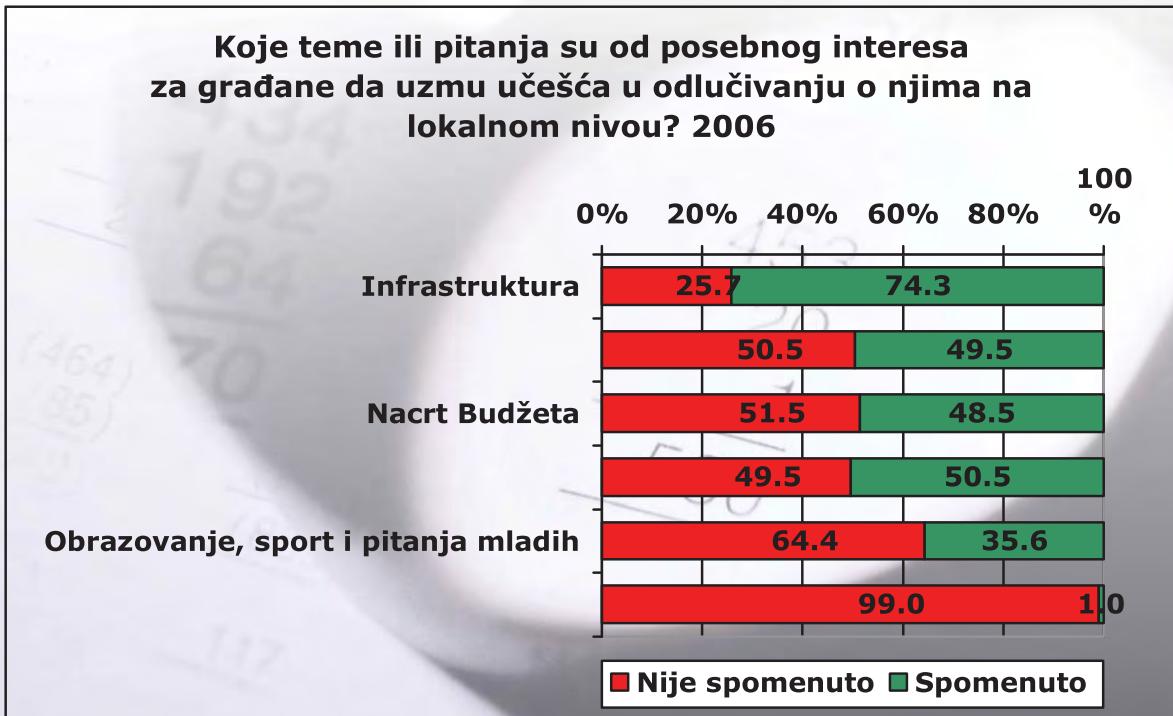
	2006	2007	2008
Bez odgovora	15.2	26.7	35.5
Da	38.0	50.7	42.1
Ne	46.9	22.5	22.4
Total	100.0	100.0	100.0

Tabela 16. Da li se prema informacijama kojima vi располажете u ovoj opštini primjenjuju slijedeća rješenja o načinima učešća građana u procesu odlučivanja u zadnjih godinu dana? Neki drugi način koji ovdje nije spomenut?

	2006	2007	2008
Da	1.0	1.0	5.2
Ne	38.6	89.7	66.7
Ne zna-odbija	60.4	9.3	28.1
Total	100.0	100.0	100.0

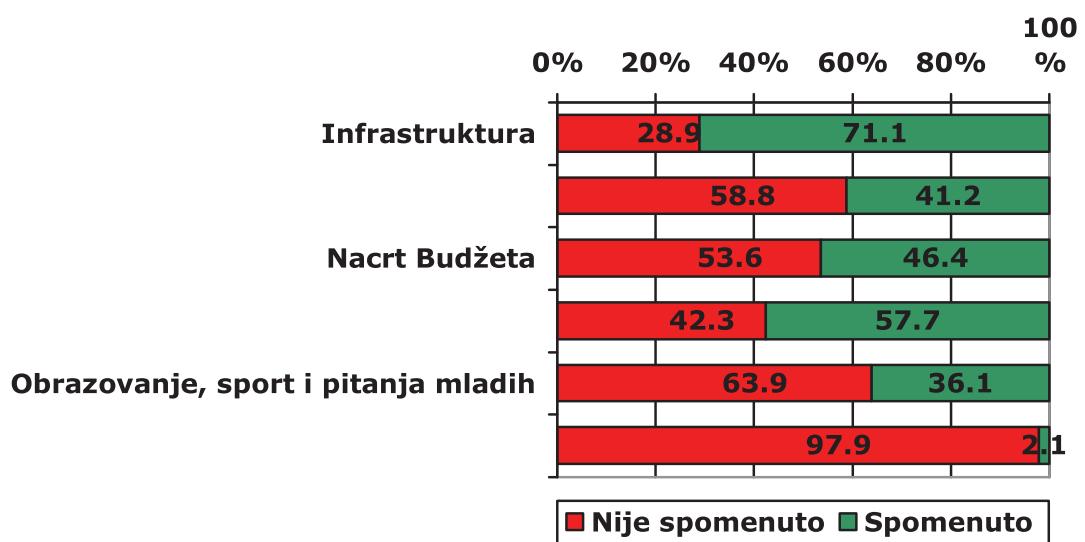

Grafikon 7

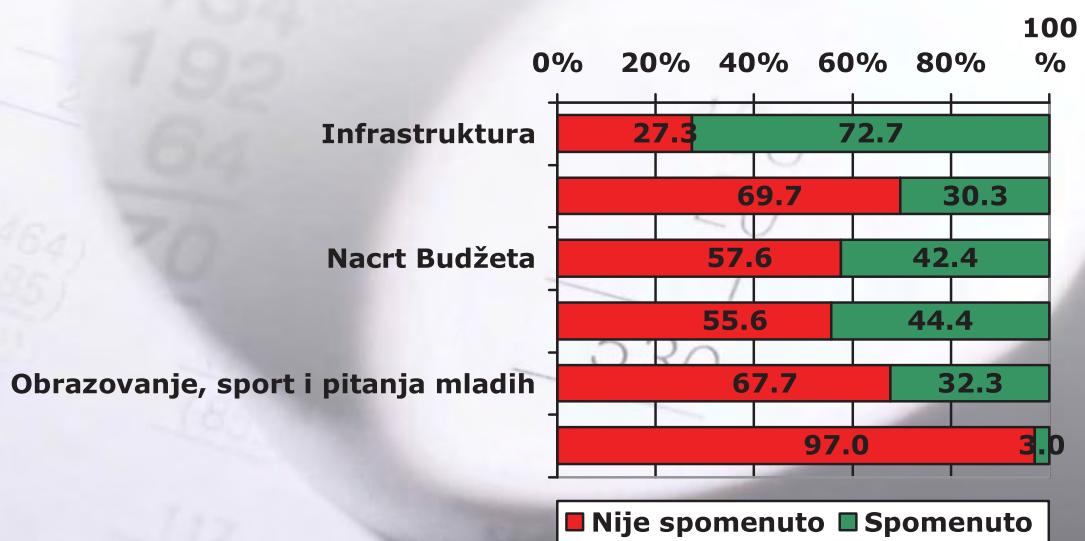

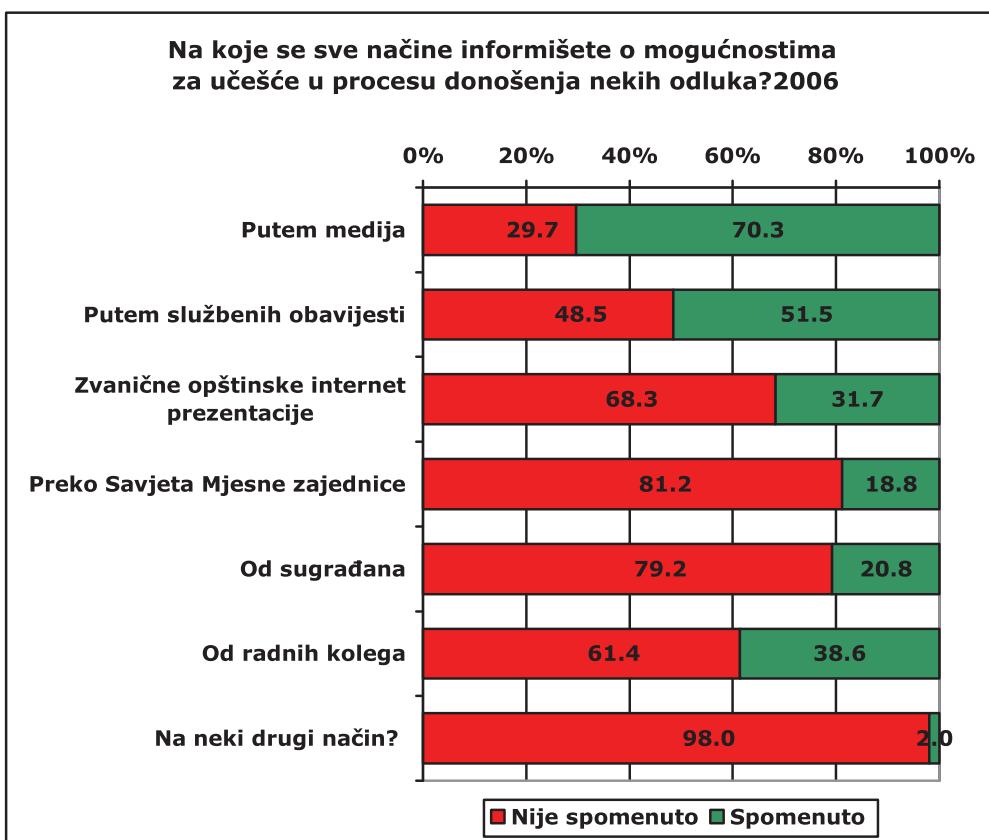
Grafikon 8

**Koje teme ili pitanja su od posebnog interesa
za građane da uzmu učešća u odlučivanju o njima na
lokalnom nivou? 2007**

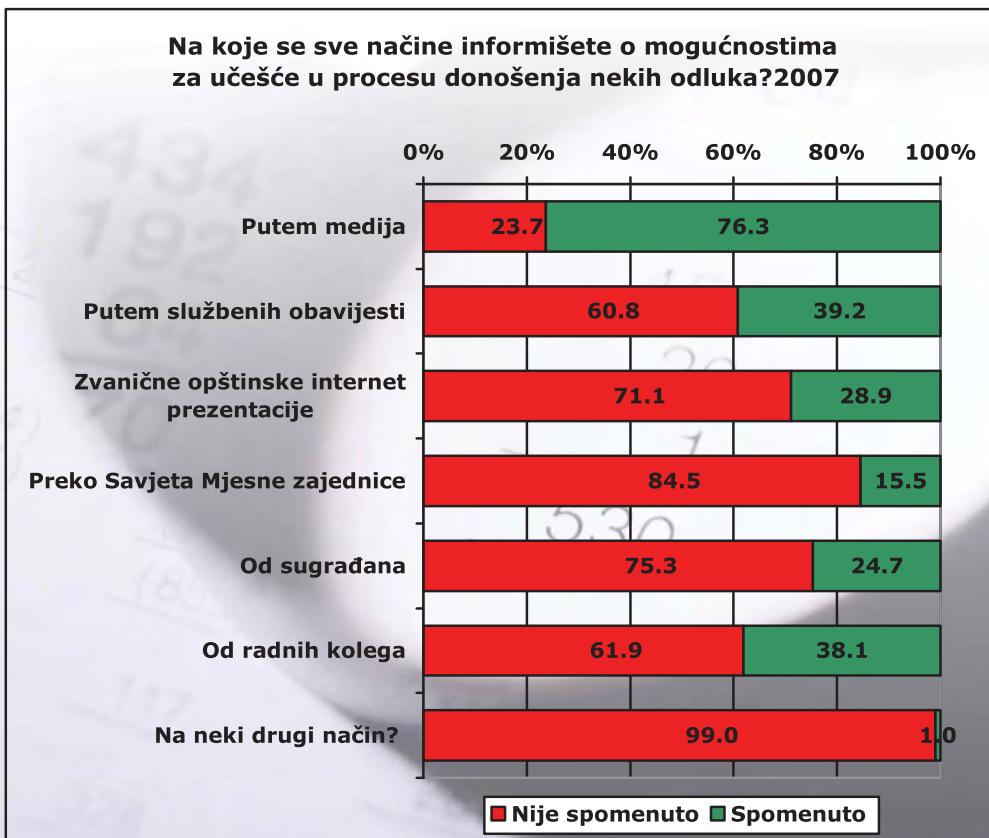

**Koje teme ili pitanja su od posebnog interesa
za građane da uzmu učešća u odlučivanju o njima na
lokalnom nivou? 2008**

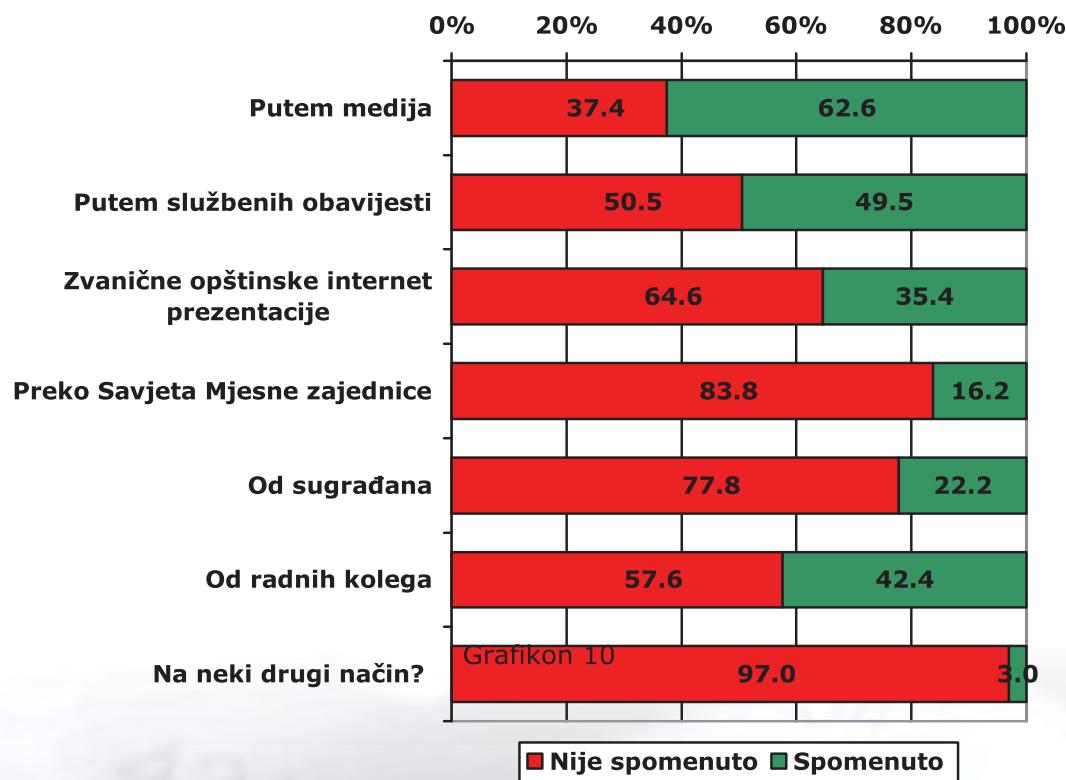

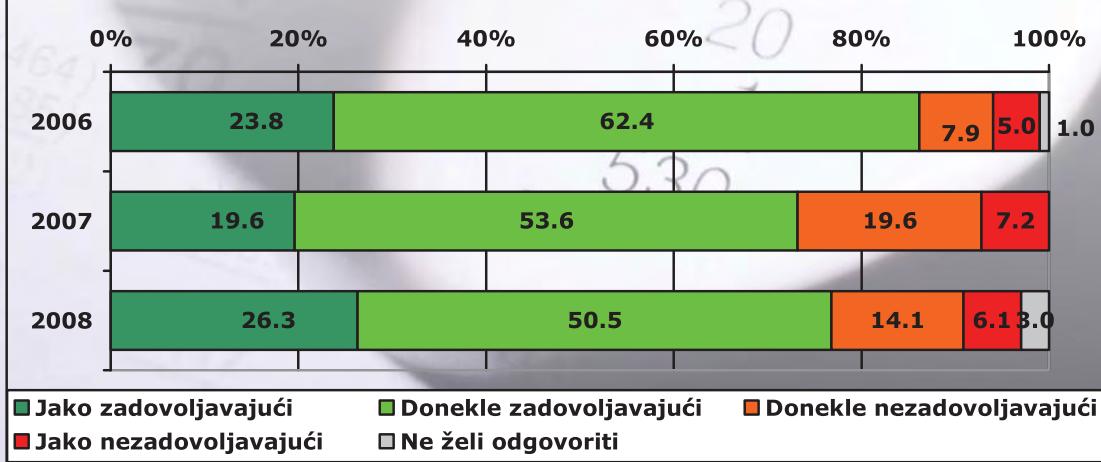
Grafikon 9

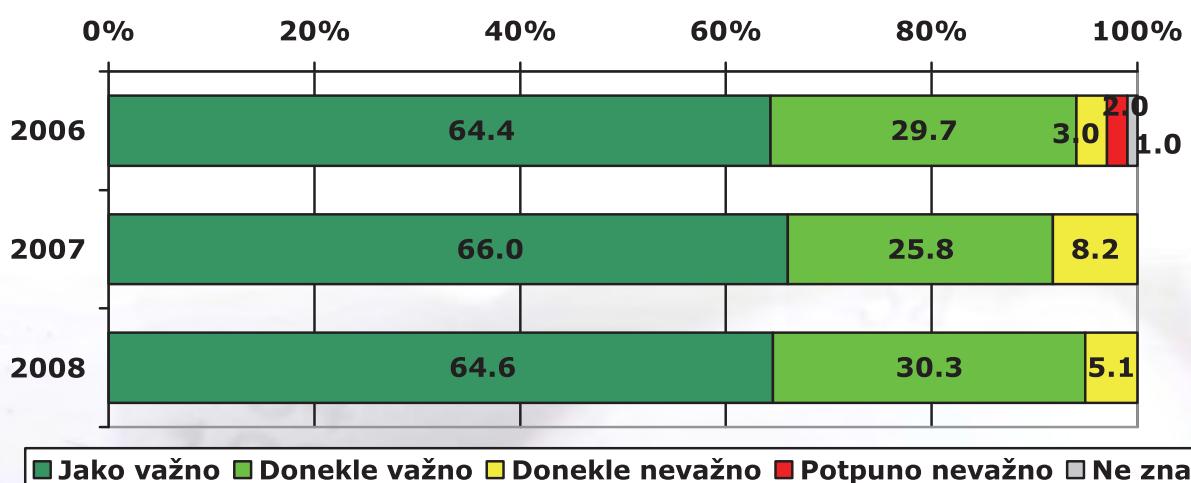
Na koje se sve načine informišete o mogućnostima za učešće u procesu donošenja nekih odluka?2008

Kako biste ocijenili stepen dostupnosti informacija građanima o mogućnostima učestvovanja u procesu odlučivanja?

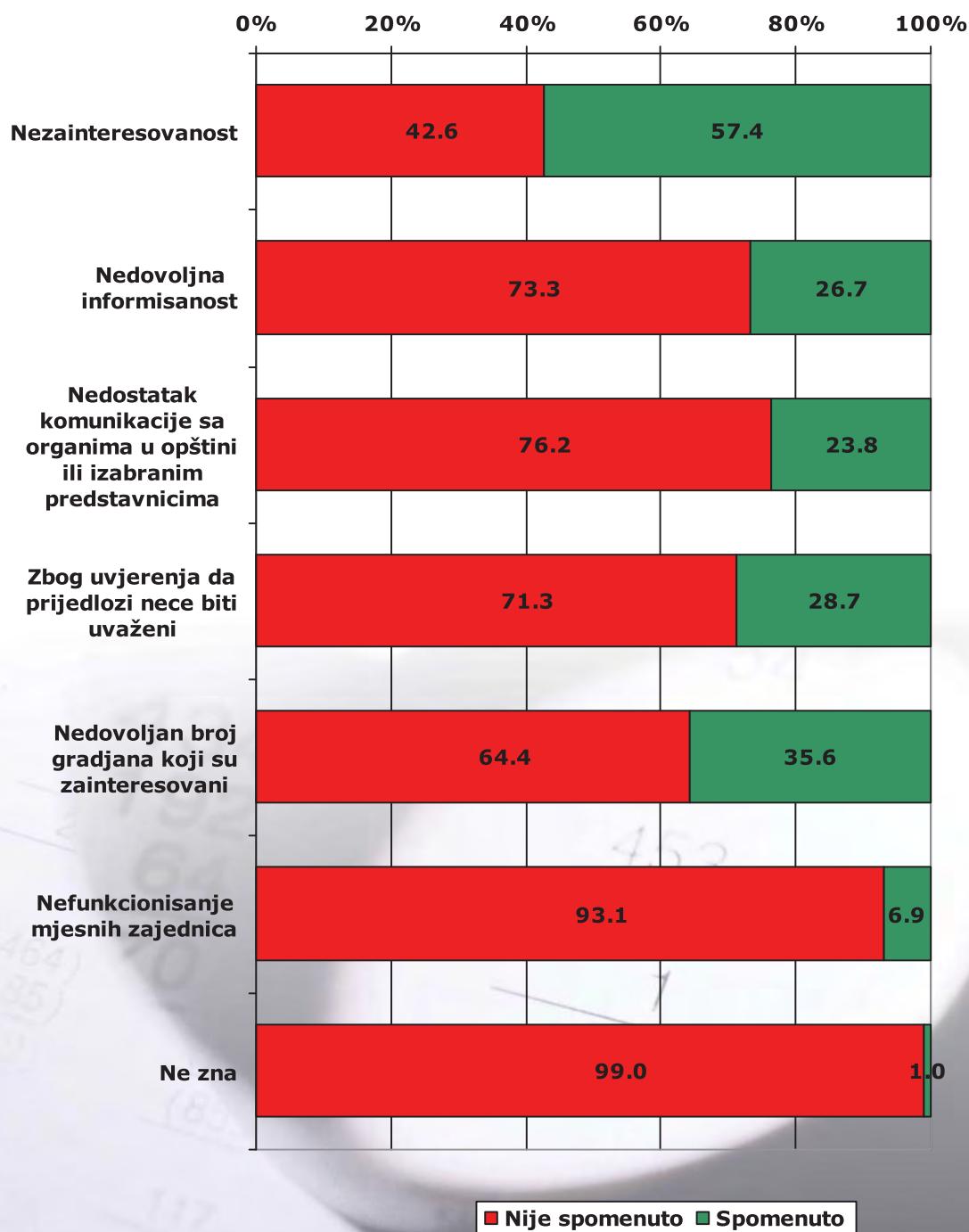

**Koliko je po vašem mišljenju važno da
građani osim putem svojih zastupnika i
na druge načine aktivnije učestvuju u procesu odlučivanja u ovoj
opštini?**

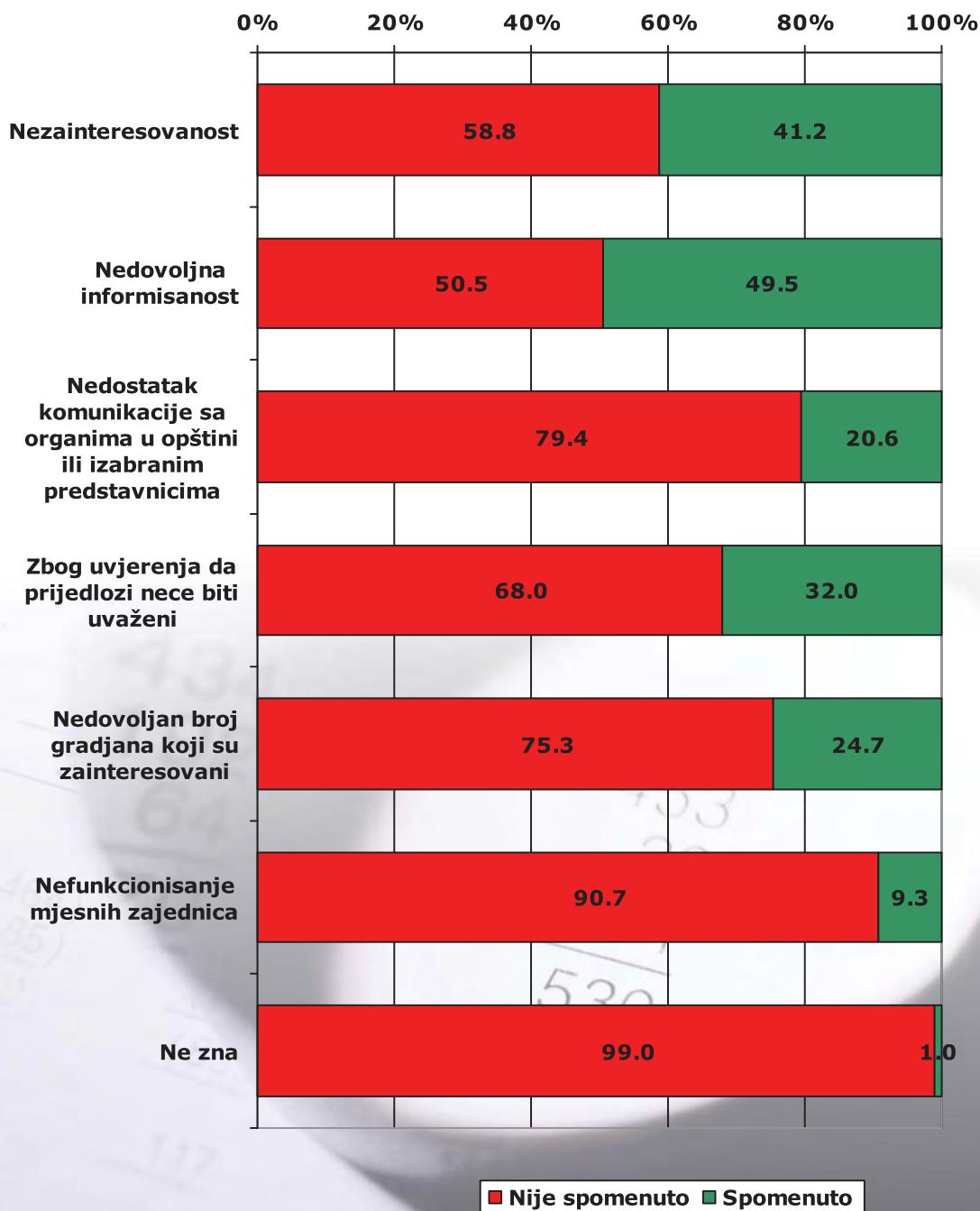
Grafikon 11

Koji su po vašem mišljenju glavni razlozi zbog kojih građani ne učestvuju u većoj mjeri u procesima odlučivanja u ovoj opštini? 2006

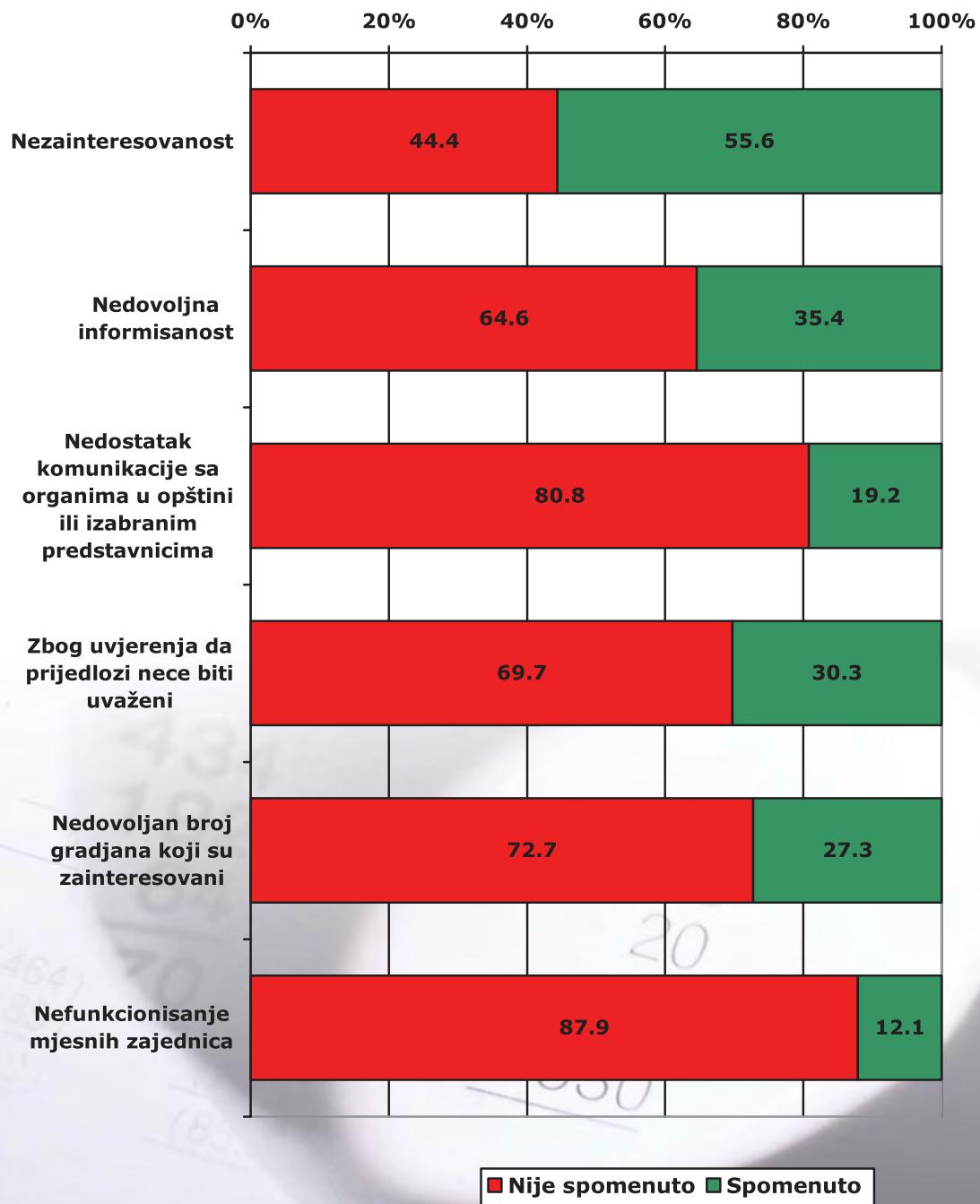

Grafikon 12

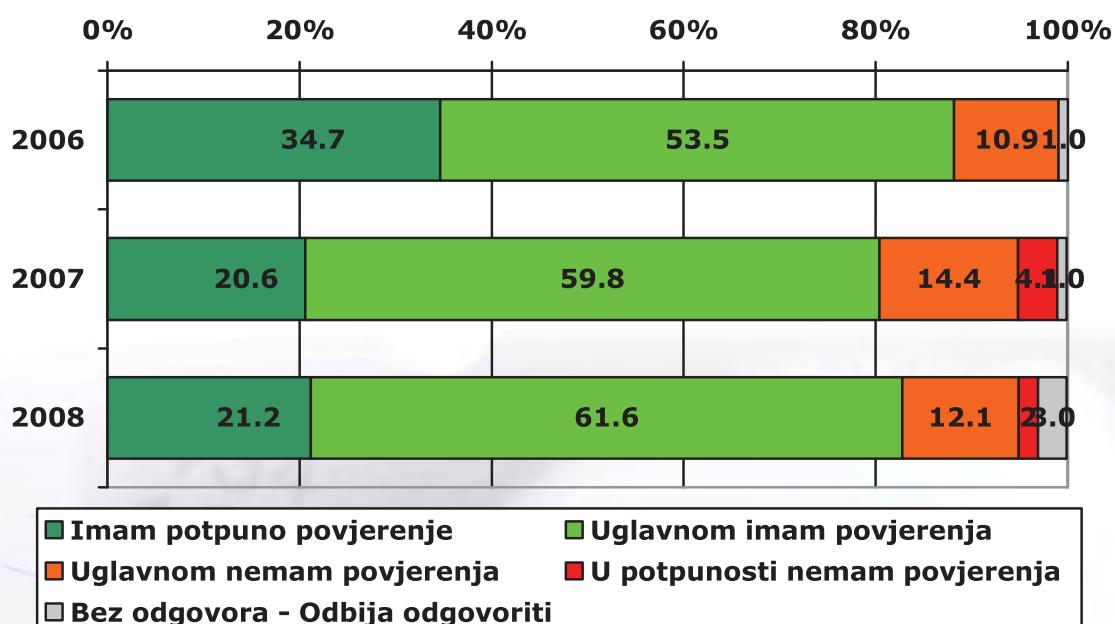
**Koji su po vašem mišljenju glavni razlozi zbog kojih
građani ne učestvuju u većoj mjeri u procesima
odlučivanja u ovoj opštini? 2007**

**Koji su po vašem mišljenju glavni razlozi zbog kojih
građani ne učestvuju u većoj mjeri u procesima
odlučivanja u ovoj opštini? 2008**

U cjelini gledano, koliko imate povjerenja u rad Vaše lokalne uprave?

Grafikon 13